UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut mezinárodních studií

Diplomová práce

2014 **Eliška Bicková**

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut mezinárodních studií

Eliška Bicková

Tea Party v kontextu ideologické polarizace americké politiky

Diplomová práce

Praha 2014

Autor práce: **Eliška Bicková**

Vedoucí práce: **doc. PhDr. Miloš Calda**

Rok obhajoby: **2014**

Bibliografický záznam

BICKOVÁ, Eliška. *Tea Party v kontextu radikalizace americké politiky.* Praha, 2014. 68 s. Diplomová práce (Mgr.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut mezinárodních studií. Katedra amerických studií. Vedoucí diplomové práce doc. PhDr. Miloš Calda

Abstrakt

Tea Party působí na americkou politiku od roku 2009, kdy za účelem omezení státních zásahů do ekonomiky začala pod názvem někdejšího revolučního hnutí organizovat masové protesty. V prvních letech bylo její působení doprovázeno značným očekáváním a často mylnými odhady jejího potenciálu. Příznivce Tea Party lze velmi těžko charakterizovat, neboť se k ní hlásí velmi pestrá skupina Američanů, od tzv. křesťanské pravice (*Religious Right*) po ekonomické liberály a radikální populisty, což velmi usnadňuje kritiku z různých stran. Mezi nejčastější předměty kritiky Tea Party patří obvinění z rasistického smýšlení a poněkud rigidnímu přístupu k sociální problematice, o což se zasadili i někteří její kandidáti do Kongresu. Politickou radikalizaci v celonárodním měřítku, o kterou se Tea Party podle mnohých zdrojů zasadila, však nelze potvrdit, spíše se jedná o názorově silně diferenciovaný Kongres. Volby v roce 2010 a 2012 sice přivedly do Kongresu skupinu jejích zastánců, nejednalo se však o tak výrazný úspěch, jak její příznivci očekávali. Tea Party začala působit v kongresu prostřednictvím *Tea Party Caucusu*, jehož členové se řadili k nejvíce aktivním kongresmanům, jejich úspěšnost je však zpochybnitelná. Během roku 2013 se v rámci GOP začala formovat uskupení, která si stanovila za cíl tvořit protiváhu Tea Party a přiblížit tak stranu více k politickému středu.

Abstract

Tea Party affects American politics since 2009 when she began under the name of former revolutionary movement to fight government interventions with massive demonstrations. There was often incorrect expectation concerning Tea Party's potential in the first years of her activity. Tea Party supporters cannot be easily characterized, since a very differentiated group of Americans identifies itself with the movement, they come from a broad scale of social groups from Religious Right to libertarians or radical populists, which makes Tea Party an easy subject of criticism. Such criticism is often related to accusations of racism and rigid approach to social issues, to which contributed also certain Tea Party candidates. Nationwide political radicalization, which Tea Party allegedly caused up to a great extent, cannot be confirmed, though, radicalization can be discerned rather within the ideologically differentiated Congress. Although the elections of 2010 and 2012 brought a group of Tea Party supporters into the Congress, it wasn't such a significant success, as many of her protagonists expected. Tea Party established the Tea Party Caucus as an organizational tool. The members of the Caucus ranked among the most active congressmen, the number of their achievements is questionable, though. Throughout the year 2013, groups opposing Tea Party emerged within the Republican Party taking the initiative to counteract Tea Party and bring GOP back closer to the political center.

Klíčová slova

Tea Party, Republikánská strana, Kongres, politická radikalizace, cuacus, populistický, libertariánské smýšlení, liberální, volby, konzervatismus, rasismus

Keywords

Tea Party, Republican Party, Congress, political radicalization, Caucus, populist, libertarian, liberal, elections, conservatism, racism

Rozsah práce: 152 028 znaků

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval/a samostatně a použil/a jen uvedené prameny a literaturu.

Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.

Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 10.5.2015 Eliška Bicková

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala doc. PhDr. Miloši Caldovi za cenné připomínky a vstřícný přístup a Marii Bickové za podporu při práci.

Institut mezinárodních studií

Teze diplomové práce

Obsah

ÚVOD **2**

1. CHARAKTERISTIKA TEA PARTY **8**

1.1 Politika Tea Party 8

1.2 Tea Party & politické strany 10

1.3 Obraz Tea Party v hlavních médiích 14

1.4 Organizace Tea Party a jejich struktura 15

1.5 Demografická koncentrace příznivců Tea Party 19

1.6 Tea Party v historické perspektivě 21

1.6.1 Obama jako FRD II.? *21*
1.6.2 Tea Party ve srovnání s John Birch Society *22*

1.7 Kontroverze a mýty nejčastěji spojované s Tea Party 24

1.7.1 Tea Party a sklony k rasistickému smýšlení *24*
1.7.2 Myšlenky Rona Paula jako zákon Tea Party? *31*
1.7.3 Příklon ke konzervatismu jako odpor vůči Baracku Obamovi? *35*

2. POLITICKÁ POLARIZACE: PRŮZKUMY A JEJICH INTERPRETACE **36**

2.1 Polarizační tendence během Obamova prvního volebního období 36

2.2 Politická polarizace ve střednědobé perspektivě 38

2.3 Politická polarizace z dlouhodobé perspektivy 41

2.4 Utváření politických stanovisek 42

3. TEA PARTY A JEJÍ PŮSOBENÍ V KONGRESU **43**

3.1 Tea Party Caucus ve Sněmovně reprezentantů a v Senátu 43

3.2 Odveta středových republikánů 46

3.3 John Boehner a vývoj jeho postoje k Tea Party 49

ZÁVĚR **52**

SUMMARY **58**

Úvod

Na sklonku roku 2013 se na základě četných indicií zdá, že hnutí Tea Party během uplynulých dvou let poněkud pozbylo na atraktivitě a vlivu, na jejichž vlně se vznášelo během let 2009 a 2010. Jejich protestní akce již pravidelně neplní titulní stránky nejčtenějších periodik a ulicemi již jako nespoutaná síla nekráčí masy protestujících požadujících okamžité zastavení vládních podpůrných opatření. Protestní energie hnutí, před kterým ještě před krátkým časem varovala snad všechna liberální média coby před masivní hybnou silou s potenciálem přetvořit americkou politiku, se zdá z dnešního pohledu relativně vyčpělá. Úpadek před časem mocného hnutí dnes již nezaregistrovali snad jen někteří jeho skalní ochránci z televizní stanice Fox News. Slábnoucí entusiasmus pro Tea Party je sice patrný napříč americkou veřejností, totéž však nelze s jistotou tvrdit o snahách již zvolených reprezentantů v Kongresu, které se v současnosti setkávají s nepochopením, jak ze strany většinové veřejnosti, tak i z řad své domovské republikánské strany, která se podle jejích umírněných členů cítí být působením vyhraněných konzervativců poškozována a rozdělována. Ať již se současný úpadek Tea Party ukáže jako fatální, nebo pouze jako dočasné utlumení protestně naladěných vrstev americké společnosti, jisté je, že strmý vpád Tea Party na americkou politickou scénu zanechal na tváři americké politické kultury nesmazatelné stopy.

Nazveme-li tedy současnou částečnou demobilizaci americké konzervativní veřejnosti mezičasem, jeví se právě tato doba jako příhodná pro zhodnocení důsledků působení Tea Party v uplynulých letech. Fenoménu Tea Party byla do dnešního dne věnována celá řada publikací a odborných článků, málokterá studie však splňuje kritérium politické nestrannosti. Tato práce si neklade za cíl analyzovat veškeré aspekty působení hnutí a jejich dopad, spíše se zamýšlí nad možnými skutečnými, často i jejími aktéry nezamýšlenými, posuny v chování americké veřejnosti, resp. politické scény. Jako regulérní otázka pro tuto studii se nabízí i ta, zda takové důsledky *vůbec existují*. Média, a to nejen mainstreamová, často v zájmu vyšší sledovanosti inklinují k poněkud vyhraněným hodnocením, co se relevance činnosti hnutí týče a je mnohdy obtížné utvořit si na základě dostupných analýz nezaujatou představu o tom, co skutečně poměrně široký pojem Tea Party obnáší. Názorově zaměřený úhel pohledu je zcela přirozeným a častým jevem při zkoumání takto politicky vyhraněné organizace, která již svou podstatou vzbuzuje rozbouřené emoce, a je tedy logické očekávat, že nejhlasitější projevy budou zaznívat z úst jejich odpůrců, respektive obránců. Jelikož takovýchto příspěvků do politické diskuse nabízí knihovny a internetové zdroje bezpočet, mým cílem je najít pokud možno rozumný průsečík v aréně názorů. S vědomím, že dokonalý názorový odstup je utopií, je třeba prozkoumat dostupné zdroje produkované oběma tábory, z nichž kvantitativně s velkým náskokem převládá literatura nahlížející na hnutí Tea Party

kritickou optikou. V této práci by měl být dán prostor jak názorům převládajícím, tak názorovému disentu, který, viděním autorky, dostává v mainstreamových médiích pouze nepatrný prostor. Hnutí Tea Party se tak stává, zvláště pro průměrně informovanou veřejnost, poněkud mýty opředeným symbolem. Práce by rovněž měla přinést některé nové pohledy na povahu hnutí ve srovnání s dalšími významnými grassroots organizacemi, bude se však věnovat hnutí s aktuální relevancí, na které Tea Party přímo navázala. Pro tyto účely se práce nebude věnovat detailní deskripci daných hnutí, ale spíše kvalitativním prvkům, které mají přímou návaznost v Tea Party. Práce by tak měla zhodnotit, zda je toto hnutí ve své podstatě historickým unikem, nebo zda převážně vychází z již praktikovaného vzorce.

Vzhledem k doporučenému rozsahu práce budou kromě základní identifikace vynechány faktografické údaje o hnutí, stejně tak jeho historický vývoj a popis jeho největších akcí, jejichž výčet je snadno dohledatelný v dostupné literatuře. Práce se zaměří na dvě širší témata související s hnutím Tea Party. První část se bude věnovat spíše teoretické rovině fungování Tea Party. Měla by nabídnout pokud možno vyvážený náhled na fungování a organizaci hnutí, jehož struktura je v mnoha směrech jedinečná a která se, zvláště z „evropského“ úhlu pohledu, jeví spíše jako volné uskupení franšízových buněk oficiálně propojených pouze jednotnou značkou, která však, na rozdíl od systému franšíz nemůže rozhodovat o politice jednotlivých organizací, které se svou liší jak sou velikostí, strukturou a mírou podpory vlivných osobností, tak i svým ideologickým zaměřením. Tato část by měla pokračovat vymezením organizací, které na Tea Party nepřímo, resp. zdánlivě nepřímo, působí a podporují ji, sem lze zařadit jak příslušníky vlivné *business class*, konzervativní média, tak i mnohdy opomíjené konzervativní *think-tanky*, zmíněno bude i působení liberálních médií jako potenciálně nejvlivnějšího odpůrce Tea Party. Dále budou zmíněny nejvýznamnější kontroverze spojované s Tea Party, k nimž patří i její poměrně častá nařčení ze sklonů k rasismu, které by práce měla taktéž podrobit detailnější analýze a v této souvislosti nabídnout pokud možno ne černobílé vnímání celé problematiky. V této části práce se zaměřím i na osobnost pravděpodobně nejvýznamnějšího ideologa, z jehož filosofie Tea Party čerpá, Rona Paula, který je často v médiích prezentován jako pravicový radikál.

Teoretická část práce by měla pokračovat odpovědí na poněkud komplexnější ideologickou otázku týkající se vzájemného odcizení dvou politických táborů na americké scéně. Názory na to, zda existuje v souvislosti s radikalizací a mobilizací krajní části konzervativních skupin i odpovídající posun vlevo na liberálním poli liší. Tato práce se pokusí za použití různorodé škály zdrojů odhadnout reálnou situaci. Mezi širší cíle této kapitoly by mělo být přispění do diskuse týkající se rozkolu mezi liberály a konzervativci. Práce by tak měla nabídnout hodnocení, zda je

toto odcizení převážně dílem libertariánů a ultrakonzervativců z Tea Party, nebo zda se jedná o příčiny širšího charakteru.

Poslední část práce, která má za úkol zhodnotit praktické fungování Tea Party se bude soustředit převážně na dění v posledních dvou letech. V této době se přenesla aktivita příznivců hnutí z ulic téměř výlučně do Kongresu, kde se její zastánci sdružují v tzv. Tea Party Cuacus. Zde bude poskytnut prostor konkrétním akcím jednotlivých kongresových aktérů, kteří svým agresivním přístupem k vytváření politiky často opomíjejí základy diplomacie a tím se zřejmě ne zcela účelně odcizují od vlastní Republikánské strany. Vedle přiblížení hlavních postav nesoucích poselství konzervativního hnutí v Kongresu se práce bude věnovat i jejich nejvýznamnějším odpůrcům. Ti právě v posledních dvou letech mobilizují své síly a snaží se přejít z ústupu do ofenzívy. Jako prostředky si zvolili různé organizace a kongresová uskupení, která mají za úkol nejen šířit osvětu o nutnosti zvolení umírněných kandidátů, ale i jejich aktivní podporu na úkor skalních konzervativců z Tea Party. V práci se pokusím rovněž zohlednit fakt, že ani v Kongresu nevystupují jednotliví příznivci Tea Party jako jednotná entita, ale i v rámci uskupení jejích podporovatelů se dají rozlišit minimálně dva tábory, přičemž s blížícími se volbami se více profiluje pragmatičtější křídlo.
V závěru práce poskytne zhodnocení současného stavu Tea Party v kontextu zjištěné míry politické polarizace.

***

Práce s prameny pojednávajícími o hnutí Tea Party je skutečně zajímavou zkušeností. Odborná literatura se věnuje problematice působení hnutí poměrně obšírně a do dnešních dnů bylo o tomto fenoménu vydáno bezpočet publikací a studií rozličné kvality. Nicméně literatura, která se zabývá Tea Party skutečně komplexně pochází prakticky výlučně z per analytiků, kteří hnutí vnímají kritickou optikou. Ačkoliv většina renomovaných zdrojů vytváří zdání politické nezaujatosti, při bližším zkoumání je liberální úhel pohledu téměř nepřehlédnutelný. Při snaze o dosažení zdrojů pojednávající o Tea Party nejen kriticky je většinou nutné uchýlit se ke studiu primárních pramenů, jejichž obhajoba hnutí bývá naopak velmi agresivní, přičemž jim alespoň nelze vytknout snahu o zdánlivou politickou korektnost, která je tak charakteristická pro většinu autorů píšících spíše z liberálního hlediska. Většina odborných publikací, které se věnují Tea Party skutečně komplexně, do detailu zkoumají mechanismy jejího fungování a ideologické základy pochází z dílen právě těch analytiků, u kterých se čtenář přes veškerou snahu neubrání dojmu alespoň lehké liberální předpojatosti. Nicméně přes to byly zdroje z per převážně liberálně smýšlejících autorů nejhodnotnějším přínosem pro poskytnutí hlubšího pochopení fungování hnutí,

neboť na rozdíl od zdrojů autorů spíše konzervativních, jsou skutečně detailně propracovanými studiemi zkoumajícími téměř veškeré aspekty fungování Tea Party. Mezi těmito publikacemi bych ráda vyzdvihla dílo *Steep: The Precipitous Rise of the Tea Party* autorů L. Rosenthala a Ch. Trost, které poskytuje detailní zmapování kořenů Tea Party a dokazuje, že Tea Party je vlastně pokračovatelkou předchozích konzervativních hnutí. Nicméně důraz, kteří autoři kladou na důležitost rasy, pohlaví a obecně sociální tématiku je z mého pohledu větší, než odpovídá realitě, stejně tak by se dalo polemizovat o tom, zda je hnutí skutečně tak silně ovlivňováno politikou „shora“, jak argumentují autoři. Podobným způsobem přispěla k dokreslení některých souvislostí nepříliš obsáhlá, za to však velmi jasně formulovaná studie T. Skocpol *Tea Party and the Remaking of Republican Conservatism,* která se zaměřuje převážně na sociologickou ilustraci samotných příznivců hnutí, jejichž ideologii v různých aspektech prezentuje jako povrchní a účelovou. Ačkoliv je tyto závěry nutné vnímat s jistou dávkou obezřetnosti, autorčina zkušenost z četných návštěv besed Tea Party a mnohých rozhovorů je velmi cenným zdrojem pro tuto práci. Ve skupině liberálně profilovaných autorů zabývajících se Tea Party nelze opomenout mladého profesora univerzity v Illinois A. Dimaggia, který ve své knize *The Rise of the Tea Party: Political Discontent and Corporate Media in the Age of Obama,* poskytuje další detailní náhled na organizační strukturu hnutí a profily jeho příznivců. Ačkoliv Dimaggio nepopírá grassroots původ hnutí,[1] je zastáncem argumentu, podle nějž je jeho potenciál manipulován republikánskými elitami a konzervativními médii a na lokální úrovni spatřuje spíše špatně organizovanou změť různorodých iniciativ. Autor hodnotí hnutí ze tří hlavních perspektiv, mediální, veřejného mínění a v kontextu ostatních populistických hnutí a ačkoliv je možné s jeho vyvozenými tezemi nesouhlasit, autorova nesporná erudice v diskutované problematice přináší detailně propracovaný a podložený liberální úhel pohledu. Širší náhled na problematiku politického odporu v době Obamova prezidentství poskytla i publikace *Obama and America's Political Future: The Alexis de Tocqueville Lectures on American Politics* již uvedené autorky T. Skocpol ve spolupráci s akademiky D. Carpenterem a L. M. Bartelsem, která velmi příznačně zasazuje nástup Tea Party na současnou politickou scénu do kontextu historického odporu konzervativních hnutí zaměřeným proti státním zásahům do ekonomiky.

Skutečnost, že je tak obtížné nalézt literaturu bez ideologického vyznění, propůjčila i účel napsání této práce, tedy poskytnout komplexnější náhled na fungování Tea Party se zvážením argumentů obou táborů. V některých případech je ztotožnění se s liberálním stanoviskem adekvátní, a to hlavně tam, kde se některé skupiny spojované s Tea Party profilují radikálně v souvislosti se

[1] Dimaggio preferuje nazývat Tea Party nikoliv termínem “hnutí” ale spíše “povstání” (uprising).

sociální problematikou a extremistickým chováním. Nicméně podle mého názoru se v literatuře těmto jevům připisuje až neadekvátní význam a Tea Party je třeba brát spíše jako nositele ideologie ekonomického liberalismu (liberatriánství). Ačkoliv v hodnocení této ideologie se názory různí, je třeba ji vnímat jako regulérní součást politické mozaiky, kterou nelze apriori odsoudit jako nelegitimní. Je však důležité zdůraznit, že některé primární zdroje psané podporovateli Tea Party svým stylem skutečně čtenáře podbízí k zaujetí defenzivního stanoviska, což nemusí být ani tak způsobeno jejich obsahem, který je často podložen ověřenými fakty, jako spíše způsobem, jakým jsou ona fakta podávána. Zřejmě je to způsobeno menšinovým zastoupením literatury Tea Party podporující, což u těch, kdo ji produkují, vyvolává potřebu volit co nejagresivnější rétoriku a „partizánskou“ taktiku, čímž si nevědomky podrývají vlastní půdu. Platí zde, že jednání Tea Party v politice je velmi podobné její literární propagaci. Tento problém lze zaznamenat například v publikaci *Tea Party: The Awakening* editora B. Morehouse, která vznikla ve snaze ideologicky hnutí obhájit a je tvořena souborem esejí jeho podporovatelů a místních leadrů. Tato publikace se stala cenným zdrojem napomáhajícím porozumění ideologických pohnutek zastánců Tea Party. Ještě patrnější je tento agresivní přístup v díle někdejšího tvůrce republikánské kampaně M. Grahama, *That's No Angry Mob, That's My Mom: Team Obama's Assault on Tea-Party*, které má sloužit jako jako jakási apologie Tea Party zdůrazňující její kultivovanost a uvážlivost v kontrastu s údajným radikalismem Obamovy administrativy, který je vůči Tea Party paranoidní. Z hlediska pochopení ideologických základů Tea Party bylo přínosné i nahlédnutí do spisů některých jejích hlavních osobností, v tomto případě Rona Paula a dnes již poněkud pozapomenuté Sarah Palin. Z četných publikací Rona Paula zmiňuji například *A Manifesto,* vydanou v roce 2008, tedy v roce počáteční mobilizace Tea Party. Kniha poskytuje komplexní návod k tomu „jak se stát dobrým libertariánem“. Vedle odporu k intervenční zahraniční politice zde obhajuje koncepci rigidního vnímání ústavy, která je podle něj jediná morálně ospravedlnitelná. Neodmyslitelným tématem jsou zde státní zásahy do ekonomiky, které kritizuje opět z morálního hlediska. Čtenář se mnohdy neubrání dojmu, že ho Paul tlačí do role pomýleného diskusního partnera ve stylu Sokratových dialogů. Vedle filosoficky laděných, ale srozumitelně formulovaných Paulových spisů působí například politické memoáry Sarah Palin *Going Rogue* jako dílko nevalné literární kvality obhajující spíše zájmy venkovských vrstev. Kontrast mezi díly obou prominentů Tea Party dobře ilustruje i kontrast mezi jednotlivými tábory v rámci hnutí.

Knižní publikace posloužily hlavně k utvoření komplexnějšího povědomí o fungování Tea Party a historických souvislostí, nicméně málokterá relevantní publikace byla vydána před rokem 2012, což eliminuje možnost poskytnutí interpretace aktuálních témat, a poskytují tak spíše náhled

z dlouhodobé perspektivy. Proto se hlavním zdrojem informací z posledních dvou let působení Tea Party stala renomovaná americká periodika, případně studie některých významných univerzit a politických analytiků. Mezi tradičně nejspolehlivější zdroje patří deník *The New York Times* (NYT), který sice lehce tíhne k liberálnímu směru, nicméně informace v něm zveřejňované patří k nejspolehlivějším a nejvyváženějším. Sledování informací uveřejněných v tomto deníku týkajících se Tea Party bylo usnadněno možností nastavení zasílání všech článků obsahující klíčové slovo „Tea Party" na email, což umožnilo déle než roční monitorování veškerých informací a analýz zveřejněných v NYT bez složitého vyhledávání. NYT při bližším zkoumání sice nezapře svou lehkou liberální předpojatost, nicméně, je zde méně patrná než v jiných periodikách. NYT provádí také průzkumy veřejného mínění, ze kterých tato práce často čerpala. Mezi další citovaná a spíše liberální periodika, která se problematice Tea Party dlouhodobě věnují, patří *The Washington Post*, který si díky svému renomé podobně jako NYT nedovolí vystupovat přehnaně ideologicky, nebo *USA Today*, které někdy navozuje dojem příliš zjednodušeného pohledu za účelem větší srozumitelnosti. Informace zpravodajského portálu *The Huffington Post* bývají častěji interpretované lehce zkresleně a působí méně profesionálně než výše jmenovaná periodika. Mezi více liberálně zaujatá média, ze kterých tato práce čerpala, patřila například *CBS, MSNBC* nebo *Politico*. Články a reportáže *CNN* někdy překvapí svým až konzervativním vyzněním, jindy však naopak téměř nepokrytě agitují za liberální hodnoty, podobné vyznění bylo charakteristické pro zpravodajství *NBC*, které rovněž posloužilo této práci i díky svému pečlivému sledování veřejného mínění.

Nejkomplexnější průzkumy veřejného mínění pak nabídla agentura *Gullup*, která, co se týče množství šetření, počtu oslovených, frekvence dotazování a škály témat skutečně nemá konkurenci. Kvalitní průzkumy týkající se Tea Party však poskytly i agentury *Public Broadcasting System* (PBS), *Patchwork Nation, American National Election Study* nebo *Public Policy Polling.* Rozsáhlejší šetření nejen na základě veřejného mínění, ale i chování kongresmanů a analýzu mediálního chování poskytli ve svých studiích *An Update on Political Polarization through 112th Congress* a *The Dance of Ideology and Unequal Riches* autoři Poole, Rosenthal a McCarty, nebo Jensen, Naidu a Samson ve studii *Political Polarization and the Dynamics of Political Language*. Dalším velmi hodnotným a komplexním výzkumem politického chování je *Political Polarization Index* autorky M. Azzimonti.

Při snaze o vyváženost bylo nutné doplnit liberální zdroje, které však poskytovaly informace ve větší míře, i méně početně zastoupené zdroje spíše konzervativní. Mezi nimi dominuje proslulá síť *Fox News*, jejíž analýzy a komentáře je nutné brát s poněkud větší rezervou, nicméně její

relevance je nezanedbatelná. Přes to jsem se v souvislosti s Fox News v práci pokusila o selekci těch jednoznačně ideologicky podbarvených informací od těch, které byly podloženy skutečnými daty a měly tedy reálnou výpovědní hodnotu. Při bližším zkoumání je poměrně příjemným zjištěním, že tým komentátorů Fox News netvoří jen Glenn Beck. Mezi další mediální zastánce pravice patří například magazín *Forbes*, který neváhá věnovat prostor k obhajobě konzervativních hodnot, ale činí tak mnohdy o dost sofistikovanějším způsobem než „lidová" a převážně populistická Fox News. *The Economist* sice patří mezi neamerická média, nicméně často poskytuje prostor americké politice, kterou hodnotí skrze optiku klasického ekonomického liberalismu bez podpory populistických sociálních témat. Evropská perspektiva tohoto týdeníku dodává jeho komentářům širší rozměr. Do skupiny konzervativních médií, ze kterých práce čerpala, patří i zpravodajská organizace *Christian Science Monitor* (JSC), která propaguje na rozdíl od The Economist spíše sociálně konzervativní politiku. Články JSC jsou většinou konzervativní i svým vyzněním a působí poměrně umírněně a vyrovnaně a například ve společnosti Fox News působí o hodně důvěryhodněji. Dále byly při získávání informací o jednotlivých organizacích Tea Party hlavním zdrojem jejich oficiální webové stránky.

1. Charakteristika Tea Party

1.1 Politika Tea Party

V povědomí širší veřejnosti často přetrvává iluze, že pojem Tea Party je synonymem pro jednotnou organizaci jejích leadrů, příznivců a přispěvatelů. Tea Party však postrádá jakoukoliv jednotící strukturu, což lze z různých pohledů hodnotit jako výhodu i zátěž. Výhodou tak může být relativně rychlá akceschopnost jednotlivých organizací a jejich značná flexibilita. Na druhou stranu je při takovéto roztříštěnosti velmi obtížné dlouhodobě kooperovat na vytyčených cílech a zastávat jednotící stanoviska, rovněž pak můžeme pozorovat i jistý rozkol v hlavních prioritách v rámci jednotlivých organizací. Druhý jev lze pozorovat hlavně v rozdílech v důrazu na témata spojená se sociální problematikou, která podle členů Tea Party náležících k ekonomickým libertariánům, do agendy hnutí vůbec nepatří, na druhou stranu mají silnou nosnou hodnotu u Tea Parties v tzv. prérijních státech a na venkově. Podle průzkumu deníku *The New York Times* (NYT) jsou sice zastánci Tea Party obecně konzervativnější, co se týče společenských témat jako jsou názory na potraty, náboženství, vztah k menšinám atd. (tzv. *social issues*) než řadoví republikáni, zároveň jim ale nepřikládají nejvyšší důležitost. Osm z deseti jich uvádí, že jsou pro ně důležitější ekonomická

témata.[2] Podle průzkumu serveru Politico v dubna 2010 mezi zastánci Tea Party vyvolával největší pobouření růst federálního dluhu a naopak poměrně chladnými je nechávaly sňatky homosexuálů a další ožehavá společenská témata.[3] Podle téhož průzkumu je celých 51% Američanů hlásících se k Tea Party je toho názoru, že by vláda neměla propagovat žádné ideologické hodnoty.

Bez výjimky lze však tvrdit, že spouštěcím impulsem pro boom nových hnutí pod zmíněnou značkou byla touha zabránit prosazení plánované zdravotnické reformy Baracka Obamy, odpor k vládním záchranným balíčkům pro krachující ekonomické giganty a federálním zásahům do ekonomiky *(stimulus bill)*. Je rovněž důležité podotknout, že z dnešního hlediska zažila Tea Party svůj největší rozkvět v prvním roce prezidentství Baracka Obamy a její enormní vliv na americkou společnost lze zaznamenat i v roce následujícím, tj. 2010. Od té doby lze pozorovat, alespoň podle průzkumů veřejného mínění a prestižních amerických i světových deníků, spíše její úpadek, zaznamenáníhodný už od rozporuplného výsledku ve volbách v roce 2010, které, nejenže nepřinesly tolik radikální nárůst stoupenců Tea Party v řadách Kongresu, z velké části se ale nepotvrdily zdánlivě silné pozice jejích zástupců tváří v tvář demokratickým kandidátům. O výsledku těchto voleb však dodnes nepanuje shoda, přívrženci Tea Party jej často alibisticky hodnotí jako obrovský úspěch, střízlivý pozorovatel však nabývá dojmu, že Tea Party uspěla spíše v tradičně republikánských oblastech. V kontextu značného očekávání, které jejich volební výsledek provázel, lze spíše soudit, že hnutí svůj potenciál ve volbách nezúročilo, odvážnější komentátoři dokonce poukazují na fakt, že někteří skalní podporovatelé Tea Party republikánům ve výsledku přinesli spíše ztráty. Tento jev může být způsoben jednak tendencí prosazovat radikálnější kandidáty v republikánských primárkách, kteří pak nejsou schopni obhájit své pozice a oslovit široké ve vrstvy v boji s demokraty, svou úlohu zde však nepochybně zastávají i skandály kolem „neopatrných prohlášení“ ohledně potratů a znásilnění, jimiž nechvalně prosluli kandidáti Richard Mourdock[4] (Indiana) a Todd Akin (Missouri).

Takto strmý vpád určitého politického hnutí na veřejnou scénu je jevem, který byl doposud připisován pouze populistickým hnutím jako tzv. nezávislí Rosse Perota (*United We Stand*

---

[2] Zernike, K., Thee-Brennan, M.; Poll Finds Tea Party Backers Wealthier and More Educated. *NYT* [online]. 2011-4-14 [cit. 2013-12-1]. Dostupné z http://www.nytimes.com/2010/04/15/us/politics/15poll.html?_r=0 .

[3] Hohmann, J.; Tea partiers in two camps: Sarah Palin vs. Ron Paul, *Politico* [online]. 2010-4-19 [cit. 2013-2-13]. Dostupné z http://www.politico.com/news/stories/0410/35988_Page2.html.

[4] Mourdock má na svědomí skandální prohlášení, v němž propagoval názor, že pokud život vznikne znásilněním, jedná se stále o boží úmysl. Vyjádřil tak svůj extrémní postoj v protipotratové politice. Republikánská strana se od jeho prohlášení okamžitě distancovala. Akin neblaze proslul podobným nešťastným výrokem, podle něhož následkem „legitimního“ znásilnění nemůže dojít k početí, jelikož se mu ženské tělo brání. Potrat je tak nepřípustný za všech okolností. Rovněž Akin vzal po vlně odporu z řad republikánských kolegů svá slova zpět.

America). Oproti předchozím konzervativně-populistickým hnutím se ale agenda TP znatelně odlišuje v převážně menším důrazu na sociální problematiku. Přestože Tea Party částečně zapadá do vzorce, podle kterého historicky podobná hnutí inklinovala ke spojením s některou křesťanskou organizací, ve většině případů se nejedná o jev, který by utvářel celkovou povahu hnutí. Povaha Tea Party by se dala s jistým nadhledem připodobnit k náladě ve společnosti během *jacksonovské* éry, která se vyznačovala nedůvěrou k federální moci, skepsí k misím za účelem konání *vyššího dobra*, tj. i zahraničním intervencím, a odporem k daním všeho druhu. Jacksonovce a Tea Party spojuje i všudypřítomný anti-elitismus založený na přesvědčení, že obyčejní lidé jsou ve svých úsudcích často moudřejší než věhlasní experti. Zatímco problémy jsou komplikované, řešení jsou snadná. Obecně lze tvrdit, že *Tea Party* je hnutí vyznačující se svou *pro-business* orientací, vedle níže jmenovaných oficiálních organizací je rovněž spojována s ekonomicky liberálními think-tanky, jako je *Cato Institute* nebo *Heritage Foundation*, které jsou z nemalé části financovány vlivnými libertariány, např. bratry Kochovými.[5] V kontextu chybějící zastřešující struktury je však nutné zdůraznit, že libertariánské celebrity jako David a Charles Kochovi jsou schopni uplatňovat svůj vliv pouze na úrovni několika nadnárodních TP organizací, v lokální rovině je jejich působení téměř nulové a zde se projevuje skutečný grassroots potenciál konzervativního hnutí. Znatelný rozpor je možné rozpoznat i ve způsobu uvažování dvou hlavních složek příznivců hnutí; libertariánů a široké skupiny souhrnně nazývané jako *religious right* (křesťanská pravice). Obě tyto skupiny uznávají jako jednu ze svých hlavních priorit ekonomiku volného trhu, obě však ze zcela jiných pohnutek. Libertariáni tak činí spíše na základě racionální úvahy, zatímco druzí jmenovaní v ní spatřují prostředek na cestě ke svému náboženskému spasení.[6]

1.2 Tea Party & politické strany

Tea Party se od svých populistických předchůdkyň liší také ve způsobu prosazování politických cílů. Ten je, na rozdíl od reálného vystupování některých jejích členů v Kongresu, ryze pragmatický. Ačkoliv organizace nepojí žádná zastřešovací struktura, jeden rys mají společný; kandidáti Tea Party jsou téměř vždy prosazování v rámci struktur Republikánské strany. Duchovní otcové hnutí se poučili z nezdaru, resp. případně jen pomíjivého a pouze částečného úspěchu všech dosavadních třetích stran. Důsledkem této historické zkušenosti se stalo pochopení, že politických cílů v USA je možné dosáhnout pouze infiltrací do jedné ze zavedených stran, v tomto případě

[5] Skocpol, T., Williamson, V., Coggin, J.; The Tea Party and the Remaking of the Republican Conservatism. *Scholars at Harvard: Perspectives on Politics* [online]. 2011-4 [cit. 2013-12-30]. Dostupné z http://scholar.harvard.edu/files/williamson/files/tea_party_pop.pdf Vol. 9/No. 1.

[6] Rosenthal, L., Trost, Ch.; Steep: *The Precipitous Rise of the Tea Party*. Los Angeles and Berkeley : University of California Press, 2012. 287 s. ISBN 978-0-520-27422-8. s. 7.

Republikánské, z důvodu zcela zřejmé ideologické provázanosti. Podle různých průzkumů převládající procentuální část Tea Party tvoří republikáni s 57 %, zbývající část, tedy 43 % se identifikuje buďto jako nezávislí, nebo, poněkud překvapivě, demokraté.[7] Podle agentury *Winston Group,* která provádí průzkumy pro republikánskou stranu, se jako příznivci Tea Party označilo celých 13% demokratů, podle agentury Gallup jich bylo dokonce 15%.[8] Tato skutečnost může být důsledkem paradoxní ideologické blízkosti zdánlivých politických protipólů; libertariánů a skupinou liberálů na konci politické škály. Oba tábory se ze zcela odlišných důvodů vyznačují odporem téměř k jakékoli aktivní zahraniční politice a v neposlední řadě i záchraně krachujících velkých podniků. Spolupráce na kongresové úrovni zde však může fungovat. Přestože jsou členové a příznivci Tea Party v tak drtivé většině republikáni, hnutí oficiálně neoperuje v rámci žádných stranických institucí a je zcela nezávislé na republikánském národním výboru (*Republican National Committee*).[9]

Podle Brenta Morehouse, editora knihy *Tea Party, The Awakening,* se postoj republikánů k procesu infiltrace členů Tea Party vyvíjel postupně. Prvotní entusiasmus vysvětluje tím, že jako nevládnoucí strana se zpočátku snažili využít každé potenciální příležitosti, jak se dostat zpět na vrchol. TP se tak stala přirozeným spojencem, aniž by se detailněji rozebíraly vnitřní ideologické spory s Republikánskou stranou a, co je pravděpodobně podstatnější, aniž by se v této fázi někdo zaobíral tím, že cílem TP je poněkud uzurpátorská politika a fakticky se snaží odstřihnout republikány od jejich zavedených struktur. V další fázi však následovalo znatelné vystřízlivění, kdy nejenže si republikáni uvědomili fakt, že líbánky s TP nebudou tak harmonický proces, jak se mohlo během námluv zdát, ale skepse ohledně reálnosti dosažení politických cílů v rámci GOP se projevila i ze strany TP. Jak popisuje Morehouse, cílem TP není, na rozdíl od republikánů, znovu instalovat GOP do rozhodovací pozice, cílem je její *očištění*. Podle Morehouse je ideálním dosažením TP dokonce zbavit obě zavedené strany jejich staré členské základny, z praktického hlediska je však lepší začít proces v GOP. TP si pak prošla hořkým rozčarováním, když zjistila, že republikánská strana je víc zaměstnána svým znovuzvolením než očistnou politikou, kterou se Tea Party snažila zavést. Je známým faktem, že TP neuznává vládu USA v její nynější podobě, jelikož, podle členů a příznivců hnutí, je současná podoba vlády neústavní a vymyká se kontrole, je tedy třeba jí poměrně radikálně rekonstruovat, resp. *dekonstruovat*. TP odsuzuje zavedenou praxi, na

[7] Morehouse, B. ed.; *Tea Party : The Awakening : Written by the Grassroots Leaders*. Corona del Mar : New Patriot Publishing, 2010. 430 s. ISBN 0-9828885-1-1. s. 18.

[8] Blake, A.; Tea party Democrats do exist. *The Washington Post* [online]. 2011-7-6 [cit. 2013-12-8]. Dostupné z http://www.washingtonpost.com/politics/tea-party-democrats-do-exist/2011/07/05/gHQAjeadzH_story.html.

[9] The Tea Party and the Remaking of Republican Conservatism. s.4.

základě níž je do Kongresu zvoleno přes 90 % stávajících členů[10] jako kariérních politiků, která nadále konzervuje údajně tolik zhoubnou vnitřní rigiditu.

Od samého počátku rychlého vzestupu hnutí jeho aktivita mnohdy velmi nesmlouvavě směřovala k odstraňování zavedených republikánských struktur a stranických veteránů. Jako příklad lze uvést umírněného republikána Roberta Bennetta, který v květnu 2011 po 18 letech zasedání v Senátu nepostoupil v republikánské konvenci díky soustředěnému odporu svých stranických soupeřů z hnutí Tea Party. Rozkol se od té doby zvětšuje úměrně republikánským neúspěchům v Kongresu, v nichž je právě Tea Party viděna svými „umírněnými" kolegy jako hlavní viník. V posledních měsících roku 2013 se hlásí do veřejného povědomí skupina republikánů pod názvem *Main Street Advocacy*, která má prostřednictvím kampaně za cíl upozornit na údajnou vinu radikálů v republikánské straně za kritické ztráty ve volbách a s tím spojené celkové oslabení politické prestiže. *Main Street Advocacy* usiluje o získání prostředků k propagaci umírněných republikánů, kteří by tak měli snáze obhájit svá křesla ve volbách v roce 2014, nebo vystřídat již zvolené kandidáty podporované TP. Jejich cílem je vybudovat silnou základnu motivovaných *moderates*, kteří budou tvořit stejnou hybnou sílu jako Tea Party od doby Obamova zvolení.[11] Širší vlně republikánského odporu proti Tea Party se bude práce věnovat v dalších kapitolách.

Kritika Tea Party k oběma zavedeným stranám se týká převážně jejich přebujelých struktur a údajně neústavních pravomocí. Co se týče Demokratické strany, většina příznivců TP vnímá současné demokratické vedení jako překážku ke svobodě a osobní odpovědnosti a netají se přesvědčením, že se stává čím dál více socialistickým.[12] Přesto nelze tvrdit, že by republikáni byli podrobováni mírnější kritice než demokraté. Demokraté jsou tak spatřováni jako ti, kteří jsou sice přirozenými nepřáteli, nicméně se netají svou pravou tváří a lze vůči nim zaujmout jasné stanovisko. Nepřátelé v rámci Republikánské strany jsou ale viděni jako zrádci amerických hodnot, kteří zastírají svou pravou identitu. Ukazuje se zde častý povahový rys okrajových politických hnutí, která často místo boje se skutečným ideologickým protipólem koncentrují svou energii na diskreditaci ideologicky blízkého potenciálního spojence.

Svou nedůvěru k politickým stranám zdůvodňuje dnešní TP historickou zkušeností prvního hnutí Tea Party ze sedmdesátých let osmnáctého století. Před dvěma a půl stoletími si již původní zastánci původní Tea Party uvědomili, že jen stěží mohou ovlivňovat politiku vznikajících

[10] Tea Party : The Awakening. s. 13.

[11] Lipton, E.; In GOP, Campaign takes Aim at Tea Party. New York Times [online]. 2013-11-5 [cit. 2013-11-30]. Dostupné z http://www.nytimes.com/2013/11/06/us/politics/in-gop-a-campaign-takes-aim-at-tea-party.html.

[12] Tea Party : The Awakening. s. 16.

Spojených států zvenčí a jako svou platformu si usmysleli využít jednu z koloniálních politických stran. V tehdejší politické realitě přirozeně inklinovali ke spojení s whigy, které se zpočátku zdálo jako fungující. Po počátečních vystoupeních na shromážděních Tea Party a jejich oceňování jako pravých patriotů však začal vztah poněkud skřípat. Jedna část strany whigů si založila svou vlastní, umírněnou odnož Tea Party a další se z obav z nově nabyté moci širokých lidových vrstev raději připojila k loajálním toryům. Následně se Tea Party tvrdě vymezila proti těmto umírněným odpadlíkům a přeběhlíkům a prohlásila, že „neutralita je jen o něco málo lepší než zrada."[13]

Co se demokratů týče, v současném poklesu popularity TP je pro ně výhodným politickým manévrem co nejhlasitější spojování republikánských rivalů s konzervativním hnutím. Tato politika se podle volebního trendu posledních let stává pro demokraty velmi profitující. Po neúspěchu kandidátů Tea Party v dodatečných Kongresových a gubernálních volbách v listopadu 2013 mluvčí národního demokratického výboru (*Democratic National Committee*) zhodnotil neúspěch svého rivala slovy: „Značka republikánů a Tea Party je jedna a táž a lidé nechtějí ani jednu z nich. V očích voličů mezi nimi není rozdílu."[14] Demokraté tak jsou schopni využít spojování obecně nepopulárních požadavků sociálně konzervativních republikánů, jako je odpor ke sňatkům homosexuálů a potratům a poněkud rigidní lpění na nekompromisních zásadách TP, které však zahrnují spíše omezování vlády a jejích výdajů. Na druhou stranu spolehlivou munici poskytují i poslední dobou tolik mediálně propírané třenice mezi TP a republikány. Paradoxem však je, že ačkoliv iniciátory nedávného republikánského fiaska v podobě *government shutdown*[15] byli *členové Tea Party Caucus*[16] Ted Cruz a Mike Lee, akce byla podporována většinou republikánských kongresmanů, což sice svědčí jisté shodě, ovšem nepříliš produktivní. Podle hlavního stratéga republikánské předvolební kampaně pro rok 2014 Roba Collinse, je „důraz kladený demokraty na

[13] ibid. s. 17.

[14] Moore, M.; Democrats Try to Make Tea Party a Smear. *USA Today* [online]. 2013-11-7 [cit. 2013-11-8]. Dostupné z http://www.usatoday.com/story/news/politics/2013/11/06/tea-party-cuccinell-christie-republicans/3455985/ překlad EB.

[15] Termín v českém jazyce uváděný jako "vládní odstávka", která trvala od 1. do 16. října 2013 a během níž byla pozastavena většina práce státních zaměstnanců. Nastal poté, co se obě komory kongresu nebyly schopny domluvit na schválení finančních zákonů na rok 2014. Přímou příčinou byla neshoda komor na financování Obamova Patient Protection and Affordable Care Act, přičemž dolní komora vedená republikány pod tlakem Tea Party a dalších konzervativních institucí (např. organizace Heritage Action) navrhovala rezoluce omezující přímé financování programu jako podmínku pro schválení rozpočtu. Demokraty ovládaný senát však odmítl na takovéto požadavky přistoupit.

[16] Caucus v tomto případě odpovídá určité podskupině v rámci kongresu, která se sdružuje kvůli sdíleným politickým cílům, případně zájmům nebo etnické příslušnosti. Obecně se caucusy sdružují za účelem propagace jedné politické záležitosti a mohou být nadstranické.

rozpory v rámci GOP přehnaný. Nejedná se o ideologický rozpor, ale spíše o taktické neshody. Strategicky chceme všichni totéž.“[17]

Republikánská strana se distancuje od jakékoliv přímé odpovědnosti k hnutí, totéž nelze s jistotou tvrdit o velké části konzervativních médií. V době od dubna do září roku 2009, kdy TP zaznamenala nejintenzivnější kumulaci příznivců, vděčila za svou masivní podporu i detailnímu zpravodajství a mapování protestů stanice Fox News, která podle průzkumu Vanessy Williamson a Thedy Skockpol v nejfrekventovanějším období v dubnu 2009 přinášela zprávy o TP až 250 krát za týden.[18] Fox News tak částečně plnila úlohu jednotící propagační agentury, která nejenže přinášela v hojném počtu informace z demonstrací, ale svým způsobem potenciální účastníky i mobilizovala tím, že předem ohlašovala plánované akce, jejich programy a účastníky. Fox News se natolik identifikovala s politikou hnutí, že ji dokonce neváhala prezentovat pod svou vlastní značkou a některá shromáždění uváděla pod označením *Fox News Channel Tea Parties*. Jedna z hlavních hvězd Fox News, Glenn Beck, se nikterak netajil konexemi s hlavními aktéry TP a jeho *912 Project* dokonce spolufinancoval jedno z největších protestních shromáždění TP ve Washingtonu v září 2009. Celá řada regionálních TP organizací pak neváhala projevit vděk svému mecenáši a neúnavnému propagátorovi a přidala ke svému oficiálnímu názvu číslici 912.

1.3 Obraz Tea Party v hlavních médiích

Na druhou stranu je třeba zmínit, že mainstreamová americká média nešetří na adresu Tea Party kritikou. Jen velmi zřídka nalezneme nekritický článek v největším americkém deníku New York Times, poněkud ostřejší tón na adresu hnutí pravidelně zaznívá z liberálně laděné MSNBC, nakloněný mu není ani Newsweek, tím méně Huffington Post. Svůj díl kritiky přidávají i liberální ekonomové jako Paul Krugman nebo například i převážně středově laděný Fareed Zakaria. Zdá se tedy, jako by se mezi Fox News a spíše liberálním mainstreamem rozprostírala zcela nepřekonatelná propast. Liberální média viní TP z přílišné zatvrzelosti a mnohdy až *teroristickým* způsobům vyjednávání nepřipouštějícím žádný kompromis.[19] Dlužno podotknout, že praxe jejich argumentům dává za pravdu, a ani samotné TP se takto nekompromisní přístup ve vypjatých jednáních příliš nevyplácí, jak je možné pozorovat například na poslední krizi ohledně zvyšování dluhového stropu, z níž právě následkem svých vypjatých požadavků vyšla TP jako poražená. Na druhou stranu

[17] Democrats Try to Make Tea Party a Smear. překlad EB.

[18] Tea Party and the Remaking of Republican Conservatism, s. 5.

[19] Nocera, J.; Tea Party’s War on America, *NYT* [online]. 2011-8-1 [cit. 2014-3-9]. Dostupné z http://www.nytimes.com/2011/08/02/opinion/the-tea-partys-war-on-america.html?_r=0 .

většina pravověrných zastánců Tea Party nedokáže vnímat situaci komplexně a je přesvědčena, že dosažení vytyčených politických cílů je možné pouze v jejich čisté a nezměněné podobě. V důsledku těchto propastných rozdílů ve vnímání reality mezi liberály a členy TP se zdá být rozkol mezi americkou konzervativní pravicí na jedné straně a tzv. umírněnými a demokraty na straně druhé stále hlubší. Spor mezi liberály a libertariány je tak živen oběma tábory, agresivní rétorika nepochybně zaznívá od obou znepřátelených politických protipólů. Podle vyjádření komentátora Fox News Bernarda Goldberga, „těm samým liberálním žurnalistům, kteří se zdráhají označit skutečného teroristu teroristou netrvá ani deset sekund, aby označili konzervativního republikána teroristou. Nebo „vahábistou“, jak je nazval Chris Mathews na MSNBC.“[20]

1.4 Organizace Tea Party a jejich struktura

Jak již bylo řečeno, většina *Tea Parties* jsou lokální organizace, z nichž málokterá disponuje členskou základnou větší než pět set členů.[21] Je poněkud zarážející, že podle průzkumu *The Washington Post* (WP) bylo před volbami 2010 celých sedmdesát procent z nich neaktivních. Drtivá většina těchto malých *Tea Parties* není na rozdíl od celonárodních organizací vedena žádnou veřejně známou politickou osobností, která by do jejího zviditelnění investovala prostředky a zkušenosti. Velký počet politických nováčků v těchto malých grassroots organizacích (WP uvádí až 86 % všech členů lokálních organizací) může znamenat skutečný začátek nové politické éry, na druhou stranu však může být i velmi pomíjivý. Během průzkumu identifikoval WP přes 1400 organizací, které se hlásily ke značce TP. Dohledat a ověřit činnost bylo však možné pouze 647 z nich.[22] WP na základě svého šetření vznáší argument, podle něhož je síla hnutí v médiích často zveličována. Podle podobného průzkumu organizace *Tea Party Patriots* je takových uskupení kolem 2.300. Podle dalšího šetření bylo roce 2010 bylo možné identifikovat 16 organizací pod značkou Tea Party, které čítaly 500 a více členů, z nichž sedm sídlilo na Floridě a čtyři v Texasu. Dalších oficiálních 250 organizací se mohlo vykazovat členskou základnou převyšujících 100 členů.[23]

---

[20] Goldberg, B.; Tea Party Terrorists and the Mainstream Media. *Fox News* [online]. 2011-8-3 [cit. 2013-11-28]. Dostupné z http://www.foxnews.com/opinion/2011/08/03/tea-party-terrorists-and-mainstream-media/.

[21] The Tea Party and remaking American conservatism, s. 28.

[22] Gardner, A.; Gauging the Scope of the Tea party Movement in America. *The Washington Post*, [online]. 2010-10-24 [cit. 2013-12-8]. Dostupné z http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2010/10/23/AR2010102304000.html.

[23] The tea party and remaking American conservatism, s. 6.

Tea Party zaznamenala strmý vzestup členské základny v první polovině roku 2009, kdy bylo již možné zaznamenat šest organizačních frakcí s celonárodním vlivem. Tři z nich se vyvinuly z již existujících organizací *FreedomWorks*, *ResistNet* a *Our Country Deserves Better PAC*, z nichž poslední jmenovaná dala vzniknout velmi aktivnímu *Tea Party Express*.

FreedomWorks hrála stěžejní roli v začátcích hnutí a v organizaci protestů Tax Day v roce 2009. Tou dobou fungovala *FreedomWorks* jako hlavní propagátor hnutí a její webové stránky tvořily při organizaci protestů jakési celonárodní informační centrum. Jejím předsedou je Dick Armey, někdejší předseda Sněmovny reprezentantů v letech 1995-2003, díky němuž se organizace podílela i na protestech ve Washingtonu. *FreedomWorks* rovněž věnuje značné úsilí školení a vzdělávání nových aktivistů a je považována za důležitý finanční zdroj zejména v počátcích masové mobilizace hnutí.[24] Jak připouští i spoluzakladatelka co do počtu členů největší organizace Tea Party Patriots (TPP) Jenny Beth Martin, role FreedomWorks byla v době, kdy TP disponovala pouze nepatrnými prostředky, zcela zásadní. Podle uniklé interní konverzace je patrné, že FreedomWorks v této době rovněž významně koordinovala činnost TPP.[25] Důležitou úlohu zastával i politický akční výbor (PAC) Tea Party Express, který se zapsal do historie hlavně jako hybná síla celostátních protestních *bus tours*, jež přilákaly tisíce demonstrantů a investovaly nemalé úsilí do zapsání Tea Party do povědomí široké veřejnosti. O jejich dlouhodobějších výsledcích však lze polemizovat. Tea Party Express je zároveň významným sponzorem vybraných republikánských kandidátů. Lví podíl měla na úspěchu resp. podpoře republikánských kandidátů do Senátu, Joea Millera z Aljašky a Sharron Angle z Nevady. Jako jediná z organizací pod hlavičkou Tea Party věnuje značné prostředky do republikánských primárek a je předmětem velkého mediálního zájmu.

Dalšími třemi hlavními aktéry se pak stali nováčci na politické scéně, *1776 Tea Party*, *Tea Party Patriots* a *Tea Party Nation*.[26] V roce 2009 velmi aktivní *1776 Tea Party* je mnohdy předmětem kontroverze hlavně díky své inklinaci k propagování antiimigračních zákonů, které často nacházejí živnou půdu v jejím domovském Texasu. Ačkoliv je nejmenší organizací s celonárodním zastoupením, jako jediná zastává otevřeně konfrontační stanoviska vůči ilegální imigraci a v žebříčku priorit toto téma řadí dokonce nad rozpočtovou odpovědnost. *1776 Tea Party* zaměřuje svou pozornost i na další sociálně problematická témata, jako podporu práva držet zbraň a

[24] Good, Ch.; A Guide To The Six Major Tea Party Groups. *National Journal* [online]. 2010-9-11 [cit. 2013-11-8]. Dostupné z http://www.nationaljournal.com/njmagazine/nj_20100911_8295.php.

[25] Tea Party and remaking of American Conservatism, s. 4.

[26] Steep : The Precipitous Rise of the Tea Party. s. 11.

otevřený příklon ke křesťanské pravici. Svými politickými prioritami se poměrně výrazně vymyká tradičnímu směřování svých sesterských organizací.[27]

Tea Party Patriots je, co se oficiální členské základny týče, největší samostatnou frakcí nesoucí poselství Tea Party. Tato organizace usiluje výlučně o ekonomické cíle, mezi její „zlatá pravidla“ patří přísná fiskální odpovědnost, ústavní omezení vlády a politika řídící se zákony volného trhu. Tea Party Patriots se označuje jako národní *grassroots* organizace, která existuje za účelem podpory tisícům místních organizací.[28] Jako nezisková organizace řídící se ustanovením 501(c)(4) je financována svými příznivci a ve svých stanovách se distancuje od přímé podpory politických stran a jejich kandidátů. Organizace pořádala v dobách své největší slávy každotýdenní telefonické konference, je velmi aktivní na webu a sociálních sítích (na Facebooku má aktuálně nejvíce příznivců, přes 1.200.000.)[29]. Organizátoři odhadují celkové zastoupení členů na 15 milionů. *Tea Party Patriots* je skutečnou masovou organizací, což s sebou přináší i komplikace s tím spojené. Málokdy je schopna koordinovat své akce, v přímé politické aktivitě poněkud zaostává za ostatními, flexibilnějšími organizacemi. Kritici často vznáší pochybnosti nad skutečností, zda se oprávněně nazývá „*grassroots*“, ačkoliv sama věnuje značné úsilí tomu, aby svůj „původ zdola“ co nejvíce zdůraznila.

Tea Party Nation byla organizátorem vůbec první konvence v Nashvillu v únoru 2009. Působí jako *Political Action Committee* (PAC)[30] a své příjmy získává nejen od sponzorů, ale z nemalé části z výběru vstupného na své přednášky a setkání příznivců, za což bývá hojně kritizována i z řad svých podporovatelů a rovněž vznáší pochybnosti, stejně jako u Tea Party Patriots, o nároku na označení grassroots. Podle dostupných zdrojů lze dle běžného ceníku této organizace utratit za „vzdělávací“ víkend 549 dolarů a honorář jeho největší hvězdy Sarah Palin činil nezanedbatelných sto tisíc dolarů. *Tea Party Nation* propaguje jak návrat k původnímu znění ústavy, fiskální zodpovědnost a vyrovnaný rozpočet, tak kontroverzní obhajobu druhého dodatku a ne zcela v duchu ekonomického liberalismu posilování armády. V současnosti hnutí ztratilo většinu

---

[27] Tea Party National Factions. *Institute for Research and Education of Human Rights* [online]. [cit. 2013-11-11]. Dostupné z http://www.irehr.org/issue-areas/tea-party-nationalism/tea-party-national-factions/1776-tea-party.

[28] *Tea Party Patriots* [online]. [cit. 2013-11-22]. Dostupné z http://www.teapartypatriots.org/about /.

[29] Údaj k datu 19. 2. 2014.

[30] PAC je organizace, která má za úkol shromažďovat příspěvky na politické kampaně od svých členů a následně je využít na podporu kandidátům, příp. legislativy, nebo naopak proti nim. Organizace se může stát PAC na federální úrovni, pokud přijme nebo investuje více než 1000 dolarů na ovlivnění federálních voleb. Na státní úrovni se řídí zákony příslušných států. (zdroj: *THE FEDERAL ELECTION COMMISSION: FEDERAL ELECTION CAMPAIGN LAWS* [online]. 2008-4 [cit. 2013-11-30]. Dostupné z http://www.fec.gov/law/feca/feca.pdf).

svých příznivců a známých tváří, nejen kvůli ne zcela „lidovým“ požadavkům na příspěvky, ale nepochybně i díky své, ve srovnání např. s relativně umírněnou Tea Party Patriots, radikální rétorice. Právě rozpory mezi hlavními organizacemi Tea Party ohledně možných finančních machinací a způsobu získávání příspěvků byly častým bodem zájmu médií a nekoordinovaný, mnohdy až zmatečný postup mohl potenciálně oslabovat některé kandidáty v *midterm elections*. Podle vlivného konzervativce Ericka Ericksona provozujícího konzervativně-liberální web Redstate, se možní sponzoři z řad multimilionářů v mnoha případech zdrželi podpory některé z organizací. Důvodem bylo podle Eriksona očekávání budoucí lepší organizace a akceschopnosti hnutí jako celku.[31] Pnutí mezi vlivnými organizacemi bylo patrné již před konferencí v Nashvillu, kdy *Tea Party Patriots* a její spřátelená *FreedomWorks* nedoporučili svým příznivcům účast, Dick Armey dokonce odeslal členům hnutí varování před přemrštěnými cenami za účast a vybídl své příznivce, aby případný nákup vstupenky důkladně zvážili.[32] Mnoho menších (lokálních) TP organizací se naproti tomu vymezuje proti FreedomWorks, na kterou je díky ochotě k masovým investicím mnohdy nahlíženo jako na potenciálně příliš vlivný kolos. Ve výčtu relevantních Tea Party organizací má své místo i *National Tea Party Federation*, (NTPF), ačkoliv ji nelze řadit mezi frakce podobného typu jako výše jmenované. NFTP totiž slouží více než ke kumulaci přívrženců spíše jako štít držící ochrannou ruku nad Tea Party jako celkem. Jedná se tedy o jediné uskupení, které lze, byť s výhradami (např. *Tea Party Patriots* spolupráci s NTPF odmítla), označit jako zastřešující. NTFP se pokouší koordinovat odpovědi na kritiku směřovanou do řad Tea Party, ve většině případů se jedná o nařčení z rasistických poznámek, jako ve známé kauze mluvčího Tea Party Express, Marka Williamse,[33] ve které NTFP vyzvala na základě četných podnětů nejen kritiků, ale i některých členů Tea Party tohoto prominentního člena k rezignaci. Přestože Williams argumentoval dezinterpretací svých vyjádření, nakonec z výzvy důsledky vyvodil. Ve svém prohlášení Williams uvedl, že si „*nadále nepřál, aby ho média a domácí odpůrci nadále vykreslovali jako mluvčího širšího konzervativního hnutí.*“[34]

---

[31] Vogel, K. P.; Tea parties emerge as revenue stream. *Web Archives* [online]. 2009-11-27 [cit. 2013-11-8]. Dostupné z http://web.archive.org/web/20091201070737/http:/news.yahoo.com/s/politico/20091127/pl_politico/29943.

[32] Zernike, K.; Convention Is Trying to Harness Tea Party Spirit. *NYT* [online]. 2010-2-5 [cit. 2013-11-2]. Dostupné z Feb. 5, 2010 http://www.nytimes.com/2010/02/06/us/politics/06teaparty.html?_r=1&.

[33] Williams uveřejnil na svém blogu satirický dopis pro Abrahama Lincolna zdánlivě psaný prezidentem NAACP, ve kterém napsal: "Svoboda znamená muset opravdu pracovat, samostatně myslet a nést následky spolu s odměnami. To je zkrátka příliš mnoho na nás barevné a požadujeme učinit tomu přítrž!“ (zdroj: Memoli, M. A.; Tea Party Express spokesman resigns after racist blog post. *LA Times* [online]. 2010-2-5 [cit. 2014-3-9]. Dostupné z http://articles.latimes.com/2010/jul/24/nation/la-na-tea-party-20100724.)

[34] *Patchwork Nation : Boom Towns*. [online]. [cit. 2014-2-8]. Dostupné z http://www.patchworknation.org/communities/boom-towns.

Poměrně vysokou aktivitu je dodnes možné zaznamenat na webových stránkách *TeaParty.org*, které vytvářejí zdání mluvčího celého hnutí. Jejich nárokování je však zpochybnitelné a větší část příznivců Tea Party by pravděpodobně nesouhlasila s žebříčkem priorit, které jsou na stránkách uvedeny. Na prvních příčkách totiž nejsou zásady spojované s ekonomickou svobodou, ale prvním pěti prioritám vévodí odpor k ilegální imigraci a podpora aktivní zahraniční politiky. Ani o jednom z témat ale nelze tvrdit, že by hnutí zastřešovalo, naopak, zahraniční intervence a navyšování obrany jsou předmětem neutuchající kritiky většinového liberálního křídla Tea Party. Nicméně relevance těchto webových stránek rozhodně není zanedbatelná a svědčí o jisté míře ideologické roztříštěnosti Tea Party, která je zcela očekávatelná v kontextu tak široké účasti různých konzervativních skupin.

1.5 Demografická koncentrace příznivců Tea Party

Většina průzkumů zabývajících se rozvrstvením příslušníků různých Tea Party organizací pochází z doby jejich největšího rozmachu, zároveň ale již reflektují období, kdy bylo hnutí stabilněji etablované, převážně tedy zahrnují rok 2010. Obecným rysem těchto šetření bývá, že se snaží prokázat zveličování počtu příslušníků v médiích. Málokterý průzkum je ale ve skutečnosti schopen reflektovat skutečný celonárodní stav hnutí. Metody sběru dat se v mnohém liší a způsob kladení dotazů může být mnohdy zavádějící, a to hlavně v závislosti na skutečnosti, zda šetření provádí organizace TP spřátelená nebo politicky a názorově odlišná. Jelikož však striktně neutrální průzkum patří spíše do světa Platónových idejí, je nutné vycházet z těch nejméně zavádějících.

Například *Public Broadcasting System* a *Patchwork Nation* zveřejnily svá šetření tohoto fenoménu v dubnu 2010, kdy spočetly všechny *online* registrované členy všech spolků v USA majících v názvu Tea Party.[35] Zajímavé je, že průzkum hodnotil i jejich geografickou koncentraci. Výsledek sice údajně dokazuje poněkud slabší členské zastoupení, než se čekalo, je však třeba brát v úvahu fakt, že ne všichni členové jsou registrováni elektronicky a mnozí příznivci hnutí nemusí být ve výsledku registrovaní vůbec. Podle uvedeného výzkumu bylo na základě členských databází identifikováno na 67.000 členů různých TP organizací, přičemž největší kumulace členů je patrná v oblastech zvaných *boom towns*. Jedná se o místa s vysokým zastoupením vyšších středních vrstev, která v současnosti zaznamenávají zvýšený nárůst imigrantů, zároveň tyto oblasti zažily strmý ekonomický růst v předkrizovém období a následkem krize pak neméně strmý pád. V tomto případě se jedná hlavně o metropolitní oblasti v Texasu a Novém Mexiku, ale i oblast amerického jihozápadu (Florida, Alabama, Georgia), ve kterých byla zjištěna koncentrace online registrovaných

[35] Lozano, A.; Tea Party Mapped: How Big Is It and Where Is It based?. *PBS Newshour* [online]. 2010-4-21 [cit. 2014-2-8]. Dostupné z http://www.pbs.org/newshour/rundown/tea-party-how-big-is-it-and-where-is-it-based/.

členů některé organizace Tea Party vyšší než 10 na 10.000 obyvatel,[36] tedy nejvyšší ze všech zkoumaných oblastí. Často a zcela v souladu s očekáváním se koncentrace členů Tea Party shoduje s tradičně republikánskými baštami.

Jako další výrazné znaky distriktů se silným zastoupením členů hnutí uvádí průzkum i tzv. *tractor counties;* tedy rurální oblasti s důrazem na zemědělskou výrobu a tzv. *military bastions;* oblasti s větším zastoupením obyvatelstva zaměstnaného v armádě nebo jinak spojené s přítomností vojenské síly, často také domov vojenských veteránů. Obě jmenované oblasti se vyznačují koncentrací online registrovaných členů v průměru kolem 3 na 10.000, v některých lokalitách ale dosahují i počtu přes 10 na 10.000. Prvně jmenované oblasti svým umístěním odpovídají americkému středu a severu, jedná se převážně o státy Colorado, Wyoming, Nebraska, Kansas, Severní a Jižní Dakota a Montana. *Military bastions* jsou naproti tomu více rovnoměrně rozložené na mapě USA, jejich největší zastoupení je však možné zaznamenat hlavně na americkém jihozápadě a středu, není však možné striktně lokalizovat státy s tímto rysem, obecně se jedná o oblasti s vysokou koncentrací obyvatelstva.

Z tohoto hlediska jsou zajímavé i poznatky zveřejněné v publikaci *The Rise of the Tea Party* Anthonyho Dimaggia,[37] které většinou potvrzují zjištění výše interpretovaného šetření. Dimaggio podtrhuje poměrně silně regionální ráz hnutí hlavně před volbami 2010, což poukazuje na skutečné geografické jádro zastánců hnutí. Kritérium jeho zkoumání je však institucionální, resp. určuje provázanost jednotlivých lokalit s členy *Tea Party Caucus* (kongresový výbor členů TP) ve Sněmovně reprezentantů. Z padesáti dvou jeho členů pocházelo celých 36 z Jihu Spojených států, dvacet z Jihovýchodu a šestnáct z Jihozápadu. Ostatní regiony byly početně méně významně zastoupené, ze Severovýchodu dokonce pocházel pouhý jeden člen Tea Party. O něco větší sílu mělo hnutí podle zástupců v *caucusu* na západě USA, odkud pocházelo šest jeho členů, a na Středozápadě, odkud jich bylo zaznamenáno devět. Podle Dimaggia zastoupení v Kongresu téměř přesně koresponduje s reálnou základnou hnutí jako takového, jehož hybná síla pramení převážně z amerického Jihu a Středozápadu. Jednotlivá vítězství ve volbách 2010 v mnoha směrech kopírovala nastíněný trend, téměř polovina všech zvolených zástupců Tea Party pocházela ze západu, pouze tři, resp. osm pak ze Západu a Středovýchodu a silný nárůst reprezentantů bylo možné sledovat na americkém Středozápadu, kde bylo zaznamenáno celých 40% vítězství.

---

[36] ibid.

[37] Dimaggio, A.; *The Rise of the Tea Party : Political Discontent and Corporate Media in the Age of Obama.* New York: Monthly Review Press, 2011. s. 287. ISBN 987-1-58367-247-1.s. 55.

Naopak o dost nižší koncentraci lze, co se celkové členské základny týče, podle národního průzkumu citovaného v publikaci *The Rise od the Tea Party*, pozorovat z hlavních městech a také v oblastech, které jsou charakteristické již etablovanou menšinovou populací a s tím spojenou i větší mírou chudoby. Podle tohoto průzkumu se k příslušnosti k TP hlásí celonárodně v průměru 3 lidé z 10.000 a ačkoliv je jejich rozmístění poměrně nejednotné, jedná se většinou o bohatší oblasti, jejichž společným rysem je tendence k menšímu zájmu o sociální rovnost a zvýhodňování menšinových skupin obyvatelstva.

1.6 Tea Party v historické perspektivě

1.6.1 Obama jako FRD II.?

Jak uvádějí autoři Rosenthal a Trost,[38] poselství Tea Party začalo ve společnosti rezonovat v období nejhlubší ekonomické krize za posledních tři čtvrtě století, kdy se stala reálnou hrozba vychýlení poválečných ekonomicko-politických pravidel. Od druhé světové války byli příjemci federálních podpor na hypotéky zpravidla bílí vlastníci nemovitostí, kteří spoléhali na stále rostoucí vývoj cen na trhu jako pojistku svých investic. Po náhlém poklesu cen v letech 2008 a 2009 však federální vláda navrhla politiku záchrany hypoték daleko širších skupin dlužníků, než tomu bylo doposud. Ta zahrnovala i sociálně slabší Afroameričany, Američany hispánského původu a další menšiny. Ačkoliv se tento plán ve větší míře fakticky nikdy neuskutečnil, debata o potenciálním zvratu v přístupu federální vlády spustila hotovou lavinu. V kontextu nově navrhovaného programu zdravotního pojištění, stále rostoucích vládních výdajů na programy Medicare a Social Security a zvyšujících se cen zdravotní péče, začaly být tyto iniciativy vnímány jako korupce amerického tradičního ekonomického systému. Historických podobností s nedávným nárůstem populistického vzdoru je mnoho a Tea Party tak vcelku dobře zapadá do americké politické tradice. Tea Party tak bývá často uváděna jako pokračování spolků jako byli *Populisté* na konci 19. století, *John Birch Society*, konzervativci kolem Barryho Goldwatera, nebo i poněkud démonizovaného Josepha McCarthyho. Z tohoto hlediska se jako první vhodné přirovnání jeví hnutí *Liberty League*, které se konsolidovalo jako hnutí odporu proti reformám v rámci Rooseveltova programu New Deal a na které pozdější antisocialistická hnutí ve větší i menší míře navazovala. *Liberty League* spatřovala v legalizaci odborů a zavedení sociálních jistot přímý útok na americkou ideu svobody a Roosevelta nazývala socialistou. Stejně jako dnešní Tea Party, *Liberty League* se prezentovala jako organizace mimo stranické struktury a jako své hlavní motto si určila návrat k ústavnosti. Roosevelt však dobře

[38] The Precipitous Rise of the Tea Party. s. 29.

zamířil svou kritiku a nařkl hnutí ze snahy udržet bohatství a vliv pouze v rukách úzké skupiny bohatých, které označoval jako ekonomické roajalisty.[39]

Jak uvádí Theda Skocpol, prezident Obama se během prvních dvou let své administrativy rád stylizoval do role strůjce nového New Dealu.[40] Své ambice ale zdaleka nedokázal realizovat ve srovnatelné míře. Nicméně mediální prezentace jeho projektu byla fenomenální, o čemž svědčí i titulní strana magazínu Time z listopadu 2008, kterou zdobil titulek *„A New New Deal"*[41] a text hlásal začátek nové éry postavené na politice *velké vlády* (*Big Government*). Výsledek pak Skocpol hodnotí jako tzv. *„Halfway New Deal",* který měl sice dostatečný potenciál obnovit intenzivní mobilizaci pravicových populistických hnutí, ale zároveň nedostál očekávání svých skutečných i potenciálních politických spojenců. Larry Bartels[42] rozvádí tuto myšlenku zdůrazněním skutečnosti, jakým způsobem liberální média nadhodnotila šance přicházejícího prezidenta na znovuzrození amerického liberalismu a udržení demokratické většiny v Kongresu, čímž ještě více rozlítila konzervativní opozici a Obamovi nastavila příliš vysokou laťku.

1.6.2 Tea Party ve srovnání s John Birch Society

Po druhé světové válce hnutí odporu proti zvětšování státních struktur nalezla novou identitu v komunistické hrozbě a získala tak zcela nový rozměr. Snahy antikomunistů o co největší očištění americké politiky od komunistické hrozby tak mnohdy dosáhly takových rozměrů, až z dnešního hlediska působí poněkud bizarně. V prostředí, kdy Sovětský svaz se svým rostoucím mocenským apetitem přepsal mapu Evropu mohly snahy Josepha McCarthyho nalézt pochopení u širších lidových vrstev. Původní McCarthyho idea vycházela z tradice *Liberty League*, avšak v nové historické realitě se nechala unést na vlně mnohdy až paranoidního antikomunismu, který ji navždy zdiskreditoval.

Zapustit historické kořeny se podařilo až další společnosti, která ve svých základech vycházela z podobných premis jako McCarthy, *John Birch Society* (JBS) založená Robertem Welchem, která je dodnes politicky aktivní. Jako první podobnost s Tea Party lze poukázat na historický odkaz v názvech obou hnutí. Tea Party odkazuje na slavný čajový dýchánek, který byl jednou z předzvěstí blížící se revoluce, JBS ve svém názvu odkazuje na John Birche, misionáře

---

[39] ibid.

[40] *Alexis de Tocqueville Lectures on American Politics : Obama and America's Political Future.* Kapitola 1.

[41] Grunwald, M.; First Things First : A New New Deal. *Time* [online]. 2008-5-11 [cit. 2014-2-12]. Dostupné z http://content.time.com/time/specials/packages/article/0,28804,1856381_1856380_1856375,00.html.

[42] *Alexis de Tocqueville Lectures on American Politics : Obama and America's Political Future*. Kapitola II. s 94.

v Číně, který během druhé světové války sloužil jako dobrovolník u amerického letectva a po porážce Japonska byl zabit čínskými komunisty, což údajně americká vláda tajila.[43] Obě hnutí tak poukazují na jistý odpor k oficiálním institucím, přičemž Tea Party více zdůrazňuje ekonomickou svobodu a JBS svobodu ideologickou, což souvisí s její formací v letech studené války. JBS si od svého počátku kladla za cíl nejen znovunastolení ekonomického pořádku a zrušení *nadvlády vyděračských odborářů* a dalších nástrojů kolektivismu, ale podlehla i poněkud radikálním myšlenkám spojeným s odporem téměř ke všem iniciativám hnutí za lidská práva, což ji dodnes diskredituje například u mnohých zastánců Tea Party, kteří se jinak do značné míry ztotožňují s jejím poselstvím, co se ekonomiky týče. Hnutí za lidská práva v 60. letech vnímala JBS jako nástroj komunistické propagandy, což se sice v několika případech ukázalo jako opodstatněné, ne však do té míry, aby byl odpor JBS všeobecně vnímán jako ospravedlnitelný. Co se ekonomiky týče, JBS je ve svém důrazu na minimalistický stát pouze na základě striktní interpretace ústavy v mnohém přímou předchůdkyní Tea Party. JBS však v prostředí antikomunistické hysterie využívala odlišnou rétoriku, která se z dnešního pohledu může zdát až úsměvná. JBS se podobně jako TP mohla v časech své největší slávy chlubit masovou *grassroots* základnou, která čítala kolem sta tisíc členů, zakládala bezpočet zájmových spolků a občanských sdružení. Dnešní Tea Party sice pravděpodobně disponuje širší členskou základnou, operuje však ve zcela odlišných podmínkách za pomoci internetu a sociálních sítí. O tom, že vliv JBS byl skutečně dalekosáhlý a minimálně srovnatelný jako byl vliv TP v uplynulých letech, hovoří i skutečnost, že dokázala prosadit jako kandidáta na prezidenta Barryho Goldwatera v roce 1964. Kandidáti TP vždy podlehli „středovějším“ a tím pádem volitelnějším konkurentům. Téměř identickým způsobem jako dnes TP se JBS od konce 50. let obracela ke středovým republikánům i demokratům jako hlavním původcům zla a zrádcům konzervativních hodnot. Ti se tak stávali terčem nařčení ze skryté komunistické propagandy, jak ukazuje například známé obvinění někdejšího republikánského prezidenta Eisenhowera.

Sama JBS na svých stránkách uvádí, že se ideologicky od Tea Party téměř neliší, rozdíl vidí pouze v míře politické angažovanosti a sebe samou nazývá na rozdíl od TP organizací zaměřenou na vzdělávání.[44] Témata, která jsou pro JBS určující jsou téměř identicky proklamovány i TP: boj proti zvyšujícím se vládním výdajům, daním, centrálně plánované inflaci, opozice vůči komunismu, resp. socialismu a zdržení se zahraničních intervencí. Obě hnutí mají dokonce řadu stejných sponzorů; v současnosti například bratry Kochovy, kteří sponzorují i organizaci podporující Tea Party Americans for Prosperity a jejichž otec Fred spoluzakládal JBS. Bill Hahn, mluvčí JBS

[43] *The John Birch Society* [online]. [cit. 2014-2-10]. Dostupné z www: http://www.jbs.org/about-jbs/frequently-asked-questions.
[44] ibid.

v souvislosti s Tea Party uvedl, že se jeho organizace podílí na výcviku členů Tea Party tak, aby se poučila z chyb, kterých se JBS nezvládla vyvarovat.[45] Jako společný jmenovatel obou hnutí vystupuje i věhlasný bojovník za ekonomickou svobodu Ron Paul, který uznává Larryho McDonalda, předsedu novodobé JBS jako jednu z důležitých osob v procesu utváření svého politického přesvědčení a otevřeně mluví o členech JBS o dobrých přátelích, kteří mu pomáhají v kampani.

Z historického hlediska je patrné, že lidová hnutí odporující vládním zásahům do ekonomiky, která jsou svých charakterem s Tea Party příbuzná, se objevují od doby New Dealu a jejich výskyt není v americké politické realitě ničím výjimečný. Se zavedením dalších programů poskytujících ekonomickou záchrannou síť pro stále větší procento obyvatel, které pokračovaly programy v rámci Great Society, na níž Obamova administrativa navázala se znovu objevují vlny konzervativního odporu. Současná vlna ztělesněná Tea Party se svou podstatou prakticky neliší od JBS, ačkoliv se distancovala od jejich zdiskreditovaného odporu k hnutí za občanská práva, který už ani dnešní JBS neuznává. Tea Party se však liší od svých populistických předchůdkyň spíše okolnostmi, za kterých vstoupila na politickou scénu. Její nástup byl velmi náhlý a právě proto zřejmě vyvolal dohady o bezprecedentní situaci. Silná polarizace v Kongresu je také faktorem, který Tea Party dodává na relevanci, ačkoliv snahy některých středových republikánů svědčí o snaze dosáhnout politického kompromisu.

1.7 Kontroverze a mýty nejčastěji spojované s Tea Party

1.7.1 Tea Party a sklony k rasistickému smýšlení

Mezi nejkontroverznější témata spojovaná s TP patří otázka postoje jejích zastánců k rasovým záležitostem. Pro jakékoliv hodnocení je však nutné brát v úvahu, že TP nevystupuje jako jednotná organizace, ale jako široká škála zastánců pravicové politiky zahrnující rozhněvané konzervativce, neukotvené nezávislé, následovníky Glenna Becka nebo striktní konstitucionalisty a izolacionisty, kteří mohou mít až anarchistické sklony. Některé z těchto skupin mají k reliktům rasové politiky přirozeně blíže než jiné. Jelikož se jedná o vysoce delikátní problematiku, je třeba ji hodnotit pokud možno z neutrálního hlediska a věnovat se argumentaci obou znesvářených stran. Tak, jako to platí u většiny mediálně významných témat týkajících se TP, potenciální rasismus jejích příslušníků je většinou otázkou vyvolávající silné emoce a málokdy je možné narazit na ideologicky nepodbarvenou diskusi. Příslušné diskuse se většinou ubírají pouze dvěma směry. První,

[45] Reinbach, A.; President Ron Paul? Ron Paul and the John Birch Society, *The Huffington Post* [online]. 2011-5-7 [cit. 2014-2-19]. Dostupné z http://www.huffingtonpost.com/andrew-reinbach/president-ron-paul-ron-pa_b_890037.html.

rozšířenější a patrný v mainstreamových médiích často přikládá rasovým otázkám v prioritách Tea Party poměrně vysokou důležitost. Není výjimkou, je-li rasa amerického prezidenta spatřována jako prvotní impuls k odporu a ekonomická politika hnutí je viděna spíše jako záminka, jejíž důležitost je druhotná. Takovéto odsouzení zaznělo například z úst reportéra stanice ABC News Sama Donaldsona, který vyjádřil přesvědčení, podle něhož konzervativci neodporují prezidentovi pro jeho politické názory, ale proto, že je Afroameričan.[46] Donaldson tak chtěl poukázat na údajný klesající respekt k občanským právům (použil výraz „incivility") ze strany konzervativců. Tato teze je založena především na faktu, že většina příznivců Tea Party jsou Američané evropského původu a Afroameričané a další etnika jsou zastoupeni v zanedbatelném množství. Argument je podporován i řadou průzkumů, které se zabývají rasovým postojem TP. Jedním z nich je například dotazník The New York Times z dubna 2010,[47] který jako jednu z otázek uvedl důležitost rasy prezidenta Obamy pro příznivce Tea Party. Etnický původ prezidenta shledávalo 11% příznivců Tea Party jako spíše důležitý, resp. velmi důležitý. Tato skupina rovněž odpovídala častěji než *běžná veřejnost* pozitivně na dotaz, zda souhlasí s tvrzením, že se americká politika již příliš zabývala problémy Afroameričanů.

Organizace NAACP na základě jednotlivých rasových incidentů schválila rezoluci, z níž vyzvala jednotlivé zástupce TP organizací, aby dohlédly na výskyt rasových projevů na protestních shromážděních a zabránili jejich dalšímu výskytu.[48] Tato rezoluce se objevila na jednacím stole poté, co NAACP zaregistrovala několik účastníků demonstrací nesoucích bannery s nápisy jako „Obamův plán – bílé otroctví" nebo portrét amerického prezidenta s podtitulem „Barack Hussein Obama – nová tvář Hitlera". Dalšími pohnutkami pro rezoluci pak byly incidenty, se kterými se setkali samotní členové *Congressional Black Caucus* (Černošský kongresový výbor), kteří byli údajně při své cestě do Kongresu během protestů proti zdravotnické reformě ve Washingtonu častováni rasovými posměšky. Legendární bojovník za občanská práva Afroameričanů podle svých slov zaslechl z davu i pověstné „*n-word*" (nekorektní označení *Nigger*).[49] Účastnící podle vyjádření NAACP pokřikovali i urážky namířené proti homosexuálům, které měly být určeny prvnímu otevřeně homosexuálnímu členu Kongresu, Barneymu Frankovi. NAACP však ve svém prohlášení

[46] Calderone, M.; Sam Donaldson Rejects Comparison To Reporter Who Interrupted Obama. *The Huffington Post* [online]. 2012-6-6 [cit. 2014-2-8]. Dostupné z http://www.huffingtonpost.com/2012/06/16/sam-donaldson-tucker-carlson-daily-caller-obama-interrupted_n_1602526.html.

[47] Zernike, K. Thee-Brennan, M.; Poll Finds Tea Party Backers Wealthier and More Educated. *NYT*[online]. 2010-4-14 [cit. 2014-2-8]. Dostupné z http://www.nytimes.com/2010/04/15/us/politics/15poll.html?_r=0.

[48] NAACP delegates vote to repudiate racist elements within Tea Party, *NAACP* [online]. [cit. 2014-2-8]. Dostupné z http://www.naacp.org/news/entry/naacp-delegates-vote-to-repudiate-racist-elements-within-the-tea-pary/.

[49] ibid.

zdůraznila, že svou rezolucí nemíní označit jako rasistickou TP jako celek, chce pouze upozornit na nevhodné chování některých jejích řadových členů a varovala tak před případnou dezinterpretací svého jednání.

Aby bylo možné nahlédnout na celou problematiku komplexněji, je dobré zmínit i argumenty druhé strany, které nejsou v mainstreamových médiích přítomny příliš často. Jejich neúnavným hlasatelem je opět tradiční bojovník za konzervativní hodnoty, stanice Fox News. Ta poskytla v jedné ze svých četných reportáží s uvedenou tématikou zajímavý příspěvek do diskuse, kterým je rozhovor se zástupcem oněch nemnoha afroamerických členů TP, konkrétně *First Coast Tea Party*, Joshuou Warrenem.[50] Ten poukázal na problematiku černošských konzervativců, kteří se pro své politické přesvědčení podle něj často stávají terčem nevybíravých útoků. Warren uvedl, že si za postoje, které se od člena černošské komunity neočekávají, vyslechl nepublikovatelné nadávky a stal se z něj prakticky vyděděnec. Další černošský člen TP uvedl, že ve své čtvrti začal být prakticky ostrakizován a dostává od sousedů pravidelné vzkazy, podle kterých by se měl za svou aktivitu v TP stydět. Samotná autorka uvedené reportáže pak uvádí, že se pro svou politickou orientaci setkala ve své čtvrti verbálním napadáním. Z výše zmíněných incidentů tak lze pozorovat politickou rozpolcenost v americké společnosti a vzájemné neporozumění dvou ideologických protějšků. Na druhou stranu je však pravděpodobné, že takto primitivní projevy nesouhlasu jsou patrné pouze na okrajích politických táborů. Jinou kapitolu pak tvoří nedobrovolné odcizení odlišně politicky smýšlejících od domovské komunity.

V souvislosti se vztahem Tea Party k Afroameričanům si nelze nepřipomenout černošského kandidáta na prezidentský post v roce 2012, který nakonec neuspěl v primárkách, Hermana Caina. Cain byl ale masivně podporován Tea Party a v raných etapách výběru prezidentských kandidátů byly jeho šance na úspěch odhadovány jako poměrně dobré. Ještě v květnu 2011 se řadil v podpoře republikánů s osmi procenty těsně za Rona Paula a Newta Gingriche,[51] pak jeho podpora ještě prudčeji vzrostla a na podzim 2011 komentátoři naznačovali možnost prezidentského souboje dvou černošských kandidátů. Mezi zastánci Tea Party měl tou dobou podporu neuvěřitelných 69% a

[50] Stefano, J.; Media must stop falsely accusing the Tea Party every time tragedy strikes, *Fox News* [online]. 2013-7-23 [cit. 2014-2-8]. Dostupné z http://www.foxnews.com/opinion/2012/07/23/media-must-stop-falsely-accusing-tea-party-every-time-tragegy-strikes/.

[51] Newport, F.; Herman Cain Begins Race With High Positive Intensity. *Gullup Poll* [online]. 2011-5-24 [cit. 2014-2-14]. Dostupné z http://www.gallup.com/poll/147782/Herman-Cain-Begins-Race-High-Positive-Intensity.aspx.

pouze 5% jejích příznivců Caina hodnotilo negativně.[52] Pak ale, zřejmě díky nedostatku zkušeností ve volených funkcích, jeho popularita opadla. Cain, který se profiloval jako poměrně tvrdý ekonomický liberál si podpory Tea Party náležitě cenil a neváhal na ni upozorňovat jako na důkaz, že Tea Party je rasismus zcela cizí. Příznivce tohoto hnutí podle Caina „zajímají více barvy Ameriky než barva kůže.“[53] Podle Caina sice rasismus v Americe není ani zdaleka vykořeněn, neslouží už ale jako určující faktor v individuálních politických rozhodnutích. Jakkoliv tato teze nemůže být přijímána bezvýhradně, faktem zůstává, že Tea Party se nejednou sjednotila v podpoře kandidátů, kteří nespadají do kategorie Američan evropského původu. Mezi ně patří například současná guvernérka Jižní Karolíny Nikky Haley, která pochází z indické rodiny, nebo velký favorit TP, floridský senátor hispánského původu Marco Rubio.

Kritici ovšem tvrdí, že Cain, spíše než, že by představoval skutečného kandidáta TP, slouží jako nastrčená loutka, která má dementovat nařčení s rasismu. Podle některých liberálních komentátorů TP pouze schovává svůj rasismus za černým kandidátem, Cain se nechal oklamat a je očividně nevědomky využíván. Cain se stal rovněž trnem v oku mnoha černošských liberálů.[54] Vzhledem k omezeným možnostem koordinace jednotlivých organizací a nemožnosti vydávat rozhodnutí shora, je však tato varianta silně nepravděpodobná. Jako realističtější vysvětlení se jeví, že pro TP je skutečně určující jeho politické přesvědčení, propagující minimální stát. Vedle Hermana Caina se navíc Tea Party může „pochlubit“ dalším černošským prominentem, členem Sněmovny reprezentantů za Jižní Karolínu Timem Scottem. Ten se stal prvním černošským jižanským republikánem v Kongresu od dob rekonstrukce.[55] Jelikož Scott v primárkách s velkou podporou Tea Party porazil své bílé oponenty, lze jeho případ využít jako demonstraci toho, že příznivci TP v Jižní Karolíně většinou rasistickým předsudkům skutečně nepodléhají.

[52] Murray, M.; NBC/WSJ Poll : Cain now leads the GOP pack. *NBC News* [online]. 2011-5-31 [cit. 2014-2-14]. Dostupné z http://www.nbcnews.com/id/44881446/ns/politics-decision_2012/#.Uv5GLvl5NqJ.

[53] Montopoli, P.; Herman Cain : I prove tea party isn’t racist. *CBS News* [online]. 2011-10-13 [cit. 2014-2-14]. Dostupné z http://www.cbsnews.com/news/herman-cain-i-prove-tea-party-isnt-racist/.

[54] Boyce, W.; Dr. Boyce: Herman Cain, A Brainwashed Caricature Of A Candidate. *News One for Black America* [online]. 2011-10-3 [cit. 2014-2-16]. Dostupné z http://newsone.com/1561685/herman-cain-brainwashed-candidate/.

[55] T*he Washington Post : The Associated Press*; SC elects black GOP congressman; 1st since 2003. [online]. 2010-11-2 [cit. 2014-2-15]. Dostupné z http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2010/11/02/AR2010110207838.html.

Zajímavým příspěvkem do diskuse je rovněž průzkum provedený periodikem *Race and Social Problems,*[56] jehož výsledky byly zveřejněny na webových stránkách MSNBC. Přestože se výzkum přikláněl k tvrzení, podle něhož jsou kolem hnutí přítomny jisté rasové kontroverze, jedná se o záležitost, která se projevuje odlišně u samotných členů organizací a těch, kteří se souhrnně označují jako její příznivci. Podle studie totiž běžní členové TP neinklinují k rasismu o nic více než ostatní bílí Američané, totéž však nelze tvrdit o jejích podporovatelích, kteří v organizacích oficiálně nefigurují, nicméně není neobvyklá jejich přítomnost na demonstracích hnutí. Průzkum vyhodnotil, že TP jako taková má následkem tohoto jevu potenciálně jiný význam pro své skutečné členy a hodnocení běžné veřejnosti může nabízet zcela jiný obrázek.

S přihlédnutím k výše zmíněnému argumentu tedy nelze tvrdit, že by Tea Party obecně inklinovala k rasismu častěji než většina americké populace. Zvážíme-li však skutečnost, že rasismus jako fenomén v americké kultuře není ani zdaleka vykořeněn, je možné i na tento počet nahlížet jako na relativně vysoký. Jelikož hlavní priorita TP spočívá v omezovaní role státu v životě jednotlivců a odpor k vládním zásahům do čehokoliv, je zcela nasnadě, že určité skupiny mohou tento jev vnímat jako namířený proti menšinám. Procentuální zastoupení příjemců státní sociální podpory a občanů, jejichž hypotéky byly často podporovány prostřednictvím federálních podpůrných opatření (bailouts), je skutečně znatelně vyšší mezi etnickými minoritami. Tento jev může implikovat zdání, podle něhož je politika TP zaměřena primárně proti menšinám a není vyloučeno, že v krajních případech jejich zastánců to tak je. Je však důležité brát v potaz, že TP, jako všechna *grassroots movements,* není schopna zodpovídat za jednání všech svých příznivců a to zvláště na lokální úrovni. Určování pravidel shora je problematické i ve strukturách etablovaných politických stran, je tedy prakticky nemožné praktikovat jej na půdě takto roztříštěného hnutí. Je pravděpodobné, že hnutí svým protestním založením láká i jisté procento primitivních „notorických buřičů“, kteří nenašli své uplatnění v jiných organizacích a jejichž projevy, ač často osamocené, mohou patřit k nejhlasitějším. Takovéto projevy jsou pak živnou půdou pro mediální senzaci a poměrně lacinou municí pro liberální odpůrce TP.

Je však faktem prokázaným i prostřednictvím průzkumů provedeným liberálními médii, že samotní členové TP jsou v drtivé většině vzdělanější a ekonomicky zabezpečenější než je americký průměr, což jen těžko koresponduje s představou hlučného demonstranta honosícího se bannerem poukazujícím na „nevyhovující fyziognomii“ amerického prezidenta. Ostatně, drtivá většina tzv.

[56] Whitaker, M.; Study: Tea Party supporters more likely to exhibit racism. *MSNBC* [online]. 2013-6-20 [cit. 2014-2-8]. Dostupné z http://www.msnbc.com/politicsnation/study-tea-party-supporters-more-likely-ex.

rasových vyjádření členů TP je zamířena proti přemíře pozitivní diskriminace, tedy svého druhu rasismu naruby, který odporuje jednomu ze základních pilířů hnutí TP, rovnosti ekonomických příležitostí. Je však patrné, že údajné rasistické sklony hnutí jsou skutečně vděčným mediálním tématem, o čemž svědčí i skutečnost, že při zadání anglického hesla *„tea party racist“* vyhledávač google nabídne více než tři miliony výsledků. Odpor k pozitivní diskriminaci je velmi snadno zjednodušeně dezinterpretován jako sklon k rasistickému smýšlení. Průzkum provedený v roce 2010 University of Washington je toho dobrým příkladem.[57] Podle tohoto šetření se 73% silných zastánců Tea Party přiklání k tvrzení, že by se Afroameričanům dařilo stejně dobře jako bílým Američanům, kdyby o to více usilovali, ve srovnání s 33% odpůrců Tea Party se tímto názorem. Autor průzkumu Christopher Parker z těchto a dalších dat vyvozuje, že zastánci Tea Party inklinují k rasismu o 25% více než ti, kdo jí nepodporují. Další dotazování prokázalo, že více příznivců než odpůrců TP je toho názoru, že příslušníci černé menšiny nejsou dost pracovití. Takovéto názory sice mohou být znakem rasistického smýšlení, není však prokazatelné, zda ho skutečně implikují. Způsob, jakým byly dotazy kladeny, může stejně tak dobře zdůrazňovat odpor k pozitivní diskriminaci a sklony ekonomickému konservatismu, který prosazuje ideu, že každý má zodpovědnost za svou finanční situaci. Tento názor může být dobře demonstrován v myšlenkách Rona Paula (viz níže), který je jedním z nejpřesvědčenějších odpůrců zavádění jakýchkoli kvót ve jménu nastolení spravedlivější společnosti. Podle jeho názoru je pokrok ve vztazích mezi jednotlivými etniky dílem samovolného pokroku společnosti doprovázeného iniciativami soukromých osob a organizací, nikoliv dílem státu. Podle Paula „federální byrokraté a soudci nemohou číst myšlenky, aby poznali, jestli jsou jednotlivé akce rasově motivované. (…) Začali tlačit zaměstnavatele, aby najímali na základě rasových kvót. Jenže tyto kvóty podpořili balkanizaci ras a posílili rasové sváry.“[58]

Judson Phillips, zakladatel *Tea Party Nation* se k problematice vztahu Tea Party k rasově motivovaným invektivám vyjádřil během rozhovoru pro The Washington Post.[59] V interview připustil fakt, že na okrajích každého lidového hnutí se najdou extremističtí jednotlivci a TP není

---

[57] Parker, Ch., S.; Research : 2010 Multi-State Survey of Race & Politics : Tea Party Preliminary Content Analysis. *University of Washington study of ethnicity, race and sexuality* [online]. 2010 [cit. 2014-2-16]. Dostupné z https://depts.washington.edu/uwiser/tp_content_analysis.html.

[58] *United States of America Congressional Record : proceedings and debates of the 108th Congress ; Second Session*. Volume 150 – Part 10. Washington : 2004. Dostupné online z http://books.google.cz/books?id=7KC0dkdQWWwC&printsec=frontcover#v=onepage&q&f=false s 13667. překlad EB.

[59] Phillips, J.; Tea Party battles racism allegations. *The Washington Post* [online]. 2010-5-5 [cit. 2014-2-8]. Dostupné z http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/discussion/2010/05/05/DI2010050502168.html.

výjimkou. Podle Phillipse se jedná o individua, která v prostředí TP nejsou známá, a v případě rasistického chování jsou prvními, kdo jsou vykázáni. Dodává, že jakmile se podobná prohlášení ukáží na webových stránkách Tea Party Nation, příspěvky jsou okamžitě zablokovány, resp. jejich autorům je znemožněno nadále do diskusí přispívat. Phillips se rovněž brání nařčení, podle nějž je pro TP problematická otázka původu Baracka Obamy, přičemž jako jediný prokazatelný důvod k odporu uvádí prezidentovo „socialistické přesvědčení".

TP je demograficky nejvíce zastoupena na americkém jihu, což vysvětluje i další představu o hnutí jako potenciálním semeništi rasismu. To může být vnímáno buď jako pozůstatek starých jižanských struktur, svou váhu má ale i aktuálnější argument poukazující na stále silný příliv ilegálních imigrantů do zemí amerického Jihu. Vedle tohoto fenoménu je dobré zmínit velmi frekventovanou podezřívavost až nesnášenlivost vůči islámským imigrantům, jejichž počet rovněž narůstá. Konkrétně podezřívavost vůči přistěhovalcům muslimské víry bývá TP často ostře vytýkána v médiích. Velmi známý je případ bývalé prezidentky mediální organizace NPR (*National Public Radio*) Vivian Schillerové, která se neveřejně vyjádřila o Tea Party jako o spolku radikálně křesťanských xenofobních islamofobů, před kterými by se měl běžný občan mít na pozoru.[60] Tyto výroky je však nutné brát s rezervou, neboť zmíněná činitelka v téže videonahrávce pokračovala tvrzením, podle něhož hlasům muslimů ve školách náleží stejná důležitost jako kdysi opomíjeným hlasům ženským. Dále pak označila republikánskou stranu jako spolek anti-intelektuálů. Tyto výroky pak byly hlavní příčinou, kvůli které Schillerová na svou funkci po krátké době rezignovala.[61]

Tento jev je často vysvětlován jako jeden z důvodů, proč TP neuznává prezidenta Obamu, tedy poukazování na jeho prostřední muslimské jméno, případné tahanice o rodný list. Poněkud realističtější spekulace hovoří o tom, že nedůvěra TP k prezidentovi může sice pramenit z jeho původu, ne však zcela primárně. Snad i proto, že se Obama poměrně hrdě hlásí ke svým černošským kořenům, je často poukazováno na jeho zvýšený zájem o politiku tzv. *reparations.*[62] Ačkoliv sám Obama přímo nepropaguje rasové zvýhodňování, dokonce se ve volebních kampanich těmto tématům poměrně úspěšně vyhýbal, silnou skupinu Obamových voličů tvoří Afroameričané,

[60] Jones, S.; NPR broadcaster Vivian Schiller quits over 'racist Tea Party' video. *The Guardian* [online]. 2011-3-9 [cit. 2014-2-8]. Dostupné z http://www.theguardian.com/media/2011/mar/09/npr-vivian-schiller-tea-party.

[61] Farhi, P.; NPR executive Vivian Schiller resigns under pressure from board and CPB. *The Washington Post* [online]. 2011-3-10 [cit. 2014-3-9]. Dostupné z http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2011/03/09/AR2011030901802.html.

[62] Politika mající za úkol kompenzovat bezpráví, které bylo na skupinách i jedincích v minulosti napácháno. V USA se jedná o kompenzaci černošské menšině za léta strávená v otroctví. Politika reparací je předmětem neutuchajících sporů a kontroverzí.

imigranti a chudší vrstvy obyvatelstva, což budí v očích konzervativců dojem, že klíčové body jeho politického programu jako zdravotnická reforma nebo nová daňová politika, jsou zaváděny na úkor majetnějších bílých občanů. Přesto, většina příznivců Tea Party si nemyslí, že Obama uplatňuje různou politiku k bílým Američanům a jejich spoluobčanům původem z Afriky, jedna čtvrtina z nich ale soudí, že Obamova administrativa chová větší sympatie k černošským občanům, ve srovnání s 11 % celkové populace.[63]

Nařčení z rasismu a propagace otrokářství dostaly s nástupem Baracka Obamy do prezidentského úřadu zcela nový rozměr a tato obvinění jsou využívána oběma stranami. Málokdy se ovšem stane, že by překročila hranice plamenných politických projevů, jako například v případě prominentního demokratického senátora Harryho Reida, který ve svém proslovu přirovnal odpůrce reformy zdravotnictví k obráncům otroctví.[64] Na druhou stranu zastánci Tea Party neváhají použít argument, podle něhož byl Obama zvolen do úřadu především na základě své rasové příslušnosti. Jak uvádí Michael Graham, pro (zastánce Tea Party) „není žádným překvapením, že rasou posedlá levice předpokládá, že i všichni ostatní vnímají politiku na základě rasové identity. Zkrátka nevěří, že existují Američané, kteří nevnímají svět skrze rasovou optiku. Levice je natolik arogantní, že si jednoduše nedovede představit žádný jiný legitimní důvod, proč by ji někdo nevolil.“[65] Z výše zmíněného je zřejmé, že hrát na rasovou strunu produkuje poněkud laciné argumenty pro obě strany. Ze strany pravice také často zaznívají argumenty, které obviňují Obamu z anti-amerikanismu a antisemitismu, k čemuž má jako podklad sloužit jeho dlouholeté působení v církevní organizaci vedené kontroverzním pastorem Jeremiahem Wrightem.

1.7.2 Myšlenky Rona Paula jako zákon Tea Party?

Do kapitoly pojednávající o kontroverzích spojovaných s Tea Party lze zařadit i dnes osmasedmdesátiletého veterána politiky amerického libertarianismu, lékaře, autora a trojnásobného prezidentského kandidáta Rona Paula. Ten je často zmiňován jako duchovní otec Tea Party a ačkoliv sám není spojován s žádnou konkrétní organizací, mnoho z nich vnímá jeho osobu jako živoucí legendu a filosofický vzor.[66] Díky svému celoživotnímu boji proti státu a jeho intervencím se stal hrdinou konzervativního hnutí, zároveň však i terčem kritiky nejen z řad liberálů, ale pro svůj

---

[63] Montopoli, B.; Tea Party Supporters: Who they are and what they believe. *CBS News* [online]. 2013-12-14 [cit. 2014-2-8]. Dostupné z http://www.cbsnews.com/news/tea-party-supporters-who-they-are-and-what-they-believe/.

[64] Graham, M.; *That's No Angry Mob, That's My Mom : Team Obama's Assault on Tea-Party, Talk-Radio Americans*. New York : Regnery Publishing, 2010. 270 s. ISBN 9781596986237. s. 5.

[65] ibid. s. 172. překlad EB.

[66] Green, J.; The Tea Party's Brain. *The Atlantic* [online]. 2010-10-5 [cit. 2014-2-12]. Dostupné z http://www.theatlantic.com/magazine/archive/2010/11/the-tea-partys-brain/308280/2/.

odpor k politice George Bushe i Johna McCaina, i většinových republikánů. Pro svůj nekompromisní postoj k jakýmkoliv státním intervencím si vysloužil mnoho nařčení z extremismu a často i rasismu. Paul je známý tím, že všechna témata americké politiky vnímá skrze ekonomiku, do které stát nemá právo zasahovat, a jako jediné vodítko v utváření zákonů má sloužit ústava. Po desetiletí byl Paul v politice vnímán spíše jako mírně vyšinutý excentrik, nicméně jeho myšlenky našly živnou půdu ve vlně konzervativního populismu ztělesněného Tea Party. Sbírka jeho publikací kritizujících mj. politiku FEDu, záchranu velkých podniků, federální pravomoci na úkor státních a lokálních, se stala mantrou rozzlobených konzervativců. Téměř ze dne na den se stal celebritou a pravidelným přispěvatelem Fox News.

Až do svého odchodu z Kongresu v roce 2013 byl Paul velmi aktivním navrhovatelem zákonů, téměř všechny však zůstaly pro svou poněkud extrémní povahu neschváleny. Jeho návrhy se většinou řídily ekonomickou filosofií rakouského ekonoma Ludwiga von Misese. Paul se stal průkopníkem strategie Tea Party, která spočívala v infiltraci kongresmanů do republikánské strany za účelem její nápravy a z toho vyplývajícího očištění celého Washingtonu. V roce 1988 sice ještě v prezidentských volbách kandidoval za Libertariánskou stranu, později se však „poučil“ a jeho příští dvě kandidatury v letech 2008 a 2012 již byly pod hlavičkou Republikánské strany. Je poněkud paradoxní, že Paul vždy po vzoru Misese vnímal oficiální politické struktury s ostražitostí a nedůvěrou, přesto se stal jejich součástí. Většina Paulem navrhovaných zákonů děsí průměrnou veřejnost, o to více mu však aplauduje většina příznivců Tea Party.[67] Zde se často v praxi projevuje níže popsaný jev, kdy jsou Američané schopni masově podporovat vzletná hesla o nutnosti co největšího omezení státu v životech občanů, nicméně konkrétní zákony si již takovou popularitu nezískají.[68] Návrhy, jako je zrušení daně z příjmu nebo celých ministerstvech, ukončení federálního financování vzdělávání nebo odvolání federálních zákonů týkajících se boje proti drogám a prostituci[69] většinou nadšení veřejnosti nevyvolávají. Podobně kontroverzní je zvláště pro mnoho republikánů Paulova snaha o minimalizaci výdajů na obranu a ukončení všech zahraničních misí. Právě propagace striktního izolacionismu je trnem v oku i některým skupinám s Tea Party jinak spřízněnými. Paul v této souvislosti neváhá použít i takové argumenty, že americká přítomnost na Blízkém Východě mohla vyprovokovat útoky 11. září,[70] nebo veřejně podporovat oficiálního

[67] V poslední době však zaznívá kritika od některých příznivců Tea Party v kongresu související s údajným Paulovým přílišným radikalismem. Podobné názory lze zaznamenat například u Teda Cruze.

[68] Viz. s 26.

[69] Paul propaguje ponechat zákonodárství týkající se těchto témat výlučně v pravomocích jednotlivých států. (zdroj: *Ron Paul* [online]. [cit. 2014-2-13]. Dostupné z http://www.ronpaul.com/on-the-issues/war-on-drugs/.)

[70] Green, J.; The Tea Party's Brain. [cit. 2014-2-13].

nepřítele Spojených států Edwarda Snowdena, kterého vnímá jako skutečného hrdinu a žádá pro něj milost.[71] Mezi další kontroverzní názory, díky kterým veřejnost mnohdy vnímá Paula jako extremistu, je i jeho postoj k boji proti globálnímu oteplování. Paul sice proklamuje svůj zájem na ochraně životního prostředí, vládní politiku proti globálnímu oteplování ale vnímá jako chybnou a nebezpečnou. Navrhuje skončit dotace pro ropné společnosti. Podle Paula „bychom se za žádných okolností neměli pouštět do války za účelem ochrany našich energetických zájmů. Kdybychom dovolili, aby cena ropy stoupla na svou přirozenou cenu, na trhu by se objevila obrovská pobídka k nalezení alternativních zdrojů energie. Zároveň nemohu podporovat ani vládní investice do jiných zdrojů energie, protože se ve své podstatě nejedná o skutečnou investici. Vláda nemůže investovat, jen přerozdělovat zdroje.“[72]

Svými postoji si Paul odcizil mnohé Republikány, na druhou stranu v některých iniciativách (zvláště zahraniční politika; resp. její absence) sbírá podporu liberálů na levém kraji politického spektra, kteří s ním sdílí nejen odpor k mocenské zahraniční politice, ale i k investicím do velkých podniků a jejich záchraně v krizi. Krajní levice by jistě ocenila i Paulovy iniciativy týkající se legalizace marihuany. Podle Paula by se USA měly probudit a poučit se z nezdaru prohibice, jak již učinily ve 30. letech minulého století.[73] Na příkladu podobnosti některých libertariánských a krajně levicových idejí by se dala i nově interpretovat tzv. teorie podkovy, popsaná Jean-Pierrem Fayem, popisující blízkost politických extrémů na levici a pravici. Ta se sice převážně věnovala autoritativním režimům, nicméně v soudobé politické realitě dostává nový rozměr a dala by aplikovat například na nově vzniklá grassroots populistická hnutí jako je právě Tea Party a její zdánlivý protipól hnutí Occupy Wall Street.[74]

Téma, ve kterém se Paul většinou rozchází jak s liberály, tak i s mnohými konzervativci, je jeho názor na Zákon o občanských právech z roku 1964 (Civil Rights Act 1964). Právě díky ostré kritice tohoto zákona bývá obviňován ze sklonů k rasistickému smýšlení. Podle Paula tato revoluční legislativa nepřinesla kýženou harmonii a kvůli nucené integraci vztahu bílých Američanů a menšin

[71] *Ron Paul Channel* : Demand Clemency for Edward Snowden [online].[cit. 2014-2-8]. Dostupné z https://campaign.ronpaulchannel.com/snowden/petition/.

[72] *Ron Paul Channel* : Global Warming [online].[cit. 2014-2-14]. Dostupné z http://www.ronpaul.com/on-the-issues/global-warming/překlad EB.

[73] Paul, R.; *Facebook* [online]. 2014-2-20 [cit. 2014-2-21]. Dostupné z https://www.facebook.com/ronpaul/photos/a.10150115112081686.277590.6233046685/10152991237316686/?type=1.

[74] Fisher, M.; For tea party and Occupy Wall Street movements, some common ground. *The Washington Post* [online]. 2011-9-9 [cit. 2014-2-13]. Dostupné z http://www.washingtonpost.com/national/for-tea-party-and-occupy-wall-street-movements-some-common-ground/2011/10/18/gIQAkIg07L_story.html.

spíše uškodila.[75] Paul se ani v této souvislosti nevzdává svého tradičního náhledu na veškerou politickou problematiku. Legislativa nestavěná na pravidlech volné soutěže je podle Paulova nahlížení vždy postavena na špatných základech. Zmíněný zákon dal podle jeho slov federální vládě bezprecedentní moc v oblasti najímání zaměstnanců a služeb zákazníkům náležející do té doby převážně do pravomocí jednotlivých firem. Výsledkem se podle Paula stalo masivní zneužití práva na osobní vlastnictví, které je základním pilířem svobodné společnosti. Paul sice souhlasí s tvrzením, že jednání majitelů některých podniků vedoucí ke znevýhodňování jiných etnik je hanebné, i v takovýchto případech je ale nutné bránit práva všech vlastníků bez rozdílu. Takováto expanze federální moci je podle Paula způsobena chybnou interpretací pravomocí Kongresu regulovat mezistátní obchod (tzv. *commerce clause*). Autoři ústavy tím údajně nezamýšleli poskytnout federální vládě moc regulovat každou obchodní společnost, která má jakoukoliv spojitost s mezistátním obchodem, ale jednalo se pouze o vytvoření volného obchodu mezi státy. Svými striktními názory na rasovou integraci shora si Paul vysloužil nekompromisní kritiku mainstreamových médií, která Paulovo „nekorektní“ smýšlení dávají i do spojitosti se skandálem, který souvisel se zasíláním obchodních sdělení v 90. letech, která měla obsahovat rasistické narážky.[76] Ta měla být zasílána Paulovou firmou *Ron Paul & Associates* pod jeho jménem za účelem zvýšit prodejnost ve spojitosti s provokativními a místy rasistickými slogany. Paul však jakoukoliv osobní spojitost s těmito texty odmítá, ačkoliv připouští, že vznikly v jeho firmě. Připustil však nedbalost při schvalování textů. Mnoho Paulových zaměstnanců jeho tvrzení potvrdilo.[77]

Nelze tvrdit, že by Paulovo politické přesvědčení bylo uniformně adorováno celou Tea Party, nicméně většina jejích příznivců se s ním ztotožňuje. V této souvislosti se často hovoří o dvou táborech hnutí, z nichž jedno uznává právě libertariánské pojetí politiky propagované Ronem Paulem a jeho synem Randem a distancuje se od zahraniční politiky a *social issues*, zatímco druhá skupina klade důraz vedle ekonomiky právě i na sociální problematiku, byla ve svých začátcích vedena hlavně Sarah Palin, dnes je však těžké určit osobu, která by tento tábor ztělesňovala. Zatímco Paulova role je relativně stabilní a díky obratnému využívání elektronických médií a sociálních sítí a v neposlední řadě i bezpočtu řečnických vystoupení si dokázal vybudovat velkou podporu mladých Američanů, popularita Palin poněkud opadla. Podle průzkumu z roku 2010 však

[75] *Ron Paul Channel* : Civil Rights Act [online].[cit. 2014-2-16]. Dostupné z http://www.ronpaul.com/on-the-issues/civil-rights-act/.

[76] Markon, J.; Paul pursued strategy of publishing controversial newsletters, associates say. *The Washington Post* [online]. 2012-1-27 [cit. 2014-2-16]. Dostupné z http://www.washingtonpost.com/politics/ron-paul-signed-off-on-racist-newsletters-sourcessay/2012/01/20/gIQAvblFVQ_story.html.

[77] ibid.

byli příznivci v otázce, kdo je pro ně nejlépe ilustruje ideového vůdce hnutí, rozděleni téměř půl na půl.[78] V průzkumu pořádaném o rok později organizací Tea Party Patriots triumfoval Paul a v internetovém hlasování vyhrál podporu zastánců Tea Party s celými 49%. S 12% zaujal druhou příčku rovněž někdejší prezidentský kandidát Herman Cain a poražená Sarah Palin se musela spokojit s nepříliš povzbudivými devíti procenty.

1.7.3 Příklon ke konzervatismu jako odpor vůči Baracku Obamovi?

Zastáncem vyhraněného postoje, který je často připisován příznivcům Tea Party, je i konzervativním komentátor Dineshem D'Souza,[79] který svou publikací článku *How Obama Thinks* v magazínu Forbes strhl hotovou lavinu jak kritických, tak souhlasných názorů. D‘Souza uvádí Obamovu politiku přerozdělování jako dědictví jeho otce, který inklinoval k poněkud radikálnějšímu socialismu, hlavně však byl zapáleným antikolonialistou. Obama, který se k většině otcových teorií nevyjádřil, označil však celkovou ideu jako inspirativní a souznící s jeho vlastním pojetím amerického snu. Antikolonialisté podle D'Souzy věří, že jelikož bohatí prosperovali na úkor chudých, jejich jmění jim ve skutečnosti nepatří, cokoliv je jim tedy s tímto přesvědčením uzmuto, je automaticky spravedlivé. D'Souza podezírá Obamu z jakéhosi globálního socialismu, který inklinuje k umenšení amerického, ať již ekonomického nebo vojenského vlivu ve světě, ku prospěchu rozvojových zemí.

Otázkou však zůstává, zda přesvědčení většiny konzervativních Američanů o silnějším příklonu k socialismu během Obamovy administrativy vychází z reálných základů, nebo zda je z větší části reakcí na prezidentovy propagační projevy, jenž směřují často k širším chudším vrstvám. Image prezidenta Obamy tak mnohdy podporuje představu jeho odpůrců o pronikání levicovějších myšlenek v rámci demokratické strany a přispívá tak k následné polarizaci. Mezi hlavní důvody, proč je současný prezident hodnocen jako levicovější, patří (a) skutečnost, že byl zvolen v době nejhlubší ekonomické recese a k jejímu překonání použil převážně keynesiánský přístup, (b) federální zákony *Patient Protection and Affordable Care Act* jsou od zavedení *Medicare* a *Medicaid* nejzásadnějším přehodnocením amerického systému zdravotnictví; zavedení povinného zdravotního pojištění a regulace trhu jeho poskytovatelů jsou konzervativci vnímány jako zásah do osobních svobod. Rand Paul, republikánský senátor z Kentucky podporovaný Tea Party, vyjádřil přesvědčení,

[78] Ron Paul byl spatřován jako vor 42% příznivci Tea Party a Sarah Palin 43%. (zdroj: Hohman, J.; Tea partiers in two camps: Sarah Palin vs. Ron Paul. *Politico* [online]. 2010-4-19 [cit. 2014-2-13]. Dostupné z http://www.politico.com/news/stories/0410/35988.html.

[79] D’Souza, D.; How Obama Thinks. *Forbes* [online]. 2010-9-9 [cit. 2014-2-8]. Dostupné z http://www.forbes.com/forbes/2010/0927/politics-socialism-capitalism-private-enterprises-obama-business-problem.html.

že „víra v právo na zdravotní péči je v zásadě srovnatelná s uznáváním otrokářství.“[80](c) Obamův afroamerický původ vyvolává u části veřejnosti zdání o spiknutí nižších vrstev; tato část veřejnosti pak automaticky předpokládá zvýhodňování Afroameričanů a ostatních menšin na úkor bílé střední a třídy a výše. Toto přesvědčení je často uváděno v kontextu s jeho údajným antikolonialistickým posláním, a je komplexně demonstrováno právě v myšlenkách výše zmíněného Danishe D'Souzy.

Na druhou stranu je nutné brát v úvahu, že se Obama již podruhé za sebou potýká s republikánskou většinou ve Sněmovně reprezentantů, která znemožňuje jakékoliv radikálnější přehodnocení americké politiky a jejíž ideologicky vyhranění představitelé podporování Tea Party prezentují občanům většinu demokratických zákonů jako zásadní ohrožení jejich svobody. Důkazem toho je i časté hlasování podél stranických linií, kdy téměř všichni republikánští zákonodárci hlasují proti zákonu navrženému druhou stranou. Během hlasování o *Patient Protection and Affordable Care Act* koncem roku 2009 pro zákon hlasoval jediný republikán ve Sněmovně reprezentantů a žádný v Senátu.

2. Politická polarizace: průzkumy a jejich interpretace

Zprávy o radikalizaci americké veřejnosti i politické scény jsou vděčným mediálním tématem, které je často nadužíváno jak konzervativním, tak liberálním politickým táborem. Liberální média mají tendenci interpretovat zastánce Tea Party jako extremisty a pod tímto dojmem je často celá americká pravice nahlížena jako radikálnější než dříve. Na druhou stranu Fox News a konzervativní komentátoři varují před socialistickými tendencemi, které se vkrádají nejen do Bílého Domu, ale i do myslí obyčejných Američanů, kteří údajně volí více liberální zástupce. Otázkou je, zda k takovým trendům opravdu dochází a pokud ano, zda se skutečně jedná o bezprecedentní jev.

2.1 Polarizační tendence během Obamova prvního volebního období

Určitou představu o posunu ideologických preferencí poskytuje průzkumy provedené agenturou Gullup v roce 2011, který zkoumal jejich vývoj od roku 2008. Průzkum nepotvrdil plošný příklon doprava v rámci republikánské strany, jak by všeobecné povědomí mohlo napovídat. Jistý nárůst tímto směrem však lze pozorovat. Počet zastánců GOP, kteří uvedli své přesvědčení jako konzervativní vedle možností středový (*moderate*) a liberální, se od roku 2008 zvýšil o tři procentní body.[81] Jiný průzkum provedený toutéž agenturou zkoumal chování zastánců Tea Party ve

[80] Malcolm, A.; Rand Paul says people who support universal healthcare 'believe in slavery. *LA Times* [online]. 2011-5-12 [cit. 2014-2-8]. Dostupné z http://latimesblogs.latimes.com/washington/2011/05/rand-paul-says-people-who-support-universal-health-care-believe-in-slavery.html?cid=6a00d8341c630a53ef01543245e91c970c.

[81] Newport, F.; Republicans Nationwide Are Similar in Composition to 2008. *Gullup Poll* [online]. 2013-10-28 [cit. 2014-2-8]. Dostupné z http://www.gallup.com/poll/150386/Republicans-Nationwide-Similar-Composition-2008.aspx

srovnání s konzervativními republikány a dospěl k závěru, že jejich postoje se téměř neliší a nebo se velmi intenzivně se prolínají. Oba zkoumané subjekty jsou silně politicky aktivní v republikánské straně, což přispívá k jejich výraznější medializaci a potenciální akceschopnosti ve srovnání s více středově zaměřenými republikány. Mírný nárůst procenta konzervativců v uvedených letech však může být zapříčiněn jeho silnějším nárůstem během roku 2008, který byl s rokem 2011 srovnáván. Prezident Obama je vnímán negativně 84% zastánci Tea Party a, možná překvapivě, ještě negativněji konzervativními republikány, s 88% odpůrců Obamy. Čtyřprocentní rozdíl je pravděpodobně tvořen nestranickými členy Tea Party. Co se týče politické polarizace, velmi podobný trend jako u republikánů byl zaznamenán i u demokratů, u nichž se počet těch, kteří se identifikují jako liberálně smýšlející, zvýšil od roku 2008 o dvě procenta. Další průzkum také ukázal tříprocentní nárůst demokratů černošského původu doprovázený tříprocentním poklesem nehispánských bělochů (*non-Hispanic whites*).[82] O jisté míře polarizace by mohlo hovořit i rostoucí procento Američanů, kteří vnímají negativně Tea Party. Koncem dubna 2011 to bylo celých 47% Američanů. Jejich počet prudce stoupl od března 2011, kdy Tea Party neschvalovalo 40%. Trend je zároveň doprovázen poklesem počtu těch, kteří Tea Party vnímají pozitivně.[83] Na druhou stranu ti, kdo zůstávají jako stálé jádro hnutí, jsou v průzkumech stále více ideologicky vyhranění.

Podle dalšího průzkumu *American National Election Study (ANES)* zabývajícího se polarizací americké veřejnosti provedeného v roce 2012[84] se nadále radikalizovala jak konzervativní, tak liberální část politického spektra. Procento Američanů, kteří se ideologicky ztotožňují s jedním z těchto směrů vzrostlo od roku 2008 o 3%. Stejným způsobem se zvýšilo procento těch, kteří se v rámci svých táborů řadí k příslušné politické straně, tj. k republikánům nebo k demokratům, a zmenšil se tak počet středově laděných voličů na obou stranách. Podle deníku *The Washington Post* se tak strany od sebe ideologicky vzdálily. Deník interpretuje tento posun jako reakci na Obamův nesplněný příslib nadstranickosti. Američané se tak uchýlili do svých „stranických koutů“ a jsou názorově rozděleni více než v minulosti. Zajímavé však je, že jiný systém dotazování přinesl i jiná data. Mnohem silnější polarizace oproti klasickému osobnímu (*face to face*) průzkumu (+8%) byla zjištěna při dotazování na internetu.

---

[82] Newport, F.; Democrats More Liberal, Less White Than in 2008. *Gullup Poll* [online]. 2013-11-7 [cit. 2014-2-8]. Dostupné z http://www.gallup.com/poll/150611/Democrats-Liberal-Less-White-2008.aspx,

[83] Newport, F.; In U.S., Negative Views of the Tea Party Rise to New High. *Gullup Poll* [online]. 2011-4-28 [cit. 2014-2-8]. Dostupné z http://www.gallup.com/poll/147308/Negative-Views-Tea-Party-Rise-New-High.aspx.

[84] Political polarization of the American public. *American National Election Study.* 2012 Series Study [online]. [cit. 2014-2-10]. Dostupné z http://electionstudies.org/studypages/anes_timeseries_2012/anes_timeseries_2012.htm.

Ačkoliv se politická polarizace v posledních letech na základě plošného dotazování obyvatelstva nedá hodnotit jako extrémně silná, politická polarizace v Kongresu se podle průzkumu politologů Keithe Poola a Howarda Rosenthala zvýšila poměrně radikálně.[85] Autoři zkoumali chování členů 112. Kongresu (2011-13) pomocí metody záznamů roll-call votes (viz níže) primárně v ekonomických otázkách. Autoři zaznamenávali jednotlivé postoje hlasujících zákonodárců, z čehož určili průměrný bod na politické pravolevé ose každé politické strany. Výsledná míra politické polarizace jednotlivých stran byla určena srovnáním jejich průměrných bodů na ose. Zjištěním bylo, že 112. Kongres byl údajně politicky nejpolarizovanější za celou historii Spojených států. Ve Sněmovně reprezentantů panovala silnější polarizace než v Senátu, který obvykle tolik nepodléhá regionálním politickým uskupením. Ve volbách do Senátu tedy častěji vítězí umírněnější kandidáti na obou stranách, a aby mohl vyhrát například demokratický kandidát ve spíše republikánském státě, musí absorbovat i některá konzervativnější témata a naopak. Přesto se za dané období Senát údajně radikalizoval ještě více než Sněmovna reprezentantů a to hlavně nástupem silně konzervativních senátorů Marca Rubia (FL), Randa Paula (KY), Pata Toomeyho (PA), Mikea Lee (UT) a Rona Johnsona (WI).

Demokraté v Kongresu se stali více liberálními, což bylo způsobeno tím, že mnoho konzervativnějších tzv. jižních demokratů a tzv. Blue Dogs (umírněných) ztratilo svá kongresová křesla ve volbách v roce 2010. Podobným způsobem se radikalizovala i Republikánská strana v Kongresu, přičemž zde se jednalo o dlouhodobější trend, který údajně působením Tea Party nebyl zásadnějším způsobem urychlen. Autoři nicméně ve své zprávě hodnotí, že současná stranická polarizace je téměř výlučně způsobena republikánským posunem vpravo a průzkum tak mimo jiné nabízí vysvětlení, že Tea Party byla spíše než spouštěčem toho procesu jeho důsledkem. Republikáni v Kongresu byli údajně silně konzervativní již po ztrátách v letech 2006 a 2008. V roce 2010 pak za republikány nastoupilo více silně konzervativních zákonodárců než dříve, což bylo umocněno i odchodem řady středových kongresmanů GOP, jako například senátorů Boba Bennetta (UT), Arlena Spectera (PA), George Voinoviche (OH) nebo Mela Martineze (FL).

2.2 Politická polarizace ve střednědobé perspektivě

Pro komplexnější porozumění situaci na aktuálním politickém poli je důležité srovnávat informace z různých období. Následující studie nabízejí data k tématu politická polarizace za

[85] Poole, K.; Rosenthal, H.; An Update on Political Polarization through the 112th Congress. *Voteview* [online]. 2013-1-16 [cit. 2014-2-19]. Dostupné z http://voteview.com/blog/?p=726.

přibližně tři uplynulé dekády. Každý z těchto výzkumů však analyzoval míru radikalizace jiným způsobem, díky čemuž lze částečně eliminovat nepřesnosti jednotlivých způsobů sběru dat.

Studie *Federal Reserve Bank of Philadelphia* (FRBF) uveřejněná počátkem roku 2013 zkoumala míru polarizace od roku 1980.[86] Podle této studie je míra současné polarizace zdaleka nejvyšší za poslední tři dekády a její strmý nárůst je zaznamenán právě od počátku Obamova prezidentství. Vzhledem k tomu, že studie byla uveřejněna ještě před vládní rozpočtovou krizí roku 2013, dalo by se očekávat, že aktuální data by prezentovala ještě ostřejší rozdíl. Autorka studie používá jako základní měřítko tzv. index politické polarizace (*Political Polarization Index, PPI*), který je založen na četnosti výskytu článků pojednávajících o politických rozepřích v tisku. Autorka studie Azzimonti sledovala četnost předem vybraných slov a slovních spojení v hlavních amerických médiích za použití databáze *Factiva*, která shromažďuje veškeré relevantní tiskové zprávy v elektronické podobě. Autorka vyhledávala ve zdrojích předem vybraná slova a slovní spojení jako *polarizace, neshoda, pat, stranická roztržka* atd. Podle výsledků studie nastal mezi lety 2007 až 2012 *šok*, co se vývoje polarizace týče. Zatímco PPI se až do roku 2007 držel víceméně v konstantních hodnotách a do té doby zaznamenal nejvyšší míru polarizace ve volbách 2004, od roku 2007 nastoupil trend jeho stálého stoupání. Autorka studie vyvozuje ze zjištěného trendu obecnější důsledky, podle nichž je takováto nebývalá politická polarizace příčinou zpomalení investic a poklesu zaměstnanosti, což přispívá k pomalému zotavování se z ekonomické recese. Zcela podle očekávání se PPI nejvíce zvyšuje v období voleb, a to jak prezidentských, tak i pouze kongresových. Index nabírá vyšší hodnoty rovněž v období intenzivních debat na finanční témata, jak například schvalování *Obamacare* nebo zvyšování dluhového stropu. Index se překvapivě snižuje v období vojenských konfliktů a méně překvapivě v situacích, kdy je ohrožena domácí bezpečnost, jako jsou teroristické útoky. Výzkum primárně potvrdil zintenzivňující se polarizaci v souvislosti s ekonomickou politikou a regulacemi soukromého sektoru. Tuto studii je však možné podrobit kritice hned z několika příčin. Díky metodologii může být PPI falešně zvýšen i zprávami o *poklesu polarizace.* Rovněž se nabízí argument, podle kterého média nabízejí stále více černobílý náhled a směřují k větší bulvarizaci. To však může, ale nemusí, být reakcí na polarizační trend ve společnosti. Třetí argument se týká stále rostoucího objemu článků v elektronických médiích, s čímž souvisí i rostoucí počet článků o politických roztržkách.

[86] Azzimonti, M.; The Political Polarization Index. *Federal Reserve Bank of Philadelphia* [online]. 2013-9 [cit. 2014-2-8]. Dostupné z http://www.philadelphiafed.org/research-and-data/publications/working-papers/2013/wp13-41.pdf WORKING PAPER NO. 13-41.

Podobné zjištění přineslo i šetření skupiny autorů McCarty, Poole, a Rosenthal, kteří se zabývali politickou polarizací ve třech dekádách před rokem 2006.[87] Ti zdokumentovali rostoucí polarizaci pomocí tzv. *ideálního bodu* (*ideal point*) zástupců Sněmovny reprezentantů a senátorů. S každým nově zvoleným Kongresem autoři monitorovali frekvenci odpovědí zástupců obou politických stran během procedury známé jako *roll-call vote.*[88] Na rozdíl od výzkumu M. Azzimonti se tento soustředí pouze na prostředí Kongresu a je prováděn ve dvouletých intervalech. Autoři dospěli k závěru, že shoda zákonodárců napříč politickými stranami v kongresech 80. let minulého století byla poměrně častým jevem, postupně se ale trend začal obracet a na příkladech posledních dokumentovaných kongresových hlasování demonstrují propastné rozdíly mezi oběma tábory. Oproti předchozímu průzkumu však autoři neprokázali určitý bod zlomu, ale poukazují na pomalu ale stabilně se rozšiřující názorovou odlišnost. Výsledky tohoto výzkumu tedy hovoří o rostoucí polarizaci již před nástupem Baracka Obamy a založením Tea Party. Nicméně jejich zjištění může potvrzovat tezi, podle které se právě v druhé polovině první dekády nového tisíciletí utvořilo prostředí pro vznik silně ideologicky zaměřených hnutí. Zatímco podle autorů se jednotlivé strany do roku 2006 více ideologicky semkly, v republikánské straně můžeme od doby působení Tea Party pozorovat jistý rozkol, který vypovídá o ještě silnější polarizaci pravého křídla strany. Zatímco, jak potvrzuje zmíněná studie, u tzv. *social issues* se rostoucí polarizace téměř vůbec nezvyšuje, u témat týkajících se domácí ekonomiky je situace stále vyhrocenější.

Hlavní závěry zmíněné studie by se daly shrnout do následujících bodů: *(a)* ideologické složení dvou hlavních politických stran se stalo homogennějším; vnitrostranické rozdíly jako například ty mezi severními a jižními demokraty zcela vymizely a republikáni se celkově posunuli více vpravo *(b)* ideologické pozice průměrného demokratického a republikánského člena Kongresu se od sebe postupem času stále více vzdalují; rozdíly mezi stranickými ideologickými cíli se postupně zvětšily, *(c)* na základě zkoumání příspěvků na politické kampaně bylo zjištěno rostoucí množství těch, které směřují k ideologickým okrajům jednotlivých stran; ubývá tak vlivných osobností, které svůj vliv uplatňují napříč politickým spektrem. Posledně zmíněný bod je potvrzen i v další analýze na zkoumané téma M. Barbera, která se mimo jiné zabývala ideologickými

[87] McCarty, N., Poole, K. T., Rosenthal H.; *Polarized America: The Dance of Ideology and Unequal Riches*, 2008.

[88] Hlasování, během něhož každý kongresman vyjádří po vyzvání svůj souhlas nebo nesouhlas s daným návrhem legislativy vyřčením slov "yea" nebo "nay". Na základě ústavy se roll-call vote může konat, pokud je vyžadováno jednou pětinou přítomných zákonodárců, minimálně 11. (zdroj: *United States Senate* [online]. [cit. 2014-2-10]. Dostupné z http://www.senate.gov/reference/glossary_term/roll_call_vote.htm.)

pohnutkami ve vztahu k financování politických kampaní. Výsledek této práce potvrzuje, že vysoké individuální příspěvky směřují většinou k více ideologicky vyhraněnějším zákonodárcům.[89]

2.3 Politická polarizace z dlouhodobé perspektivy

Unikátní studií na téma polarizace je práce autorů Jensen, Kaplan, Naidu a Wilse-Samson,[90] která se tématem zabývá z dlouhodobé perspektivy. Poslední dobou často opakovaná teze, podle které je aktuální politická polarizace čímsi výjimečným, tak může být díky této studii spatřena ve zcela jiném světle. Autoři zkoumali zmínky o politické polarizaci ve více než dvou milionech akademických publikací uveřejněných na GoogleBooks dostupných ve Spojených státech vydaných od roku 1873. Studie založená na této metodologii má určité výhody oproti klasickému dotazování. Zmínky v publikacích jednak reflektují skutečný obsah debat odborné veřejnosti, která může být hybným motorem pro inovace v politice, dále pak nejsou omezeny pouze na volené zástupce. Studie je bohužel ohraničena rokem 2000 a nenabízí tedy náhled na současnou situaci. Pro porozumění současnému trendu je však historický příklad cenným přínosem. Podle této dlouhodobé analýzy se skutečně objevila zvýšená míra politické polarizace v poslední dekádě 20. století a podle nastoleného trendu by se dalo očekávat, že pokračuje i v novém tisíciletí. Autoři však současnou polarizaci uvádějí do kontextu vln radikalismu konce 19. a první poloviny dvacátého století, vedle kterých se jeví jako poměrně slabá. Shoda mezi vyhrocenou situací a frekventovanými zmínkami o polarizaci v knihách a domácí nestabilitou spojenou s mohutnými stávkami i lynčováním fungovala jasně pouze koncem 19. století a počátkem 20.

Zajímavé je, že studie neobjevila jasnou souvislost mezi zvýšenou polarizací v publikacích a zvýšenou ideologickou vyhraněností v Kongresu v druhé polovině 20. století, což podporuje tezi, podle níž média často ve snaze vzbudit zájem předkládají veřejnosti zkreslené informace o postupujícím ideologickém rozkolu. V porovnání s extrémními podmínkami přelomu 19. a 20. století tak studie dokazuje, že publikace často pojem polarizace nadužívají.

Na druhou stranu Poole a Rosenthal[91] opět dokazují, že polarizace v Kongresu nemusí vždy odrážet situaci mezi širší veřejností. Podle roll-call votes totiž *obě* strany vykazovaly posun

---

[89] Barbers, M.; *Ideological Donors, Contribution Limits, and the Polarization of State Legislatures*, Princeton University. 2013-10-3 [cit. 2014-2-8]. Dostupné z https://politicalscience.byu.edu/Faculty/Thursday%20Group%20Papers/Limits.pdf.

[90] Jensen, J. Kaplan, E., Naidu, Wilse-Samson, L.; Political Polarization and the Dynamics of Political Language: Evidence from 130 Years of Partisan Speech. *Brookings Papers on Economic Activity* [online]. Fall 2012.[cit. 2014-2-9]. Dostupné z http://www.brookings.edu/~/media/Projects/BPEA/Fall%202012/2012b_Jensen.pdf.

[91] Poole, K.; Rosenthal, H.; *An Update on Political Polarization through the 112th Congress*. [cit. 2014-2-19].

liberálním směrem od 30. let minulého století až do let 70. Od dob New Dealu do aféry Watergate bylo v Kongresu mnoho republikánů, kteří byli ideologicky liberálnější než nejkonzervativnější demokraté. Dokonce existovali demokraté krajně pravicoví, jako například spojenec Josepha McCarthyho James Eastland a skalní liberálové v Republikánské straně jako Jacob Javits. Kolem roku 1976 však nastal posun a republikáni se začali přiklánět ke konzervatismu. Podle autorů je tak v současných kongresech běžné, že nejliberálnější republikán má více společného s těmi nejkonzervativnějšími členy své strany než s kterýmkoli demokratem, byť konzervativním.

2.4 Utváření politických stanovisek

Důležité je také zmínit americký přístup k ideologických otázkám v průzkumech veřejného mínění, který se v mnohém liší od evropského. Jak uvádí Theda Skockpol, většina Američanů odpovídá poměrně silně konzervativně na otázky týkající se abstraktních ideologických hodnot. Pokud jsou tázáni na názor roli státu v ekonomice, většina z nich odpoví, že preferují politiku volného trhu a oponují vládním zásahům. Pokud jsou ale tázáni na specifické vládní programy, jako například *Social Security,* nebo vyšší daně na vzdělání dětí, v nepoměrné míře schvalují programy, které v důsledku jejich abstraktnímu přesvědčení odporují. Američané se tak chovají jako filosofičtí konzervativci, ale praktičtí liberálové.[92] To dokazuje i fakt, že mnoho zastánců Tea Party reálně bez ostychu využívá program Social Security.[93] Z tohoto hlediska je důležité při hodnocení politické polarizace přihlédnout ke způsobu, jakým byl dotaz kladen.

Z výše zmíněných průzkumů vyplývá, že i k jisté polarizaci americké veřejnosti skutečně dochází, nicméně nejedná se o ojedinělý historický jev. Ojedinělou roli v tomto procesu ovšem hraje vývoj médií, který od 60. let minulého století zažil skutečnou revoluci a který k polarizaci značně přispívá. Za uplynulé půlstoletí se americké mediální prostředí změnilo z původních tří televizních sítí, které mohly přijít o licenci v případě ideologicky zabarveného zpravodajství. Místní tištěná média byla zase často součástí velkých monopolů.[94] Za těchto podmínek nemířili poskytovatelé zpravodajství na úzce vyprofilované skupiny jako nyní, ale poskytovali všestranné informace bez nápadných názorových interpretací. Tato mediální kultura se nenávratně změnila s příchodem kabelových televizí a později hlavně internetu a sociálních sítí, kde jsou toky informací a škála interpretací prakticky neregulovatelné. Díky tomuto vývoji si většina Američanů vybírá

[92] Skocpol, T., Bartels, L. M., Edwards, M.; *Alexis de Tocqueville Lectures on American Politics : Obama and America's Political Future*. Cumberland, RI : Harvard University Press, 2012. 210 s. ISBN 9780674067943. s 26.

[93] The Tea Party and the Remaking of Republican Conservatism. s 26.

[94] Strauss, S.; Six Reasons American Political Polarization Will Only Get Worse. *The Huffington Post* [online]. 2012-10-14 [cit. 2014-2-12]. Dostupné z http://www.huffingtonpost.com/steven-strauss/megatrend-six-reasons-ame_b_1965182.html.

zpravodajství, které již zapadá do jejich ideologického vzorce. Steven Strauss z Harvardovy University tento jev nazývá tzv. *Confirmation Bias*, který vniká právě selektováním toku informací do jedné názorové roviny. Veřejnost tak často filtruje informace na základě svých předem utvořených stanovisek a názory, které jim odporují, k sobě vůbec nepouští.[95]

3. Tea Party a její působení v Kongresu

Tea Party je často deklarována jako největší viník v procesu odcizení dvou politických stran v Kongresu. Ačkoliv průzkumy hovoří o postupující politické polarizaci již dlouho před rokem 2010, Tea Party od těchto voleb kongresovou radikalizaci ztělesňuje, ačkoliv její označení coby hlavního viníka aktuálně vyostřené situace může být nepřesné.

3.1 Tea Party Caucus ve Sněmovně reprezentantů a v Senátu

Členové a podporovatelé různých Tea Party organizací se v Kongresu sdružují v tzv. výboru Tea Party (*Tea Party Caucus,* dále jen caucus). Ten zahrnuje hlavně členy Sněmovny reprezentantů, byl založen v červenci 2010 Michele Bachmann a ideologicky byl inspirován myšlenkami Randa Paula. Senát se připojil v lednu roku následujícího. Bachmann se stala předsedkyní *cuacusu* a ve svém úvodním prohlášení zdůraznila, že se skupina bude orientovat pouze na širší rozměr konzervativní ideologie, nikoliv na jednotlivé politické cíle. Historie však ukázala, jak mnohoznačně se dá toto tvrzení vyložit. Podle Bachmann měl caucus za úkol „nic více a nic méně než prosazovat nadčasové hodnoty našich základů, hodnoty, které se všichni členové Kongresu zapřísahali dodržovat.“[96] Caucus byl velmi aktivní v prvních dvou letech své existence, pak se na rok téměř odmlčel, aby začal znovu, avšak nejistě, mobilizovat síly v roce 2013. Od samého počátku budil rozporuplné reakce, mnozí poukazovali na fakt, že členství v caucusu může dostat zvláště služebně starší republikánské kongresmany do ošemetné situace. Ti se často ztotožňují s hlavními myšlenkami spolku, ale nejsou příliš nakloněni tomu připojit se oficiálně k rebelujícímu hnutí, o kterém se všeobecně soudí, že je zaměřené proti současnému establishmentu. Nejvíce zaznívaly oprávněné obavy z možného negativního působení na jednotu strany. Bachmann se snažila mírnit kritiku z přímého zapojení některých složek TP přímo do Kongresu ujištěním, že caucus „nepřebírá vedoucí úlohu Tea Party za účelem ovládat ji z Washingtonu (…) a že zde není kvůli podpoře kterékoliv organizace Tea Party, ani žádného jejího individuálního člena.“[97]

---

[95] ibid.

[96] Herszenhorn, D.; Congress Now Has a ‘Tea Party Caucus’. *NYT* [online]. 2010-7-20 [cit. 2014-2-6]. Dostupné z http://thecaucus.blogs.nytimes.com/2010/07/20/congress-now-has-a-tea-party-caucus/.

[97] Lorber, J.; Tea Party Caucus Tackles Racism Charge. *NYT* [online]. 2013-7-21 [cit. 2014-2-8]. Dostupné z http://thecaucus.blogs.nytimes.com/2010/07/21/tea-party-caucus-tackles-racism-charge/.

Počátkem roku 2013 bylo 48 republikánských členů Sněmovny reprezentantů oficiálně členy caucusu. Daleko větší neochota „upsat se“ této organizaci byla patrná v horní komoře Kongresu, kde se k tomuto kroku odhodlalo pouze 5 členů. Mnozí nově zvolení senátoři získali svá křesla díky kampani v duchu Tea Party, kterou podporovali, a často byli i členy některé z organizací. Jakmile ale zasedli v senátních lavicích, začali často vnímat své působení v jiném kontextu a připojení ke caucusu pro ně pravděpodobně bylo příliš okázalým způsobem, jak se distancovat od centra dění, a hrozbou ztráty případných politických spojenců. Například senátoři Marco Rubio a Ron Johnson se nadále prezentují jako pravověrní zastánci myšlenek TP, ale do caucusu nevstoupili z obav ze ztráty části veřejné podpory. Johnson, který se rozhodl nepřipojit, ačkoliv podle svých slov nadále choval hnutí TP ve velké úctě, tak učinil proto, že pro dosažení svých politických cílů usiloval o vytvoření širokého republikánského konsensu a nechtěl používat pouze stále omílanou a mnohdy vyčpělou proti-Obamovskou rétoriku.[98] Dalším pravděpodobným důvodem, proč bylo procento senátních účastníků caucusu o tolik nižší než ve Sněmovně, je načasování jeho založení, které následovalo jen několik dní po střelbě v Tusconu, které podlehlo šest lidí a byla vážně zraněna demokratická členka Sněmovny reprezentantů Gabrielle Giffords. Po prezidentově projevu, který ostře odsoudil volnou dostupnost střelných zbraní, jíž v rámci propagace striktní ústavnosti a doslovného výkladu druhého dodatku obhajují právě členové Tea Party, se veřejné mínění silně naklonilo ve prospěch demokratů. A právě tento impuls mohl vést některé senátory k méně ostentativní podpoře dosavadní politiky.

Členové Senátu v tomto případě projevili o dost větší dávku pragmatičtějšího způsobu uvažování než jejich kolegové v dolní komoře. Tento trend může být důsledkem rozdílného uspořádání, které v obou komorách panovalo. Senátoři GOP navzdory velkým ziskům ve volbách 2010 netvořili většinu, což je mohlo vést k nutnosti větší spolupráce s demokratickými protějšky a odrazovalo je od potenciálních přímých konfrontací. Na druhou stranu vědomí velké většiny a možnosti diktovat si podmínky ve Sněmovně reprezentantů umožňovalo mnohým příznivcům TP v této komoře poměrně nekompromisně demonstrovat své názory a odmítat politický dialog. Jistý vliv zde může hrát i fakt, že senátoři často praktikují individuálnější přístup a nejsou tolik nakloněni oficiálním organizacím, caucusy jsou zde méně časté. Důvod, proč se senátoři, kteří jsou jinak s Tea Party nadále spříznění, rozhodli caucusu neúčastnit, je i ten, že mnozí jeho členové chtějí hnutí nadále vnímat jako čistě *grassroots* a vytvoření takto oficiální instituce mohou vnímat jako narušení jeho základní filosofie. Tea Party by měla zůstat bez vedení, do jehož role se za určitých podmínek

[98] Rucker, P.; Senate Tea Party Caucus holds first meeting without some who had embraced banner. *The Washington Post* [online]. 2011-1-28 [cit. 2014-2-7]. Dostupné z http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2011/01/27/AR2011012706966.html.

může caucus stylizovat. Marco Rubio potvrdil tuto tezi, když vyjádřil názor, že Tea Party se tímto krokem stává hnutím, které je vedeno politiky, a zmínil obavy, že tak celkově může pozbýt na efektivitě.[99] Tyto výtky nepadají jen ze strany kritických zákonodárců, ale přidávají se k nim i sami zakladatelé jednotlivých Tea Party organizací. Jim Steineke, hlava *Fox Valley Initiative*, skupiny Tea Party založené ve Wisconsinu, která pomáhala v kampani senátoru Johnsonovi, se netajil tím, že na podobné uspořádání nahlíží spíše s pobavením a že podobné skupiny nemluví za Tea Party. Amy Kremer, předsedkyně *Tea Party Express* se vyjádřila ještě méně vybíravě: „Všechny je sledujeme. Pokud tito lidé neudělají to, za čím sem (do Kongresu; pozn. autorky) byli vysláni, pošleme je pryč stejným způsobem, jako jsme je poslali sem.“[100]

Jisté kontroverze vzbuzuje i vedoucí úloha Michele Bachmann, která bývá v současnosti spojována s nařčením z porušení tzv. kongresové etiky, čehož se měla dopustit nesprávnými, podle zlých jazyků až podezřelými, finančními machinacemi během své kampaně.[101] Ačkoliv se caucus v současnosti pravidelně neschází, seznam jeho členů tvoří spolehlivý klíč k určení míry ideologického konservatismu mezi republikánskými zákonodárci, kteří se téměř uniformně drží nedotknutelných přikázání Tea Party: zachránit zemi před přebujelou vládou, zabránit dalšímu zdanění, výdajům a rostoucímu deficitu. Když caucus na jaře loňského roku oznámil opětovné zahájení svého oficiálního fungování, vyvolalo to mezi mnohými demokraty nikoliv obavy, ale spíše vyhlídku na zintenzivnění vnitrostranického republikánského tření a s tím související potenciální demokratické zisky. Jak ironicky dodává MSNBC, jediná velká tisková konference, která následovala po ohlášení obnoveného fungování caucusu, byla konference demokratického senátního výboru pro kampaň (*Democratic Senatorial Campaign Committee*), který znovuzrozený caucus Tea Party *uvítal* slovy mluvčího Justina Barasky: „Navzdory slibům se republikáni nezvládli vyhnout stejným chybám, které je sužovaly v roce 2012 a uvázli v mrtvém bodě bezmocně přihlížejíce návratu caucusu Tea Party, který do Senátu přivádí další Toddy Akiny.“[102] Podle Baraskyho si na základě průzkumů až 70% Američanů myslí, že je republikánská strana „mimo

[99] Jonsson, P.; Why senators are avoiding the Tea Party Caucus. *The Christian Monitor* [online]. 2011-1-28 [cit. 2014-1-10]. Dostupné z http://www.csmonitor.com/USA/Elections/Tea-Party-Tally/2011/0128/Why-senators-are-avoiding-the-Tea-Party-Caucus.

[100] Senate Tea Party Caucus holds first meeting without some who had embraced banner.

[101] September 11, 2013 - OCE Referral Regarding Rep. Michele Bachmann. *Office of Congressional Ethics* [online].[cit. 2014-2-10]. Dostupné z http://oce.house.gov/2013/09/september-11-2013---oce-referral-regarding-rep-michele-bachmann.html.

[102] Show, R. M.; Welcome back, Tea Party Caucus. *MSNBC* [online]. 2013-4-26 [cit. 2014-2-7]. Dostupné z http://www.msnbc.com/rachel-maddow-show/welcome-back-tea-party-caucus.

realitu“ a snahy vedení GOP o ovládnutí pravicových zákonodárců a celkové umírnění strany vyjdou díky Tea Party caucusu naprázdno.[103]

3.2 Odveta středových republikánů

Po volbách roku 2010 nastalo ve společnosti velké očekávání, ale hmatatelné důsledky poněkud zaostávají, což je způsobeno i celkovým republikánským oslabením ve volbách následujících. Dokonce se může zdát, že buřičský duch, který vnesla do Kongresu Tea Party se jistým způsobem obrátil proti ní samotné. Nálada ve společnosti se začala obracet proti těmto tzv. *radikálům,* kteří brání plynulému fungování státních institucí. Ti naopak vnímají reakce společnosti jako nepochopení toho, v čem spočívají pravé americké hodnoty a své úsilí se snaží ještě zintenzivnit, čímž se stále více vzdalují střednímu proudu. Ztělesněním vzájemného nepochopení se stal tzv. *government shutdown,* který byl ve svém důsledku pokračováním konzervativního odporu proti Obamově zdravotnické reformě. Komentátory bývá tento krok často vnímán jako zoufalý a extrémní pokus o udržení vlivu a uplatnění zmíněného vyděračského potenciálu v situaci, kdy byla bitva o Obamacare dobojována, výsledkem bylo Obamovo vítězství a republikáni přišli o podstatnou část svých zákonodárců.

V té době se již s určitostí nedá hovořit o radikalizaci Republikánské strany jako celku, ale spíše o její fragmentaci. To však neznamená, že by se politické cíle jednotlivých republikánských kongresmanů musely výrazněji odlišovat. Spíše se zde jedná o prostředky, kterými chtějí svých cílů dosáhnout. Zatímco zastánci Tea Party volili radikální cestu bez ochoty ke kompromisu, pragmatičtější křídlo, často označované jako středové nebo umírněné (*moderate*) kolem senátora a někdejšího prezidentského kandidáta Johna McCaina a stále více i předsedy dolní komory Johna Boehnera nebylo tomuto přístupu příliš nakloněno. McCain se stal spolu se svými senátními kolegyněmi Lisou Murkowski a Lindsay Graham poměrně nesmlouvavým kritikem praktik Tea Party. Jako odpor proti Tea Party dokonce vznikla skupina čtrnácti senátorů z obou politických stran vedená Susan Collinsovou (R) a Joe Manchinem III (D), kteří si dali za cíl koordinovat své úsilí proti praktikám zaváděným členy Tea Party caucusu.

Ve Sněmovně reprezentantů mezi odpůrce Tea Party patří například Peter King, republikán z Long Islandu, který organizoval odpor proti Tedu Cruzovi. Ten založil koncem roku 2013 jako protiváhu Tea Party svůj vlastní politický akční výbor (PAC). Podle Kingova názoru je třeba podporovat kampaň středových republikánů, kteří byli v uplynulých měsících zcela zastíněni *radikály* z Tea Party. Podle webových stránek se Kingův výbor zavazuje držet osvědčených a

[103] ibid.

pravých amerických hodnot jako je obrana vlasti a rozšiřování příležitostí pro všechny občany.[104] King se tak nevymezuje pouze proti základním idejím Tea Party týkajících se domácí ekonomické politiky, ale velkou část své energie věnuje i odporu proti izolacionismu v zahraniční politice, který většina členů Tea Party caucusu propaguje. Výbor varuje před upozaděním zahraniční politiky a členy TP, kteří tuto politiku prosazují jako součást rozpočtových škrtů přirovnává k demokratům 60. let minulého století. Nejčastějším terčem jeho kritiky se stal vedle Cruze i černý kůň TP a duchovní otec kongresového caucusu TP a syn Rona Paula, Rand Paul. Ten je spolu s Cruzem i Kingem považován za jednoho z možných republikánských kandidátů do prezidentských voleb 2016.

Jako dokreslení současného, silně nekonsolidovaného stavu republikánské strany v Kongresu je třeba dodat, že se v posledních měsících rozhořel boj i mezi jinak ideologicky blízkými členy Tea Party caucusu Paulem a Cruzem, což nadále oslabuje akceschopnost GOP jako celku. Cruzův strmý nástup stál údajně Paula pozici nejvlivnějšího člena caucusu a mezi oběma konzervativci panují silné vzájemné antipatie. Cruz se nevyhýbá osočování Paula z přílišného ovlivnění svým *extremistickým* otcem.[105] Vedle poškozování celé GOP podobné třenice snižují už tak nevelké šance na úspěch kteréhokoliv konzervativního kandidáta. Zkušenost z obou posledních prezidentských primárek jasně naznačuje, že jak John McCain, tak i Mitt Romney, jasně profitovali ze vzájemných konfliktů svých konzervativnějších soupeřů. Podle průzkumů (listopad 2013) se Paul dělí o vedení mezi možnými prezidentskými kandidáty s umírněným a stále populárnějším Christopherem Christiem, oba získali 16%. Cruz za nimi ztrácí o pouhé procento následován středovějším Jebem Bushem.[106]

Jako jeden z tvrdých zastánců nenavyšování dluhového stropu se během říjnové krize profiloval republikánský člen Tea Party caucusu John C. Fleming, který se tak podle listu *The Economist* stal doslova noční můrou republikánského stranického vedení.[107] To se po následné porážce téměř ihned načalo potýkat s radikálním poklesem popularity. Vedle strmého poklesu podpory veřejnosti si republikáni téměř uzavřeli cestu k získání jakýchkoli ústupků od demokratů a

---

[104] *American Leadership Now* [online]. [cit. 2014-2-8]. http://www.americanleadershipnow.org/our_mission.php. Překlad EB.

[105] Scher, B.; Ted Cruz, Rand Paul, and the Tea Party's 2016 problem. *The Week* [online]. 2013-11-8 [cit. 2014-2-8]. Dostupné z http://theweek.com/article/index/252462/ted-cruz-rand-paul-and-the-tea-partys-2016-problem.

[106] 4 way tie for Republicans in 2016, Clinton improved in general election matches. *Public Policy Polling* [online]. 2013-11-5 [cit. 2014-2-10]. Dostupné z: http://www.publicpolicypolling.com/main/2013/11/4-way-tie-for-republicans-in-2016-clinton-improved-in-general-election-matches.html.

[107] Populists, presidents and parliaments. *The Economist* [online]. 2013-10-17 [cit. 2014-2-10]. Dostupné z http://www.economist.com/blogs/democracyinamerica/2013/10/tea-party-republicans.

výsledkem byl prakticky jejich bezpodmínečný ústup. Tea Party caucus však nevnímá fiasko kolem dluhového stropu jako svou prohru. Jelikož většina jeho členů pochází ze spolehlivě republikánských okrsků, nepovažují za pravděpodobné, že budou za podobné *excesy* potrestáni ve volbách, dokonce mnohdy očekávají, že budou odměněni v primárkách. Republikáni, kteří nejsou spřízněni s Tea Party se tak obávají, že díky silnému *gerrymanderingu* (manipulací s volebními okrsky) v těchto silně konzervativních oblastech mají členové hnutí své pozice pevně konsolidované. Zástupci z řad Tea Party vnímají svou pozici jako tu, ve které si, na rozdíl od republikánského vedení, zachovali tvář. Loňská dluhová bitva je tak v jejich očích vnímána jako předzvěst nadcházející opravdové války za pravé americké hodnoty.

Republikáni z politického středu však nezůstávají vůči neústupnosti Tea Party lhostejní a začali mobilizovat think-tanky a kongresové spolky na podporu svých kandidátů v boji s konzervativními kandidáty v primárkách. Příkladem může být ohlášená kandidatura Richarda Blacka, senátora z Virginie do federálního Kongresu. Kandidát podporovaný některými vlivnými organizacemi Tea Party získal velkou podporu na lokální úrovni, ale při ohlášení své kandidatury na vyšší post počátkem roku 2014 tvrdě narazil. Obavy kongresových republikánů z kandidatury nového Todda Akina[108] se velmi rychle rozšířily a vlivní republikáni promptně zabránili jeho nástupu podporou jeho rivalky, Barbary Comstock. Škála těch, kdo se přiklonili k jeho umírněné soupeřce, byla překvapivě široká. Připojil se například Mitt Romney, jehož středová orientace je obecně dobře známa. O něco překvapivější je účast organizace *Citizens United*, která je obecně považována za zastánce konzervativních hodnot a která svého času neváhala spustit kampaň proti liberálním návrhům Johna McCaina. Ačkoliv se podle svých oficiálních stránek Citizens United zavázala „vrátit vládu Spojených států pod kontrolu občanů“[109] a neúnavně brojí proti Obamacare, zřejmě si je dobře vědoma, že kandidatura sociálně konzervativního populisty, který sice zmíněné cíle propaguje, by ve výsledku republikánskému konservatismu mohla uškodit. Vedle Citizens United se připojila i organizace Americans for Prosperity, která je jinak známá svou podporou kandidátů Tea Party. Příklad kandidatury Richarda Blacka tak může posloužit jako ukázka příklonu konzervativních skupin k pragmatičtějšímu politickému chování. Rovněž se zde ukazuje odpor ke přílišnému důrazu na social issues na úkor ekonomiky, který u většiny podporovatelů TP panuje.

Další organizací, která se pustila do boje s „extremistickými“ republikány, je U.S. Chamber of Commerce (Americká Obchodní Komora), která ve spolupráci s republikánským vedením usiluje

[108] Black se vedle boje za ekonomický liberalismus “proslavil” i aférou, kdy zaslal zákonodárcům plastové modely nenarozených plodů, s dotazem, zda by byli schopni je zabít.

[109] Citizens United [online]. 2012-11-9 [cit. 2014-2-10]. Dostupné z http://www.citizensunited.org/.

o porážku těch konzervativních kandidátů, které považuje za nevolitelné na celonárodní úrovni a zároveň stranu poškozující. Scott Reed, politický stratég organizace, prohlásil, že „(Chamber of Commerce) nechce rozpoutat boj se základními idejemi Tea Party“, neboť si je dobře vědom toho, že většina republikánů usiluje o co nejmenší vládu a co nejmenší zasahování do volného trhu, a to jsou cíle s TP společné. Podle něj však „někteří ale dovedli model Tea Party na extrémní úroveň.“[110] Během republikánských primárek v roce 2014 bude Chamber of Commerce podporovat striktně proobchodně (pro-business) orientované kandidáty, kteří se často utkají s kandidáty Tea Party.[111] Tento fakt může znít poněkud paradoxně, uvážíme-li, že jednou z hlavních priorit TP je vláda volného trhu. V čem tedy tkví jádro rozporu obou konzervativních institucí? Mluvčí *Heritage Action for America*[112] Dan Holler uvedl, že rozpor nastává v okamžiku, kdy se začne do soukromého sektoru zasahovat z Washingtonu. Pokud by ovšem politikou Chamber of Commerce bylo nezasahování do volného obchodu, neměla by lepšího spojence než Tea Party. Podle Hollera je problémem právě její podpora velkých podniků (pro-big-business agenda), která je hnacím motorem organizace. Ta se tak dostává do sporu s Tea Party v tématech jako jsou schvalování rozpočtu nebo obnova mandátu U.S. Export-Import Bank, která dodává finanční injekce americkým podnikům obchodujícím na mezinárodním trhu. Ačkoliv je Chamber of Commerce tradičně prorepublikánsky zaměřená, v jednotlivých případech týkajících se podpory velkých podniků a jejich potenciální záchrany se neváhá spojit i s prezidentem Obamou. Předseda Chamber of Commerce se pro následující rok zavázal, že bude podporovat kandidáty, kteří jsou proti *government shutdown* a kteří podporují aktivní energetickou politiku a imigrační reformu.[113] Ve všech bodech se jeho cíle kříží s Tea Party.

3.3 John Boehner a vývoj jeho postoje k Tea Party

Jak poznamenává *The Economist*, politické chování kongresových členů Tea Party často působí jako příliš expresivní vyjadřování vlastní identity. Zcela tak opomíjejí pragmatickou část politiky, která je nepostradatelná pro úspěchy při schvalování legislativy. Při takto okázalém pojetí politiky je pro republikánské vedení velmi obtížné nacházet s touto frakcí společnou řeč. Nemohou

---

[110] Peters J.; Chastened G.O.P. Tries to Foil Insurgents at Primary Level. *NYT* [online]. 2012-2-9 [cit. 2014-2-10]. Dostupné z http://www.nytimes.com/2014/02/10/us/politics/chastened-gop-tries-to-foil-insurgents-at-primary-level.html?emc=edit_tnt_20140209&tntemail0=y&_r=0.

[111] Wingfield, B., Bykowicz J.; Big Business Doubles Down on GOP Civil War With Tea Party. *Bloomberg* [online]. 2014-1-8 [cit. 2014-2-10]. Dostupné z http://www.bloomberg.com/news/2014-01-08/u-s-chamber-ceo-vows-to-preserve-pro-business-majority-.html.

[112] Nezisková organizace spřízněná s think-tankem Heritage Foundation, která podporuje politiku proti státním zásahům do ekonomiky a na kongresové úrovni často spolupracuje s Tea Party.

[113] Big Business Doubles Down on GOP Civil War With Tea Party.

vládnout s nimi, ale ani bez nich.[114] Současný rozkol v republikánské straně jen podporuje dlouhodobý trend, kdy republikáni ztrácejí hlasy středových voličů. V současnosti se vedení strany snaží prosadit méně okázalou politiku, která se nebude tolik soustředit na témata, která mají potenciál odcizit velkou část elektorátu. V minulých letech se však ukázalo, že poněkud nekonzistentní přístup k Tea Party caucusu mluvčího dolní komory Boehnera připravil republikánům nemalé politické ztráty. Boehner, ačkoliv se na ideologické škále v rámci republikánské strany řadí k umírněným, často ustupoval pravému křídlu vedenému Tea Party. Vědomě jim tak v dolní komoře nechával hlavní slovo, když usilovali o prosazení jedné iniciativy odsouzené k zániku za druhou. Nejprve se jednalo o pokus o zabránit celkovému financování programu Obamacare, pak o zdržovací taktiky a následně alespoň odepření části zdrojů. Pravděpodobně doufal, že se poučí a příště zvolí diplomatičtější cestu.

Ironií však je, že podstatná část republikánských cílů, jako potřeba řešit dlouhodobé zadlužování, je konstantně podporována veřejností. Před říjnovou dluhovou krizí pro republikány hrály ale i další faktory. Prezident se nacházel v tíživé situaci poté, co veřejnost reagovala nesouhlasně na jeho nekoncepční politiku vůči syrskému konfliktu. Dalším Obamovým „prohřeškem“ pak byla neochota vyslyšet levicové liberály a uvolnit více vládních výdajů. Republikáni tak pod tlakem Tea Party ztratili možnost získat poměrně snadno politické body. Není časté, aby opoziční strana vyšla jasně poražena z bitvy s prezidentem s tak nízkou popularitou, s jakou se Obama poslední rok potýká.

Co se týče předsedy dolní komory Boehnera, jeho vztah k Tea Party je přinejmenším problematický. Po měsících ustupování a neschopnosti konsolidovat pnutí ve straně se po zpackané akci *government shutdown* octl v situaci, kdy musel jasně prezentovat své stanovisko. Tehdy Boehner neváhal použít poměrně ostrá slova, což nebývá v souvislosti se stranickými kolegy zvykem. Podle Boehnera tak republikáni, kteří blokovali dohodu, ztratili veškerou důvěryhodnost.[115] Poté, co se TP ve spolupráci s další konzervativní republikánskou frakcí v Kongresu *Heritage Action* pokusila blokovat výsledek spolupráce republikánů s demokraty, nově představený návrh rozpočtu, obvinil Boehner tyto skupiny ze snahy zneužít méně zkušené, mladší zákonodárce. Podle Boehnera nastal po třech letech appeasementu čas tvrdě se těmto sabotérům postavit. Odezva Tea Party na sebe nenechala dlouho čekat. Organizace *Tea Party Leadership Fund* viní Boehnera, že zradil americký konzervatismus a počátkem roku 2014 začala osnovat plán, jak

[114] Populists, presidents and parliaments.

[115] Kane, P., Gold M.; Boehner : Tea party groups have ‘lost all credibility’. *The Washington Post* [online]. 2012-12-12 [cit. 2014-2-10]. Dostupné z http://www.washingtonpost.com/blogs/post-politics/wp/2013/12/12/boehner-tea-party-groups-have-lost-all-credibility/.

ho sesadit z vlivné pozice. Skupina samu sebe označuje jako nejvlivnější PAC v rámci Tea Party a zavázala se k financování kampaně proti Boehnerovi s cílem nalézt jeho vyzyvatele z konzervativních řad. Ačkoliv šance, že v tomto úsilí uspějí, nejsou velké, snaha tohoto výboru odráží všeobecný odpor grassroots konzervativců vůči smířlivé politice mezi republikány a demokraty, kterou vnímají jako porážku a zradu.

Tématem, které bude pravděpodobně v následujícím roce zdůrazňovat ideologické rozepře mezi Boehnerem a zákonodárci spřízněnými s Tea Party, je navrhovaná imigrační reforma. V tomto případě se zdá, že předseda Sněmovny stále nezaujal pevnou pozici. Boehner tak s blížícími se kongresovými volbami stále balancuje mezi nutností získat hlasy silně konzervativních voličů, kteří reformě kategoricky oponují hlavně z důvodu plánované amnestie a poskytnutí občanství ilegálním imigrantům a konsolidací středových pro-business republikánů podporovaných například výše zmíněnou Chamber of Commerce, kteří naopak reformu podporují. Zatímco se koncem roku 2013 Boehner vyjadřoval k reformě kriticky a zdálo se, že ustupuje tlakům Tea Party,[116] některé jeho další kroky svědčí o otevřenějším přístupu vůči zastáncům reformy. Tomu nově nasvědčuje i Boehnerova spolupráce s dlouholetou poradkyní pro imigraci senátora McCaina Rebeccou Tallent,[117] která k reformě imigrace zastává kladné stanovisko. Tento krok dává aktivistům podporujícím imigraci novou naději, že Boehner tlakům některých členů Tea Party caucusu nepodlehne. V souvislosti s prosazením imigrační reformy má však Boehner poměrně dobré šance, imigrace totiž u většiny zastánců Tea Party nehraje stěžejní roli, a dokonce nelze tvrdit, že by Tea Party byla celkově proti její reformě.[118] Podporovatelé Tea Party zastávají ostrá stanoviska spíše vůči ilegální imigraci a například Ted Cruz reformu podporuje, čímž se překvapivě distancuje od stanoviska svého otce, který jakékoliv ústupky vůči například dětem ilegálních imigrantů rezolutně odmítá a návrh reformy vypravovaný oběma stranami označil za špatný.[119] Boehner v souvislosti s potenciální podporou imigrační reformy musí brát v úvahu nejen volby 2014, ale i blížící se volby prezidentské, ve kterých bude Republikánská strana poučená z neúspěchu jinak středového Mitta

[116] Big Business Doubles Down on GOP Civil War With Tea Party.

[117] Shear, M. D., Parker ; A. Boehner Is Said to Back Change on Immigration. *NYT* [online]. 2014-1-1 [cit. 2014-2-10]. Dostupné z http://www.nytimes.com/2014/01/02/us/politics/boehner-is-said-to-back-change-on-immigration.html.

[118] Reihard, B.; What Exactly Is Rand Paul's Position on Immigration Reform?. *The Atlantic* [online]. 2013-3-20 [cit. 2014-2-21]. Dostupné z http://www.theatlantic.com/politics/archive/2013/03/what-exactly-is-rand-pauls-position-on-immigration-reform/274195/.

[119] Starší z rodiny Paulů vnímá potřebu reformy imigrace čistě ekonomicky; pobyt imigrantů by podle něj měl být vázaný na jejich pracovní uplatnění, plošné poskytování imigrace, například nezaměstnaným imigrantům, tvedě kritizuje. (zdroj: *Youtube* [online]. 2013-4-23 [cit. 2014-2-21]. Dostupné z http://www.youtube.com/watch?v=0GYXKelZ3bw#aid=P-bnr-HvJXs.

Romneyho, který ale zaujímal poměrně tvrdé postoje vůči imigraci, a zapříčinil si tak ztrátu klíčových hlasů hispánských voličů.[120] Zatím, jak se zdá, volí cestu nejmenšího odporu a plánuje podpořit individuální zákony uvolňující některá pravidla týkající se imigrace, nikoliv komplexní reformu.

O dalším Boehnerově posunu do středu svědčí i jeho projev v Kongresu z první poloviny února 2014, kdy k údivu většiny zákonodárců bez okolků prohlásil, že se bude zasazovat o další zvýšení dluhového stropu bez jakýchkoli podmínek,[121] čímž se oficiálně postavil do opozice vůči fiskálním konzervativcům z Tea Party caucusu v Kongresu. Odezva mainstreamových médií na sebe nenechala dlouho čekat a Boehner si vysloužil nejen slova uznání za tento odvážný krok, ale i prorokování republikánských úspěchů pod jeho vedením. Naproti tomu zakladatelka Tea Party caucusu toto Boehnerovo prohlášení přijala s podstatně menším entusiasmem, nicméně prohlásila, že konzervativní voliči mají v současnosti tolik důvodů k rozhořčení, od zákona o zdravotnictví po politiku vládní agentury pro výběr daní (*Internal Revenue Service*), že dluhový strop mezi nimi momentálně nezaujímá nejvyšší důležitost. Bachmann tak svým prohlášením, že konzervativci „se nyní potýkají s tak dlouhým seznamem *příšerností*, až je těžké vybrat tu, na kterou nasměrovat útok,“[122] nepřímo naznačila, že by Tea Party tentokrát nemusela v souvislosti s odporem k navyšování dluhového stropu volit tu nejradikálnější taktiku.

Závěr

Jak dokazuje většina průzkumů interpretovaných v této práci, Tea Party se na americké politické scéně objevila v období, ve kterém lze již zřetelně rozpoznat silnou míru politické polarizace, která byla vysoká již v roce 2006. Tea Party se tak stala spíše produktem nálady americké společnosti, než že by politickou radikalizaci iniciovala. Tento fakt souvisí s grassroots povahou tohoto hnutí a ačkoliv je možné najít pokusy o formování jeho politiky „shora“, lidová iniciativa zde převáží. Ačkoliv oblíbenost Tea Party americkou veřejností klesá, nejedná se pravděpodobně o úkaz, který by v takto krátkodobém horizontu odrážel pokles potenciálu konzervativních populistických hnutí obecně. Jak dokazuje například případ John Birch Society, na

[120] Romney získal roce 2012 pouze 27% hispánských voličů, což je méně než kterýkoliv republikánský kandidát v předchozích třech prezidentských volbách. Vítězný Obama svou podporu v roce 2012 zvýšil od minulých voleb o 4% a získal 71 %. “Latinos” tvoří v současnosti 10 % elektorátu a jsou klíčovým hráčem v boji o prezidentský úřad. (zdroj: Latino vote key to Obama's re-election. *CNN* [online]. 2012-11-9 [cit. 2014-2-10]. Dostupné z http://edition.cnn.com/2012/11/09/politics/latino-vote-key-election/.)

[121] Weisman, J.; An Act of Surrender May Strengthen Boehner’s Control. *NYT* [online]. 2014-12-2 [cit. 2014-2-16]. Dostupné z http://www.nytimes.com/2014/02/13/us/politics/with-debt-ceiling-vote-boehner-blunts-gop-infighting.html?emc=edit_tnt_20140212&tntemail0=y&_r=2.

[122] ibid. překlad EB.

kterou Tea Party v mnohém navázala, obdobný potenciál existuje v rámci americké veřejnosti minimálně půl století a není pravděpodobné, že by v situaci silné politické polarizace v brzké době odplynul.

Není však jisté, nakolik samozvaní podporovatelé Tea Party skutečně ztělesňují ideály, které tak vehementně hlásají. Podle dostupných průzkumů a odborné literatury není výjimkou, že zastánci Tea Party využívají vládních podpůrných programů, zatímco ideologicky se vůči nim staví do opozice. Rovněž bylo prokázáno, že v době největšího rozkvětu organizací Tea Party zdaleka ne všechny vykazovaly aktivitu, mnoho jich naopak zůstalo pasivních a pravděpodobně do současné doby zanikly. Co se týče četnosti vyjádření k současné politické situaci, různých konzervativních iniciativ a aktivitě na webových stránkách, v současnosti se jako nejaktivnější profiluje pravděpodobně největší Tea Party organizace Tea Party Patriots, která mezi velkými organizacemi dominuje zřejmě nejsilnějším důrazem na ekonomickou svobodu, což odráží prioritu většiny zastánců Tea Party. Ačkoliv je Tea Party často spojována i s tématy souvisejícími se společenskou tématikou, ekonomika v míře mobilizačního potenciálu jejích zastánců bez pochyby převládá.

Tento fakt odráží i demografické zastoupení členů organizací, které je nevyšší v oblastech boom towns, které byly charakteristické vysokou koncentrací vyšší střední a střední třídy a které zažily strmý ekonomický pád. Tyto oblasti zahrnující nejvíce státy na Jihu a Jihozápadě Spojených států. Vykazují velký počet občanů nespokojených se svou novou ekonomickou situací, za což viní ekonomickou politiku nejen posledních dvou administrativ Baracka Obamy, ale i předchozích, jak republikánských, tak demokratických prezidentů. Tito lidé jsou přesvědčeni, že ekonomika USA podléhá dlouhodobému špatnému vedení a jako řešení vidí její očištění od státních zásahů. Jelikož viny jsou na daném stavu obě politické strany, jejich kritika nešetří ani jednu z nich navzdory prosazování kandidátů Tea Party skrze stranu Republikánskou. Ta je viděna minimálně jako rovnocenný viník jejich ekonomického propadu, a to hlavně z toho důvodu, že ačkoliv hereticky hlásá ekonomickou svobodu a co nejmenší státní zásahy do ekonomiky, její praktická politika se od té ideologické mnohdy do velké míry liší, jak už to obecně u politických stran bývá. Ideologicky by se tato část příznivců Tea Party dala nejblíže zařadit do tábora Rona Paula, ačkoliv by se jistě našlo nemalé procento těch, kteří s některými jeho návrhy nesouhlasí. Na druhou stranu v oblastech střední a středozápadní Ameriky sahajících až k severní hranici, které zahrnují ekonomicky méně výkonné části USA a více obyvatel se zde věnuje zemědělství, je vyšší koncentrace příznivců Tea Party, kteří mezi své priority řadí i sociální problematiku a jejichž charakter by se dal označit jako více populistický a často ideologicky provázaný s křesťanskými hodnotami. Zastánci Tea Party z tzv. prérijních států tak více inklinují k osobnostem jako Sarah Palin, ale i ke kontroverzním

individuům jako Tod Akin (Missouri) nebo Richard Mourdock (Indiana).

Hnutí Tea Party je za svůj poměrně krátký život na americké politické scéně opředené mnoha mýty a stereotypy, které jsou téměř vždy založeny na generalizování výroků a chování některých jejích zastánců. Média mají zjednodušování až bagatelizaci v popisu práce, proto není velkým překvapením, že Tea Party bývá často vyličována jako hnutí inklinující k rasismu a odporu k imigrantům. Tato obvinění mají svůj základ jednak v selhání některých jednotlivců, kteří se k Tea Party hlásí, dále pak i v částečné dezinterpretaci jejích politických cílů. Jako na okraji každého hnutí, které nemá nijak regulované členství a jehož podpora je masová, i u příznivců Tea Party je možné nalézt sklony k primitivnímu rasismu. Většina organizací však podobné projevy tvrdě odsuzuje a podobné chování lze nazvat spíše excesy, které se vyskytovaly na velkých demonstracích před několika lety a samozřejmě vzbudily zájem médií. Dalším důvodem, proč bývá Tea Party často spojována s tímto americkým prokletím, je i poněkud účelová interpretace libertariánské politiky, která bojuje proti jakémukoliv zvýhodňování na základě rasové příslušnosti. Jedním z předních nositelů těchto myšlenek je Ron Paul, který právě z těchto důvodů odsuzuje například Zákon o občanských právech. Odpor k imigraci většinou souvisí s odporem zastánců Tea Party k ústupkům vůči ilegálním imigrantům a zároveň s jejich podporou imigrace striktně vázané na pracovní uplatnění jednotlivců. Z výše jmenovaného nelze jednoznačně vyvodit, že zmiňované legitimní důvody nemohou posloužit jako záminka pro extremisty skutečně motivované primárně nesnášenlivými impulsy, což je ovšem téma pro rozsáhlejší debatu.

Opozice Tea Party vůči demokratickému prezidentovi Obamovi pramení z poměrně široké škály důvodů. Často je připisována i povrchnímu xenofobnímu smýšlení, nicméně podpora Tea Party například Hermana Caina a dalších černošských kandidátů na prominentní posty brání jakékoliv generalizaci tohoto obvinění. V souvislosti s tím však nelze vyloučit, že spíše liberálně smýšlející černošský prezident je hodnocen negativněji, než by byla jeho bělošská obdoba, a to převážně z toho důvodu, že ho mnoho zastánců Tea Party po vzoru Dineshe D'Souzy podezírá z antikolonialistického a socialistického smýšlení, které propagoval Obamův otec. Sám Obama je kritizován liberálními demokraty za nesplnění slibů o větší míře přerozdělování, za údajné podlehnutí vlivu středových demokratů kolem Hillary Clinton nebo za propagaci snížení vládních dotací na program Social Security. Nálepka proklínaného sociálního reformátora mu však zřejmě v očích Tea Party zůstane, nehledě na jeho nepříliš výrazné kroky v posunu americké politiky vlevo, a to i díky mediální prezentaci jeho osoby v prvních letech prezidentství, která byla často, a nezaslouženě, příliš revolucionářská.

Od voleb 2010 se těžiště hlavních snah Tea Party přeneslo do Kongresu, kde se prostřednictvím Tea Party caucusu snaží často dost neobratným způsobem zabránit projevům fiskální nezodpovědnosti. Caucus Tea Party je však vnímán rozporuplně jak samotnými organizacemi, které své kandidáty do Kongresu prosazovali, tak především ostatnímu republikány v Kongresu. Třenice mezi kongresovými stranickými tábory přinesly straně jednoznačně více ztrát než užitku a po uveřejnění průzkumů veřejného mínění v druhé polovině roku 2013, které republikánům udělili memento v podobě rekordní neoblíbenosti, se rozmnožily iniciativy tzv. moderates k potírání silně konzervativních vlivů v Republikánské straně. Jednotné přesvědčení o prospěšnosti caucusu ovšem nepanuje ani mezi kongresovými příznivci Tea Party, z nichž se někteří, zejména ti ze senátních řad, odmítli připojit z důvodu příliš okázalého vymezování vůči republikánskému mainstreamu a deklarované potřebě větší semknutosti strany. Mezi ně patří například dvě „hvězdy“ Tea Party Rand Paul a Ted Cruz, o kterých se uvažuje jako o možných kandidátech v prezidentských volbách 2016. Zatímco se Paul ml. veřejně distancoval od některých politických postojů svého otce, které jsou komentátory vnímány jako příliš radikální na to, aby měly šanci uspět v celonárodním hlasování, někdejší radikál Cruz volá po přemosťování odcizených táborů Republikánské strany.

Současný potenciál Tea Party

V poslední době se objevuje nejedno znamení, že se nad Tea Party stahují mračna. John Boehner ve Sněmovně reprezentantů zdá se poměrně úspěšně nastolil taktiku bojkotu členů caucusu a sklízí za to potlesk nejen od liberálů, ale víceméně i ze všech koutů Republikánské strany vyjma příznivců Tea Party. Boehner prošel vývojem, během kterého Tea Party ustupoval, nyní ale spojil síly s další vůdčí osobností Republikánské strany, vůdcem republikánské menšiny v Senátu Mitchem McConellem a společně se rozhodli sbírat politické body prostřednictvím umírněné a spolupracující politiky. Základem jejich současné politiky se stalo přesvědčení, že po letech, kdy Tea Party ustupovali, ale její požadavky se zároveň nezmírňovaly, nastal čas zaujmout ofenzivní postoj. Jak bylo řečeno v předchozí kapitole, od Tea Party se pomalu začínají odklánět i organizace, které ji v uplynulých letech podporovaly, jako jsou Citizens United a Americans for Prosperity, které jinak rozhodně nepatří k zastáncům liberálního „appeasementu“ v konzervativním táboře. Důvodem k tomuto obratu jak v Kongresu, tak ve zmíněných organizacích, je snaha maximalizovat šance na vítězství republikánů v boji o Bílý Dům v roce 2016, které by byly v situaci, kdy by strana podlehla silně konzervativním tlakům, dosti oslabené. Překvapivě se k podpoře středových republikánů hlásí i některé hlasy z Fox News (ačkoliv není pochyb, že Glenn Beck nepodlehne), které povzbuzují Boehnera posíleného úspěšným bojkotem TP při letošním navyšováním dluhového

stropu, aby pokračoval v novém směru a volají po jeho spolupráci s demokraty ve třech stěžejních oblastech: imigrační reforma, zvýšení pomoci dlouhodobě nezaměstnaným a růst minimální mzdy.[123] I komentátor Fox News se tak připojil k volání po zvýšené podpoře nižší třídy a hispánských voličů. To však zdaleka neznamená, že pozice umírněných republikánů má skutečně navrch a dostane od voličů podporu. Ačkoliv se nyní povzbudivé zprávy pro Boehnerovo křídlo v médiích vyskytují poměrně často, jedná se stále o dost křehkou rovnováhu a je možné, že potenciál Tea Party, který může být oslaben, ale rozhodně ne zcela vyčerpán, ukáže znovu své nabroušené ostří. Není však pravděpodobné, že by zásadním způsobem transformovalo aktuální rovnováhu sil. Nicméně, 58% republikánů, kteří vnímají hnutí stále pozitivně,[124] rozhodně není zanedbatelný počet.

Aktuální předpovědi MSM prorokují Tea Party neslavný konec a naopak vzestup republikánů známých jako RINO (*Republican In Name Only*). Jejich favoritem je napříč stranami oblíbený guvernér New Jersey a možný budoucí prezidentský kandidát s rostoucími preferencemi, Chris Christie. Christie má skutečně nezvykle velké pozitivní ohlasy napříč politickým spektrem, s kladným hodnocením více než 50% republikánů, demokratů i nezávislých.[125] Tea Party sice odsuzuje Christieho za „bratříčkování“ s Obamou,[126] nicméně prim v prezidentských volbách budou hrát nerozhodnutí středoví voliči. Zatímco Christie s přehledem vyhrál listopadové volby (2013) v silně demokratickém New Jersey, konzervativní kandidát na virginského guvernéra Ken Cucinelli byl tvrdě poražen demokratickým protivníkem.[127] Ve speciálních volbách v Alabamě v prosinci 2013 zvítězil opět umírněný kandidát do Sněmovny reprezentantů Bradley Byrne poté, co vyřadil svého protivníka nominovaného Tea Party, Deana Younga. Youngova neobhájená kandidatura v hluboce republikánském kongresovém okrsku by mohla posloužit jako varovný signál pro Tea Party, která historicky skórovala právě v těchto menších ideologicky homogenních oblastech, na rozdíl od celostátních klání. Kandidáti Tea Party, kteří většinou zaujali své pozice po vyhraných

[123] Williams, J.; Republican leaders must keep Tea Party on the run. *Fox News* [online]. 2014-18-2 [cit. 2014-2-21]. Dostupné z http://www.foxnews.com/opinion/2014/02/18/republican-leaders-must-keep-tea-party-on-run/.

[124] Wilke, J.; Tea Party Favorability Falls to Lowest Yet. *Gullup* [online]. 2013-11-12 [cit. 2014-2-21]. Dostupné z http://www.gallup.com/poll/166217/tea-party-favorability-falls-lowest-yet.aspx.

[125] Newport, F.; New Jersey Gov. Christie Has Broad Cross-Party Appeal. *Gullup* [online]. 2013-6-5 [cit. 2014-2-25]. Dostupné z http://www.gallup.com/poll/162911/new-jersey-gov-christie-broad-cross-party-appeal.aspx.

[126] Christie je svými konzervativnějšími kolegy obviňován například z podpory Baracka Obamy před volbami 2012, často bývá také kritizován za veřejné ocenění Obamových kroků při hurikánu Sandy. Christie a Obama rovněž uskutečnili několik společných vystoupení.

[127] Wagstaff, K.; RINOs are the GOP's future, not the Tea Party. *The Week* [online]. 2013-11-6 [cit. 2014-2-21]. Dostupné z http://theweek.com/article/index/252354/rinos-are-the-gops-future-not-the-tea-party.

konvencích s účastí stranických aktivistů a ne z klasických primárek, tak pravděpodobně budou čelit rostoucím obtížím uspět v dalších volebních kolech. Otevřené primárky by mohly usnadnit cestu kompetitivnějším kandidátům.

Jsou zde i další náznaky toho, že Tea Party ztrácí své někdejší pozice. Mezi nejzávažnější z nich patří její rostoucí neoblíbenost veřejností, což je způsobeno nejen poněkud nešikovnou taktikou, kterou zastánci Tea Party zvolili v Kongresu, ale i vytrvalým tlakem většiny médií. Koncem roku 2013 všechny relevantní průzkumy hlásily rekordně nízkou oblíbenost Tea Party. Výsledky průzkumu Gallup z prosince 2013[128] přinesly hned několik velmi nepříznivých zpráv pro příznivce tohoto hnutí. Poprvé od doby, co Gallup zkoumá oblíbenost Tea Party, vnímá těsná většina Američanů hnutí negativně. Co však může být pro Tea Party ještě bolestivější, je propad počtu těch, kdo Tea Party vidí pozitivně, v prosinci to bylo opět rekordně nízkých 33% (z toho 22% se označilo vysloveně za podporovatele hnutí), což se sice stále může zdát jako poměrně vysoké číslo, trend je však klesající již od roku 2010. Jistý podíl na tomto výsledku nepochybně má i celkový nárůst negativního nahlížení na fungování Kongresu a obou politických stran způsobený širokou škálou jednotlivých selhání vlády a Kongresu od vládní odstávky po nefungující databáze zdravotního pojištění. Pokles popularity Tea Party je však dlouhodobějšího rázu, pokračuje od roku 2010 a ačkoliv obě politické strany byly veřejností hodnoceny nebývale negativně,[129] úpadek Tea Party má více strukturální ráz.

V kontextu zhoršující se ekonomické situace americké střední třídy je pravděpodobné, že budou sílit hlasy radikálních populistických hnutí nalevo i napravo. Sounáležitost se střední a vyšší střední třídou se od doby vypuknutí ekonomické recese poměrně radikálně posunula ve prospěch třídy nižší.[130] Ubývá také pracovních míst pro příslušníky střední třídy, zatímco počet univerzitně vzdělaných Američanů, kteří nenalézají uplatnění, stále roste. Jelikož většina zastánců Tea Party patří právě k té skupině, která zažila v uplynulých letech největší ekonomický úpadek, je pravděpodobné, že tato lidová masa ještě neřekla své poslední slovo, byť by její další zápis do americké historie měl být jinde než pod hlavičkou Tea Party. V této souvislosti

[128] Wilke, J.; Tea Party Favorability Falls to Lowest Yet. *Gullup* [cit. 2014-2-20].

[129] Podle průzkumu CNN počátkem října 2013 pouze 10% Američanů vnímalo pozitivně práci Kongresu, což je nejníže ze všech průzkumů této stanice. Celých 87% hodnotilo kongres negativně. Hlavní představitelé obou stran v kongresu Harry Reid i John Boehner se potýkají také s extrémně negativním hodnocením, oba téměř 50%. (zdroj: Steinhauser, P.; Congress, tea party hit all-time low in CNN polling. *CNN* [online]. 2013-1-10 [cit. 2014-2-21]. Dostupné z http://edition.cnn.com/2013/09/30/politics/cnn-poll-congress-approval/).

[130] Pew Research Center; The Middle Class: Key Data Points from Pew Research. *PRC* [online]. 2013-1-27 [cit. 2014-2-22]. Dostupné z http://www.pewresearch.org/key-data-points/the-middle-class-pew-research-key-data-points/.

nelze brát na lehkou váhu ani varování někdejšího ministra práce a současného levicového komentátora Roberta Reicha.[131] Ten právě kvůli zvyšujícímu se rozpětí sociálních nůžek předpovídá, že doba relativního klidu brzy skončí a rostoucí počet těch, jejichž životní úroveň nadále klesá, spolu s rekordní neoblíbeností vládních institucí, si brzy vybere svou daň. Podle Reicha je možné počítat s masivními sociálními otřesy, nevylučuje ani revoluci. Pokud by měla slova tohoto vizionáře dojít naplnění, éra populistických hnutí by zřejmě byla na svém samotném počátku. Poměrně silná politická polarizace posledních let může přinést nárůst populistických hnutí nejen na pravé straně politické osy, ale, jak předvídá The Washington Post, lze očekávat i nástup levicových populistických hnutí obdobných Tea Party MC.[132]

Summary

As most analysis interpreted in this thesis demonstrate, Tea Party emerged on the American political scene in time when a significant degree of political polarization was already clearly discernible. The polarization was quite high as early as in the year 2006. Therefore Tea Party appears more as a product of the mood of the American society rather than the initiator of political radicalization. This fact is closely attached to the grassroots manner of the movement, and although it is possible to find certain *astroturfing* attempts, people's initiative prevails. Despite the fact that the Tea Party's popularity is on the decline, it probably doesn't reflect a long-term decline of the populist conservative movements generally. As the case of Tea Party's predecessor John Birch Society proves, such a potential exists within the American Society at least for half a century, and it is improbable that it will fade out in the near future, considering the highly polarized political environment.

Nevertheless, it is not sure whether the ideals carried out by Tea Party supporters are really embodied in themselves. According to the literature and relevant polls, it is not an exception when they use the government social security programs while ideologically opposing them at the same time. It was also proven that during the biggest Tea Party organizations' boom not all of them were active. Contrarily, many of them remained passive and probably died out until the present day. Tea Party Patriots is the most active of all organizations nowadays as for the frequency of website

[131] Reich, R.; Why There's No Outcry. *The Huffington Post* [online]. 2014-1-14 [cit. 2014-2-22]. Dostupné z http://www.huffingtonpost.com/robert-reich/why-theres-no-outcry_b_4666330.html.

[132] Goldfarb, Z., A.; More liberal, populist movement emerging in Democratic Party ahead of 2016 elections. *The Washington Post* [online]. 2013-12-1 [cit. 2014-2-23]. Dostupné z http://www.washingtonpost.com/politics/more-liberal-populist-movement-emerging-in-democratic-party-ahead-of-2016-elections/2013/11/30/6729a850-53a7-11e3-9e2c-e1d01116fd98_story.html.

updates and various conservative initiatives. It is also an organization characteristic with its strong emphasis on economic freedom, which reflects the priority of most Tea Party advocates. Economic issues have the most driving potential in the matter of mobilization of supporters, while social issues rank on the second place.

This fact is also reflected in the Tea Party organizations membership demography. The representation of members of the individual organizations is largest in the realms characteristic with its high concentration of higher middle and middle class population, and those which experienced a steep economic downturn in the recent years. These areas are geographically composed of states in the South and Southeast with bigger number of inhabitants who express dissatisfaction with their economic situation than in other parts of the United States. In their opinion, Obama administration is not the sole culprit of their situation, however, and previous administrations, Republican as well as Democratic, are equally guilty. Those people believe that the United States economy suffers a long-term poor management, and that the solution shall be to get rid of most state interventions. The Republican party is sometimes a subject of even harsher attacks because of perceived inconsistency of its political philosophy and practice. Tea Partiers perceive the Republican invocation of economic freedom as hereditary, since they hardly ever pursue that goal while in power. The advocates of economic freedom within Tea Party often ideologically stick to Ron Paul. On the other hand, in the middle of the United States and in the Midwest, where there are more inhabitants engaged in agricultural professions, a considerably greater amount of people who support Tea Party see social issues on the higher rungs of political importance. The nature of that Tea Party camp could be marked as more populist and to a greater extent bound to Christian values. Tea Party supporters from those areas therefore often give their preferences to candidates like Sarah Palin, or even to rather controversial individuals like Tod Akin (Missouri) and Richard Mourdock (Indiana).

Many myths and stereotypes occurred during the so far short life of Tea Party on the American political scene. Quite often they are based on generalizing of some of its supporters statements and acts. It is not a big surprise that Tea Party is often depicted by the media as a movement with racist inclinations and as an opponent of immigration. Such allegations are primarily based on certain individual failures of its supporters as well as on partial misinterpretation of its political goals. One possible explanation is that inclination to primitive racist behavior can be found on the fringe of every movement with massive public support. Nevertheless, all relevant Tea Party organizations take a tough stance against any occurrence of exhibition of racism. Such incidents undoubtedly happened several years ago during the massive demonstrations and they attracted increased media attention. Another reason why Tea Party is so often connected with racism

is a rather distorted interpretation of the libertarian policy which is supposed to be committed to fight against any kind of political favoritism, i.e. against racial quotas and other *unjustified* benefits. Ron Paul, for instance, denounces the Civil Rights Act for this reason. Reservations about immigration are often linked to Tea Party's reluctance to compromise in the field of illegal immigration, but they often support immigration that is strictly bound to job opportunities of the individual immigrants. Of course, such legitimate explanation can also serve as a pretext for truly racially motivated extremists, which is an issue for a broader discussion, however.

Tea Party's opposition to Barack Obama stems from rather wide range of reasons. It is often attributed to certain xenophobic sentiments, nevertheless such judgment is hardly defensible if we consider Tea Party's support of other black candidates like Herman McCain. On the other hand, though, one cannot reject an argument that a liberal-leaning black president is seen in more negative terms than his white analogy would be. The reason is that many Tea party supporters, along the lines of Dinesh D'Souza, suspects Obama of anti-colonialist or socialist sentiments. However, Obama himself is often criticized by his liberal colleagues for failure to fulfill his promises of greater income redistribution and for alleged succumbing to the influence of the close to the center Democrats around Hillary Clinton. Obama also decreased the government support of Social Security fund. In the eyes of Tea Party, Obama's social reformer label will probably remain, despite his not too far-reaching steps in the shift of American politics to the left. This is also thanks to the media presentation of his personality which used to be often too revolutionary, especially in the first year of his presidency and during the election campaign.

Since the 2010 elections, the main focus of Tea Party supporters was shifted to the Congress. Organized in the Tea Party caucus, they try to prevent passage of laws which they regard fiscally irresponsible. The Tea Party caucus is perceived ambivalently not only by the Tea Party organizations themselves which often pushed their candidates into the Congress but also by the fellow Republicans. Squabbles between the party camps brought definitely more loss than profit. After launching the results of late 2013 polls, in which Republicans were marked highly unpopular, the initiatives of party moderates to defend the conservative influence within the party proliferated. Tea Party caucus is neither promoted uniformly by the Tea Party advocates in the Congress themselves, and some of them, mostly from the Senate ranks, refused to join. The reason was the caucus' too ostentatious resistance to the Republican mainstream and the dissenter's declared need for greater cooperation within the party. Among those who declined to join the caucus were even such Tea Party "celebrities" like Rand Paul and Ted Cruz, who are also considered some of the hottest candidates for the 2016 presidential elections. While Paul junior distanced himself publicly

from some of his father's most radical stances that might be considered harmful in the national campaign, once radical Cruz calls for rebuilding the bridges between the two alienated Republican camps.

Použitá literatura

Primární prameny - domovské portály organizací a osobností, projevy, zákony, dokumenty:

American Leadership Now [online]. [cit. 2014-2-8]. Dostupné z http://www.americanleadershipnow.org/our_mission.php.

Citizens United [online]. 2012-11-9 [cit. 2014-2-10]. Dostupné z http://www.citizensunited.org/.

Heritage Action [online]. Dostupné z http://heritageaction.com/.

NAACP delegates vote to repudiate racist elements within Tea Party, *NAACP* [online]. [cit. 2014-2-8]. Dostupné z http://www.naacp.org/news/entry/naacp-delegates-vote-to-repudiate-racist-elements-within-the-tea-pary/.

OCE Referral Regarding Rep. Michele Bachmann. *Office of Congressional Ethics* [online].[cit. 2014-2-10]. Dostupné z http://oce.house.gov/2013/09/september-11-2013---oce-referral-regarding-rep-michele-bachmann.html.

Patient Protection and Affordable Care Act [online]. Dostuné z http://www.gpo.gov/fdsys/pkg/BILLS-111hr3590enr/pdf/BILLS-111hr3590enr.pdf

Paul, R.; *Facebook* [online]. 2014-2-20 [cit. 2014-2-21]. Dostupné z https://www.facebook.com/ronpaul/photos/a.10150115112081686.277590.6233046685/10152991237316686/?type=1.

Ron Paul [online]. [cit. 2014-2-13]. Dostupné z http://www.ronpaul.com/on-the-issues/war-on-drugs/.)

Ron Paul Channel : Demand Clemency for Edward Snowden [online].[cit. 2014-2-8]. Dostupné z https://campaign.ronpaulchannel.com/snowden/petition/.

Ron Paul Channel : Global Warming [online].[cit. 2014-2-14]. Dostupné z http://www.ronpaul.com/on-the-issues/global-warming/překlad EB.

Tea Party Patriots [online]. [cit. 2013-11-22]. Dostupné z http://www.teapartypatriots.org/about /.

THE FEDERAL ELECTION COMMISSION: FEDERAL ELECTION CAMPAIGN LAWS [online]. 2008-4

[cit. 2013-11-30]. Dostupné z http://www.fec.gov/law/feca/feca.pdf).

The John Birch Society [online]. [cit. 2014-2-10]. Dostupné z www: http://www.jbs.org/about-jbs/frequently-asked-questions.

United States of America Congressional Record : proceedings and debates of the 108th Congress ; Second Session. Volume 150 – Part 10. Washington : 2004. Dostupné online z http://books.google.cz/books?id=7KC0dkdQWWwC&printsec=frontcover#v=onepage&q&f=false s 13667.

United States Senate [online]. [cit. 2014-2-10]. Dostupné z http://www.senate.gov/reference/glossary_term/roll_call_vote.htm

Knižní publikace:

Dimaggio, A.; *The Rise of the Tea Party : Political Discontent and Corporate Media in the Age of Obama*. New York: Monthly Review Press, 2011. s. 287. ISBN 987-1-58367-247-1.s. 55.

Graham, M.; *That's No Angry Mob, That's My Mom : Team Obama's Assault on Tea-Party, Talk-Radio Americans*. New York : Regnery Publishing, 2010. 270 s. ISBN 9781596986237. s. 5.

Meckler, M., Martin J. B.; *Tea Party Patriots: The Second American Revolution.* New York : Henry Holt and Co., 2012. 240 s. ISBN-10: 0805094377

Morehouse, B. ed.; *Tea Party : The Awakening : Written by the Grassroots Leaders*. Corona del Mar : New Patriot Publishing, 2010. 430 s. ISBN 0-9828885-1-1.

Palin, S.; *Going Rogue : An American Life.* New York : Harpercollins, 2009. 432 s. ISBN 13: 9780061939891

Paul, R.; *The Revolution : A Manifesto*. New York : Grand Central Publishing, 2009. 208 s. ISBN-13: 978-0446537520

Rasmussen, S., Schoen, D.; *Mad As Hell: How the Tea Party Movement Is Fundamentally Remaking Our Two-Party System.* New York : Harper Publishing, 2010. 336 s. ISBN-10: 0061995231

Rosenthal, L., Trost, Ch.; Steep: *The Precipitous Rise of the Tea Party*. Los Angeles and Berkeley : University of California Press, 2012. 287 s. ISBN 978-0-520-27422-8

Skocpol, T., Bartels, L. M., Edwards, M.; *Alexis de Tocqueville Lectures on American Politics : Obama and America's Political Future*. Cumberland, RI : Harvard University Press, 2012. 210 s. ISBN 9780674067943

Tindall, G. B. a D. E. SHI. Dějiny Spojených států amerických. 5., dopl. vyd. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2008, 904 s. ISBN 978-80-7106-588-3.

Články z odborných periodik publikované online, novinové články a články zpravodajských portálů:

Blake, A.; Tea party Democrats do exist. *The Washington Post* [online]. 2011-7-6 [cit. 2013-12-8]. Dostupné

z http://www.washingtonpost.com/politics/tea-party-democrats-do-exist/2011/07/05/gHQAjeadzH_story.html.

Boyce, W.; Dr. Boyce: Herman Cain, A Brainwashed Caricature Of A Candidate. *News One for Black America* [online]. 2011-10-3 [cit. 2014-2-16]. Dostupné z http://newsone.com/1561685/herman-cain-brainwashed-candidate/.

Calderone, M.; Sam Donaldson Rejects Comparison To Reporter Who Interrupted Obama. *The Huffington Post* [online]. 2012-6-6 [cit. 2014-2-8]. Dostupné z http://www.huffingtonpost.com/2012/06/16/sam-donaldson-tucker-carlson-daily-caller-obama-interrupted_n_1602526.html.

D'Souza, D.; How Obama Thinks. *Forbes* [online]. 2010-9-9 [cit. 2014-2-8]. Dostupné z http://www.forbes.com/forbes/2010/0927/politics-socialism-capitalism-private-enterprises-obama-business-problem.html.

Farhi, P.; NPR executive Vivian Schiller resigns under pressure from board and CPB. *The Washington Post* [online]. 2011-3-10 [cit. 2014-3-9]. Dostupné z http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2011/03/09/AR2011030901802.html.

Fisher, M.; For tea party and Occupy Wall Street movements, some common ground. *The Washington Post* [online]. 2011-9-9 [cit. 2014-2-13]. Dostupné z http://www.washingtonpost.com/national/for-tea-party-and-occupy-wall-street-movements-some-common-ground/2011/10/18/gIQAkIg07L_story.html.

Gardner, A.; Gauging the Scope of the Tea party Movement in America. *The Washington Post*, [online]. 2010-10-24 [cit. 2013-12-8]. Dostupné z http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2010/10/23/AR2010102304000.html.

Goldberg, B.; Tea Party Terrorists and the Mainstream Media. *Fox News* [online]. 2011-8-3 [cit. 2013-11-28]. Dostupné z http://www.foxnews.com/opinion/2011/08/03/tea-party-terrorists-and-mainstream-media/.

Goldfarb, Z., A.; More liberal, populist movement emerging in Democratic Party ahead of 2016 elections. *The Washington Post* [online]. 2013-12-1 [cit. 2014-2-23]. Dostupné z http://www.washingtonpost.com/politics/more-liberal-populist-movement-emerging-in-democratic-party-ahead-of-2016-elections/2013/11/30/6729a850-53a7-11e3-9e2c-e1d01116fd98_story.html.

Good, Ch.; A Guide To The Six Major Tea Party Groups. *National Journal* [online]. 2010-9-11 [cit. 2013-11-8]. Dostupné z http://www.nationaljournal.com/njmagazine/nj_20100911_8295.php.

Green, J.; The Tea Party's Brain. *The Atlantic* [online]. 2010-10-5 [cit. 2014-2-12]. Dostupné z http://www.theatlantic.com/magazine/archive/2010/11/the-tea-partys-brain/308280/2/.

Grunwald, M.; First Things First : A New New Deal. *Time* [online]. 2008-5-11 [cit. 2014-2-12]. Dostupné z http://content.time.com/time/specials/packages/article/0,28804,1856381_1856380_1856375,00.html.

Herszenhorn, D.; Congress Now Has a 'Tea Party Caucus'. *NYT* [online]. 2010-7-20 [cit. 2014-2-6]. Dostupné z http://thecaucus.blogs.nytimes.com/2010/07/20/congress-now-has-a-tea-party-caucus/.

Hohmann, J.; Tea partiers in two camps: Sarah Palin vs. Ron Paul, *Politico* [online]. 2010-4-19 [cit. 2013-2-13]. Dostupné z http://www.politico.com/news/stories/0410/35988_Page2.html

Jones, S.; NPR broadcaster Vivian Schiller quits over 'racist Tea Party' video. *The Guardian* [online]. 2011-3-9 [cit. 2014-2-8]. Dostupné z http://www.theguardian.com/media/2011/mar/09/npr-vivian-schiller-tea-party.

Jonsson, P.; Why senators are avoiding the Tea Party Caucus. *The Christian Monitor* [online]. 2011-1-28 [cit. 2014-1-10]. Dostupné z http://www.csmonitor.com/USA/Elections/Tea-Party-Tally/2011/0128/Why-senators-are-avoiding-the-Tea-Party-Caucus.

Kane, P., Gold M.; Boehner : Tea party groups have 'lost all credibility'. *The Washington Post* [online]. 2012-12-12 [cit. 2014-2-10]. Dostupné z http://www.washingtonpost.com/blogs/post-politics/wp/2013/12/12/boehner-tea-party-groups-have-lost-all-credibility/.

Latino vote key to Obama's re-election. *CNN* [online]. 2012-11-9 [cit. 2014-2-10]. Dostupné z http://edition.cnn.com/2012/11/09/politics/latino-vote-key-election/.)

Lipton, E.; In GOP, Campaign takes Aim at Tea Party. New York Times [online]. 2013-11-5 [cit. 2013-11-30]. Dostupné z http://www.nytimes.com/2013/11/06/us/politics/in-gop-a-campaign-takes-aim-at-tea-party.html.

Lorber, J.; Tea Party Caucus Tackles Racism Charge. *NYT* [online]. 2013-7-21 [cit. 2014-2-8]. Dostupné z http://thecaucus.blogs.nytimes.com/2010/07/21/tea-party-caucus-tackles-racism-charge/.

Lozano, A.; Tea Party Mapped: How Big Is It and Where Is It based?. *PBS Newshour* [online]. 2010-4-21 [cit. 2014-2-8]. Dostupné z http://www.pbs.org/newshour/rundown/tea-party-how-big-is-it-and-where-is-it-based/.

Malcolm, A.; Rand Paul says people who support universal healthcare 'believe in slavery. *LA Times* [online]. 2011-5-12 [cit. 2014-2-8]. Dostupné z http://latimesblogs.latimes.com/washington/2011/05/rand-paul-says-people-who-support-universal-health-care-believe-in-slavery.html?cid=6a00d8341c630a53ef01543245e91c970c.

Markon, J.; Paul pursued strategy of publishing controversial newsletters, associates say. *The Washington Post* [online]. 2012-1-27 [cit. 2014-2-16]. Dostupné z http://www.washingtonpost.com/politics/ron-paul-signed-off-on-racist-newsletters-sourcessay/2012/01/20/gIQAvblFVQ_story.html.

Memoli, M. A.; Tea Party Express spokesman resigns after racist blog post. *LA Times* [online]. 2010-2-5 [cit. 2014-3-9]. Dostupné z http://articles.latimes.com/2010/jul/24/nation/la-na-tea-party-20100724.)

Montopoli, B.; Tea Party Supporters: Who they are and what they believe. *CBS News* [online]. 2013-12-14 [cit. 2014-2-8]. Dostupné z http://www.cbsnews.com/news/tea-party-supporters-who-they-are-and-what-they-believe/.

Montopoli, P.; Herman Cain : I prove tea party isn't racist. *CBS News* [online]. 2011-10-13 [cit. 2014-2-14]. Dostupné z http://www.cbsnews.com/news/herman-cain-i-prove-tea-party-isnt-racist/.

Moore, M.; Democrats Try to Make Tea Party a Smear. *USA Today* [online]. 2013-11-7 [cit. 2013-11-8]. Dostupné z http://www.usatoday.com/story/news/politics/2013/11/06/tea-party-cuccinell-christie-republicans/3455985/.

Murray, M.; NBC/WSJ Poll : Cain now leads the GOP pack. *NBC News* [online]. 2011-5-31 [cit. 2014-2-14]. Dostupné z http://www.nbcnews.com/id/44881446/ns/politics-decision_2012/#.Uv5GLvl5NqJ.

Nocera, J.; Tea Party's War on America, *NYT* [online]. 2011-8-1 [cit. 2014-3-9]. Dostupné z http://www.nytimes.com/2011/08/02/opinion/the-tea-partys-war-on-america.html?_r=0 .

Peters J.; Chastened G.O.P. Tries to Foil Insurgents at Primary Level. *NYT* [online]. 2012-2-9 [cit. 2014-2-

10]. Dostupné z http://www.nytimes.com/2014/02/10/us/politics/chastened-gop-tries-to-foil-insurgents-at-primary-level.html?emc=edit_tnt_20140209&tntemail0=y&_r=0.

Phillips, J.; Tea Party battles racism allegations. *The Washington Post* [online]. 2010-5-5 [cit. 2014-2-8]. Dostupné z http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/discussion/2010/05/05/DI2010050502168.html.

Populists, presidents and parliaments. *The Economist* [online]. 2013-10-17 [cit. 2014-2-10]. Dostupné z http://www.economist.com/blogs/democracyinamerica/2013/10/tea-party-republicans.

Reich, R.; Why There's No Outcry. *The Huffington Post* [online]. 2014-1-14 [cit. 2014-2-22]. Dostupné z http://www.huffingtonpost.com/robert-reich/why-theres-no-outcry_b_4666330.html.

Reihard, B.; What Exactly Is Rand Paul's Position on Immigration Reform?. *The Atlantic* [online]. 2013-3-20 [cit. 2014-2-21]. Dostupné z http://www.theatlantic.com/politics/archive/2013/03/what-exactly-is-rand-pauls-position-on-immigration-reform/274195/.

Reinbach, A.; President Ron Paul? Ron Paul and the John Birch Society, *The Huffington Post* [online]. 2011-5-7 [cit. 2014-2-19]. Dostupné z http://www.huffingtonpost.com/andrew-reinbach/president-ron-paul-ron-pa_b_890037.html.

Rucker, P.; Senate Tea Party Caucus holds first meeting without some who had embraced banner. *The Washington Post* [online]. 2011-1-28 [cit. 2014-2-7]. Dostupné z http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2011/01/27/AR2011012706966.html.

Scher, B.; Ted Cruz, Rand Paul, and the Tea Party's 2016 problem. *The Week* [online]. 2013-11-8 [cit. 2014-2-8]. Dostupné z http://theweek.com/article/index/252462/ted-cruz-rand-paul-and-the-tea-partys-2016-problem.

Shear, M. D., Parker ; A. Boehner Is Said to Back Change on Immigration. *NYT* [online]. 2014-1-1 [cit. 2014-2-10]. Dostupné z http://www.nytimes.com/2014/01/02/us/politics/boehner-is-said-to-back-change-on-immigration.html.

Show, R. M.; Welcome back, Tea Party Caucus. *MSNBC* [online]. 2013-4-26 [cit. 2014-2-7]. Dostupné z http://www.msnbc.com/rachel-maddow-show/welcome-back-tea-party-caucus.

Skocpol, T., Williamson, V., Coggin, J.; The Tea Party and the Remaking of the Republican Conservatism. *Scholars at Harvard: Perspectives on Politics* [online]. 2011-4 [cit. 2013-12-30]. Dostupné z http://scholar.harvard.edu/files/williamson/files/tea_party_pop.pdf Vol. 9/No. 1.

Stefano, J.; Media must stop falsely accusing the Tea Party every time tragedy strikes, *Fox News* [online]. 2013-7-23 [cit. 2014-2-8]. Dostupné z http://www.foxnews.com/opinion/2012/07/23/media-must-stop-falsely-accusing-tea-party-every-time-tragegy-strikes/.

Steinhauser, P.; Congress, tea party hit all-time low in CNN polling. *CNN* [online]. 2013-1-10 [cit. 2014-2-21]. Dostupné z http://edition.cnn.com/2013/09/30/politics/cnn-poll-congress-approval/).

Strauss, S.; Six Reasons American Political Polarization Will Only Get Worse. *The Huffington Post* [online]. 2012-10-14 [cit. 2014-2-12]. Dostupné z http://www.huffingtonpost.com/steven-strauss/megatrend-six-reasons-ame_b_1965182.html.

Tea partiers in two camps: Sarah Palin vs. Ron Paul. *Politico* [online]. 2010-4-19 [cit. 2014-2-13]. Dostupné z http://www.politico.com/news/stories/0410/35988.html.

T*he Washington Post : The Associated Press*; SC elects black GOP congressman; 1st since 2003. [online]. 2010-11-2 [cit. 2014-2-15]. Dostupné z http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2010/11/02/AR2010110207838.html.

Vogel, K. P.; Tea parties emerge as revenue stream. *Web Archives* [online]. 2009-11-27 [cit. 2013-11-8]. Dostupné z http://web.archive.org/web/20091201070737/http:/news.yahoo.com/s/politico/20091127/pl_politico/29943.

Wagstaff, K.; RINOs are the GOP's future, not the Tea Party. *The Week* [online]. 2013-11-6 [cit. 2014-2-21]. Dostupné z http://theweek.com/article/index/252354/rinos-are-the-gops-future-not-the-tea-party.

Weisman, J.; An Act of Surrender May Strengthen Boehner's Control. *NYT* [online]. 2014-12-2 [cit. 2014-2-16]. Dostupné z http://www.nytimes.com/2014/02/13/us/politics/with-debt-ceiling-vote-boehner-blunts-gop-infighting.html?emc=edit_tnt_20140212&tntemail0=y&_r=2.

Whitaker, M.; Study: Tea Party supporters more likely to exhibit racism. *MSNBC* [online]. 2013-6-20 [cit. 2014-2-8]. Dostupné z http://www.msnbc.com/politicsnation/study-tea-party-supporters-more-likely-ex.

Williams, J.; Republican leaders must keep Tea Party on the run. *Fox News* [online]. 2014-18-2 [cit. 2014-2-21]. Dostupné z http://www.foxnews.com/opinion/2014/02/18/republican-leaders-must-keep-tea-party-on-run/.

Wingfield, B., Bykowicz J.; Big Business Doubles Down on GOP Civil War With Tea Party. *Bloomberg* [online]. 2014-1-8 [cit. 2014-2-10]. Dostupné z http://www.bloomberg.com/news/2014-01-08/u-s-chamber-ceo-vows-to-preserve-pro-business-majority-.html.

Zernike, K. Thee-Brennan, M.; Poll Finds Tea Party Backers Wealthier and More Educated. *NYT*[online]. 2010-4-14 [cit. 2014-2-8]. Dostupné z http://www.nytimes.com/2010/04/15/us/politics/15poll.html?_r=0.

Zernike, K., Thee-Brennan, M.; Poll Finds Tea Party Backers Wealthier and More Educated. *NYT* [online]. 2011-4-14 [cit. 2013-12-1]. Dostupné z http://www.nytimes.com/2010/04/15/us/politics/15poll.html?_r=0 .

Zernike, K.; Convention Is Trying to Harness Tea Party Spirit. *NYT* [online]. 2010-2-5 [cit. 2013-11-2]. Dostupné z Feb. 5, 2010 http://www.nytimes.com/2010/02/06/us/politics/06teaparty.html?_r=1&

Průzkumy, analýzy a další internetové zdroje:

4 way tie for Republicans in 2016, Clinton improved in general election matches. *Public Policy Polling* [online]. 2013-11-5 [cit. 2014-2-10]. Dostupné z: http://www.publicpolicypolling.com/main/2013/11/4-way-tie-for-republicans-in-2016-clinton-improved-in-general-election-matches.html.

Azzimonti, M.; The Political Polarization Index. *Federal Reserve Bank of Philadelphia* [online]. 2013-9 [cit. 2014-2-8]. Dostupné z http://www.philadelphiafed.org/research-and-data/publications/working-papers/2013/wp13-41.pdf WORKING PAPER NO. 13-41.

Barbers, M.; *Ideological Donors, Contribution Limits, and the Polarization of State Legislatures*, Princeton University. 2013-10-3 [cit. 2014-2-8]. Dostupné z https://politicalscience.byu.edu/Faculty/Thursday%20Group%20Papers/Limits.pdf.

Jensen, J. Kaplan, E., Naidu, Wilse-Samson, L.; Political Polarization and the Dynamics of Political

Language: Evidence from 130 Years of Partisan Speech. *Brookings Papers on Economic Activity* [online]. Fall 2012.[cit. 2014-2-9]. Dostupné z http://www.brookings.edu/~/media/Projects/BPEA/Fall%202012/2012b_Jensen.pdf.

McCarty, N., Poole, K. T., Rosenthal H.; *Polarized America: The Dance of Ideology and Unequal Riches*, 2008.

Newport, F.; Democrats More Liberal, Less White Than in 2008. *Gullup Poll* [online]. 2013-11-7 [cit. 2014-2-8]. Dostupné z http://www.gallup.com/poll/150611/Democrats-Liberal-Less-White-2008.aspx,

Newport, F.; Herman Cain Begins Race With High Positive Intensity. *Gullup Poll* [online]. 2011-5-24 [cit. 2014-2-14]. Dostupné z http://www.gallup.com/poll/147782/Herman-Cain-Begins-Race-High-Positive-Intensity.aspx.

Newport, F.; In U.S., Negative Views of the Tea Party Rise to New High. *Gullup Poll* [online]. 2011-4-28 [cit. 2014-2-8]. Dostupné z http://www.gallup.com/poll/147308/Negative-Views-Tea-Party-Rise-New-High.aspx.

Newport, F.; New Jersey Gov. Christie Has Broad Cross-Party Appeal. *Gullup* [online]. 2013-6-5 [cit. 2014-2-25]. Dostupné z http://www.gallup.com/poll/162911/new-jersey-gov-christie-broad-cross-party-appeal.aspx.

Newport, F.; Republicans Nationwide Are Similar in Composition to 2008. *Gullup Poll* [online]. 2013-10-28 [cit. 2014-2-8]. Dostupné z http://www.gallup.com/poll/150386/Republicans-Nationwide-Similar-Composition-2008.aspx

Parker, Ch., S.; Research : 2010 Multi-State Survey of Race & Politics : Tea Party Preliminary Content Analysis. *University of Washington study of ethnicity, race and sexuality* [online]. 2010 [cit. 2014-2-16]. Dostupné z https://depts.washington.edu/uwiser/tp_content_analysis.html.

Patchwork Nation : Boom Towns. [online]. [cit. 2014-2-8]. Dostupné z http://www.patchworknation.org/communities/boom-towns.

Pew Research Center; The Middle Class: Key Data Points from Pew Research. *PRC* [online]. 2013-1-27 [cit. 2014-2-22]. Dostupné z http://www.pewresearch.org/key-data-points/the-middle-class-pew-research-key-data-points/.

Political polarization of the American public. *American National Election Study.* 2012 Series Study [online]. [cit. 2014-2-10]. Dostupné z http://electionstudies.org/studypages/anes_timeseries_2012/anes_timeseries_2012.htm.

Poole, K.; Rosenthal, H.; An Update on Political Polarization through the 112th Congress. *Voteview* [online]. 2013-1-16 [cit. 2014-2-19]. Dostupné z http://voteview.com/blog/?p=726.

Tea Party National Factions. *Institute for Research and Education of Human Rights* [online]. [cit. 2013-11-11]. Dostupné z http://www.irehr.org/issue-areas/tea-party-nationalism/tea-party-national-factions/1776-tea-party.

Wilke, J.; Tea Party Favorability Falls to Lowest Yet. *Gullup* [online]. 2013-11-12 [cit. 2014-2-21]. Dostupné z http://www.gallup.com/poll/166217/tea-party-favorability-falls-lowest-yet.aspx.

Youtube [online]. 2013-4-23 [cit. 2014-2-21]. Dostupné z

http://www.youtube.com/watch?v=0GYXKelZ3bw#aid=P-bnr-HvJXs.